

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Заједно, градимо Баточину будућности

Јун 2025. године

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Садржај

Уводна реч председника општине Баточина.....	3
1. Контекст и процес израде	5
1.1. Контекст.....	5
1.2. Методологија израде.....	6
1.3. Фазе процеса развојног планирања	8
2. Профил општине Баточина.....	10
2.1. Уводни подаци.....	10
2.2. Природни ресурси	11
2.3. Демографија.....	17
2.4. Локална самоуправа.....	22
2.5. Образовање	24
2.6. Социјална заштита	27
2.7. Здравствена заштита.....	32
2.8. Комунална инфраструктура	35
2.9. Привреда	38
2.10. Пољопривреда	42
2.11. Туризам.....	46
2.12. Култура	49
2.13. Спорт.....	58
3. SWOT анализа	62
4. Визија.....	70
5. Развојни приоритети и циљеви развоја.....	71
6. Мере за достизање приоритетних циљева по развојним правцима	72
6.1. Развојни правац 1: Унапређење пољопривреде и руралног развоја	72
6.2. Развојни правац 2: Развој културе и туризма.....	77
6.3. Развојни правац 3: Развој економије и предузетништва.....	82
6.4. Развојни правац 4: Развој инфраструктуре и заштита животне средине.....	84
6.5. Развојни правац 5: Развој здравства, социјалне заштите и квалитета живота.....	94
6.6. Развојни правац 6: Унапређење образовања и спорта.....	98
Табеларни приказ приоритетних циљева, мера и пројеката.....	104
7. Оквир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање Плана развоја.....	115
7.1. Спровођење плана развоја.....	115
7.2. Праћење спровођења плана развоја.....	116
7.3. Вредновање постигнутих учинака плана развоја.....	116
7.4. Извештавање о спровођењу и постигнутим учинцима Плана развоја.....	116
7.5. Ревизија плана развоја.....	117

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Уводна реч председника општине Баточина

У времену изазова, али и великих могућности, пред нама је одговорност да обликујемо развој наше општине са јасном визијом и посвећеним деловањем. Баточина, општина богате историје, радних и честитих људи, налази се на раскрсници путева не само саобраћајних, већ и друштвених, привредних и институционалних праваца којима тежимо.

Визија развоја општине Баточина – документ и правац који није само административни план, већ обећање и обавеза. Обухватили смо све кључне области које чине основ стабилне, хумане и напредне локалне заједнице: од образовања и здравства, преко социјалне заштите и инфраструктуре, до развоја привреде, туризма, културе и спорта.

Наш задатак је да обезбедимо квалитетнији живот за сваког грађанина – у сваком селу, у свакој улици, у сваком домаћинству. Да створимо услове да деца расту у здравом и безбедном окружењу, да млади виде своју будућност овде, да старији осете поштовање и сигурност, а да свако ко има иницијативу и знање може допринети развоју заједнице.

Баточина је општина богате историје, снажне радне етике и изузетног стратешког положаја.

Наша визија је јасна:

Баточина као модерно, солидарно, здраво и перспективно место, у којем сваки грађанин има једнаке шансе и достојанствене услове за живот.

Комунална инфраструктура остаје темељ нашег развоја. Настављамо са модернизацијом локалних путева, јавне расвете, водоводне и канализационе мреже, јер квалитетна инфраструктура значи сигурност, мобилност и бољи свакодневни живот. Здравство је наш приоритет сходно томе радимо на опремању амбуланти, доступности лекара, редовним превентивним прегледима и јачању служби хитне помоћи. Здравствена заштита мора бити доступна сваком грађанину, у сваком делу општине. Социјална политика је израз наше одговорности, бринемо о старијима, особама са инвалидитетом, деци без адекватне бриге и породицама у ризику од сиромаштва. Улажемо у програме подршке, јер верујемо да је снага заједнице у томе да нико не буде заборављен. Развијамо одговорну, ефикасну и доступну локалну управу. Дигитализацијом услуга, транспарентним радом и активним укључивањем грађана у доношење одлука, желимо да створимо управу која служи својим грађанима и гради поверење кроз дијалог и сарадњу. Образовање и култура су темељ будућности, улажемо у школе, вртиће, библиотеке и домове културе, јер знање, васпитање и идентитет граде друштво које гледа унапред. Култура је простор сусрета, дијалога и креативности, и као таква мора бити доступна свима – нарочито младима. Улагањем у модерне и безбедне вртиће, са стручним кадром и савременим програмима подстичемо рани развој деце. Обнављамо школске објекте, опремамо учионице и подржавамо наставнике, јер квалитетно образовање ствара темеље за друштвени и економски напредак. Сарадња са високошколским установама и размена знања омогућавају младима да остану и напредују у својој средини. Подржавамо и едукацију одраслих кроз курсеве, обуке и усавршавања. Наша деца заслужују прилику да уче, расту и стварају у подстицајном окружењу. Спорт и омладина заузимају посебно место у нашој визији, подржавамо локалне клубове, градимо спортску инфраструктуру и промовишемо физичку активност међу младима. Спорт нас учи здравом животу, тимском раду и истрајности. Привреда је ослонац сваког напретка, проширујемо постојеће индустријске и пословне зоне, олакшавамо административне процедуре за инвеститоре и пружамо подршку малим и средњим предузећима. Стварамо амбијент погодан за привредни развој кроз и подршку предузетништву, дигитализацију и повезивање са регионалним и

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

међународним партнерима. Наш циљ је економски раст који доноси нова радна места и задржава младе у општини али и подиже конкурентност локалне привреде. Кроз дигитализацију, заштиту животне средине и сарадњу са домаћим и међународним партнерима, развијамо пројекте одрживог развоја. Верујемо у технологију, зелену транзицију и одговорно управљање природним ресурсима. Истовремено, штитимо природне ресурсе кроз пројекте енергетске ефикасности, рециклаже, пошумљавања и очувања вода и земљишта. Баточина је претежно рурална општина и пољопривреда је њено срце. Подржавамо мале и средње пољопривреднике кроз субвенције, едукације, механизацију и приступ тржишту. Радимо на обнови села и унапређењу руралне инфраструктуре. Развијамо потенцијале културно-историјског и сеоског туризма. Промовишемо природне лепоте, локалне манифестације и традиционалне вредности, уз развој туристичке инфраструктуре и услуга које могу привући посетиоце из целе земље и иностранства.

Наша визија је да Баточина буде општина у којој се живи квалитетно, остаје са поносом и у коју се радо враћа. Уз одговорну локалну управу, снажне институције, повезану заједницу и веру у потенцијал сваког човека – градимо будућност заједно.

Поштовани грађани, верујем да развој Баточине није само технички процес, већ заједничко стремљење ка месту у којем се живи са достојанством, ради са смислом и остаје са поносом.

Захваљујем вам на поверењу.

Заједно, градимо Баточину будућности

**Председник општине Баточина
Дејан Аранђеловић**

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

1. Контекст и процес израде

1.1. Контекст

План развоја општине Баточина за период 2025–2031. године (у даљем тексту План развоја) је дугорочни документ развојног планирања општине Баточина, који даје смернице за будући одрживи развој као циљно оријентисан, дугорочан и свеобухватан процес који утиче на све аспекте живота (економски, социјални, еколошки и институционални). План развоја је оријентисан на стварање одрживог модела који унапређује квалитет живота грађана и задовољава друштвено-економске потребе заједнице, а истовремено значајно умањује штетне утицаје на животну средину и природне ресурсе.

Израда документа је отпочела доношењем Одлуке о приступању изради Плана развоја општине Баточина за период од 2025-2031. године Скупштине општине Баточина број 020-1169/24-I од 13.12.2024. године.

Радна група која је директно учествовала у изради Плана развоја формално је успостављена у следећем саставу:

- 1) Дејан Аранђеловић – председник општине Баточина,
- 2) Весна Живадиновић – извршилац за послове локално – економског развоја Општинске управе општине Баточина,
- 3) Милијана Тодоровић – в.д. директора КЦ „Доситеј Обрадовић“ Баточина,
- 4) Радмила Крстић – в.д. директора НБ „Вук Караџић“ Баточина,
- 5) Иван Ђорђевић – директор ЦСР „Шумадија“ Баточина,
- 6) Зорица Зарковић – представница Дома здравља Баточина,
- 7) Слађана Распоповић – представница ПУ „Полетарац“ Баточина,
- 8) Милица Павловић – представница ОШ „Свети Сава“ Баточина,
- 9) Иван Јовановић – представник СШ „Никола Тесла“ Баточина,
- 10) Бојана Бановић - представница ЈП „Лепеница Баточина“ Баточина,
- 11) Нина Јевтић – начелница Општинске управе општине Баточина,
- 12) Драгиша Ђуричковић – начелник Одељења за општу управу, људске ресурсе и послове органа општине,
- 13) Лазар Живадиновић – начелник Одељења за изворне приходе, финансије, друштвене делатности и локалну пореску администрацију,
- 14) Јелена Ивановић – начелница Одељења за имовинско – правне послове, урбанизам, грађевинарство и инспекцијске послове,
- 15) Бојана Васић – запослена у Општинској управи општине Баточина,
- 16) Милан Павловић – ангажован по уговору у Општинској управи општине Баточина,
- 17) Миљана Глигоријевић - ангажована по уговору у Општинској управи општине Баточина,
- 18) Јелена Петровић - ангажована по уговору у Општинској управи општине Баточина,
- 19) Снежана Цветковић – представница Црвеног крста Баточина,
- 20) Марија Милошевић – представница Удружења пољопривредника,
- 21) Јелена Радојевић – представница цивилног сектора,
- 22) Дарко Поповић – комунални инспектор

Координатор Радне групе је Ненад Милић, члан Општинског већа општине Баточина за област локално економски развој и управљање пројектима.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Основ за доношење овог Решења садржан је у закону о планском систему РС («Службени гласник РС» број 30/2018) којим су дефинисани субјекти који доносе планове развоја међу којима су и локалне самоуправе.

План развоја јединице локалне самоуправе (ЈЛС) је дугорочни документ развојног планирања који за период од најмање седам година усваја Скупштина ЈЛС, а на предлог надлежног извршног органа ЈЛС. План развоја ЈЛС, према Закону, садржи преглед и анализу постојећег стања, визију односно жељено стање, приоритетне циљеве развоја који се желе постићи, као и преглед и кратак опис одговарајућих мера, које се даље разрађују документима јавних политика и средњорочним планом јединице локалне самоуправе.

Предложене мере се детаљније разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе и документима јавне политике, док је ЈЛС обавезна да годишњи извештај о спровођењу плана развоја ЈЛС припрема у поступку прописаном за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана. Истеком сваке треће календарске године од доношења, општинско веће ЈЛС утврђује предлог извештаја о учинцима спровођења плана развоја, који подноси на усвајање скупштини јединице локалне самоуправе, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока

Приликом израде Плана локална самоуправа је водила рачуна о његовој усклађености и са планским документима донетим на републичком нивоу, водећи рачуна о изворним надлежностима јединица локалне самоуправе у домену планирања, прописаних Уставом и законом. Урбани развој директно је повезан са одрживим економским растом и развојем, рационалним коришћењем земљишта, демографским променама и становањем, саобраћајем и техничком инфраструктуром, животном средином, културним наслеђем и свим осталим областима које су у надлежности јединице локалне самоуправе. Стога је план развоја усклађен са Просторним планом општине Баточина. План развоја представља кровни документ за све остале стратегије и програме.

Обзиром да Стратегија одрживог развоја општине Баточина 2017-2022. која представља развојни плански документ, је истекла крајем 2022. године, обавеза општине Баточина је да, у циљу стварања услова за даљи развој заједнице, донесе плански акт којим ће се дефинисати правци развоја и приоритетни циљеви у наредном планском периоду.

За методологију израде нацрта Плана развоја општине Баточина изабрана је Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља.

1.2. Методологија израде плана

Документ је израђен у складу са Законом о планском систему, члан 9, и Уредбом о обавезним елементима Плана развоја аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе («Службени гласник РС» број 107. од 14.08.2020.). Процес је започет ажурирањем података Социо економске анализе која је урађена за претходни стратешки период, тј. израдом Прегледа и анализе постојећег стања. Ажурирањем истих категорија података по областима стиче се увид у трендове и индикаторе у кључним областима социо-економске реалности општине.

Модули Прегледа и анализе постојећег стања су:

- Основни географски и историјски подаци
- Становништво
- Локална самоуправа

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Људски ресурси и тржиште рада
- Економија
- Пољопривреда
- Инфраструктура
- Туризам
- Здравствена и социјална заштита
- Образовање
- Култура и спорт
- Информисање.
- Животна средина

Формиране су неформалне тематске радне групе на бази стубова одрживог развоја и дефинисаних развојних приоритета, које су учествовале у дефинисању приоритетних циљева и мера у комуникацији путем е-маила и телефона. Прва група је покривала питања из области образовања, културе, спорта и омладине; друга група из области социјалне и здравствене заштите; трећа група је покривала питања из области економског развоја, пољопривреде и туризма; четврта из области животне средине и инфраструктуре. Учешће тематских радних група обезбедило је ширу партиципацију у процесу планирања, укључивањем шире заједнице, тј. представника установа, јавних предузећа и цивилног сектора, као и представника привреде општине Баточина.

Преглед и анализа постојећег стања представља „личну карту“ општине, односно профил локалне заједнице. Преглед и анализа постојећег стања је први практичан корак у процесу и подразумевао је прикупљање и обраду података из примарних и секундарних извора. У оквиру овог корака, комбинацијом примарног (коришћењем упитника) и секундарног (прикупљањем података из званичне статистике) прикупљања података, за општину Баточина, урађене су следеће анализе: 1) Анализа економског развоја; 2) Анализа људских ресурса и тржишта рада; 3) Анализа сектора животне средине (стање ваздуха, воде, управљање отпадом, стање земљишта, комунална зоохигијена, енергетска ефикасност); 4) Анализа инфраструктуре (путна мрежа, водопривреда, отпадне воде, одржавање чистоће, енергетика, ПТТ саобраћај, просторно планирање); 5) Анализа области друштвеног развоја (образовање, култура, спорт, информисање, здравствена и социјална заштита); 6) Анализа сектора пољопривреде; 7) Анализа показатеља туризма

Анализа постојећег стања завршена је израдом SWOT анализе за сваку област. Извршено је њихово бодовање како би се издвојиле најкритичније слабости, а ради дефинисања мера у следећим фазама планирања. Бодовање SWOT анализа обављено је путем е-мејла путем дефинисаних формулара и инструкција за бодовање. У изради анализа и бодовању учествовали су представници релевантних институција, организација, предузећа и општинске управе, као чланови тематских радних група.

Након завршетка овог процеса прешло се на наредне кораке: дефинисање визије, приоритетних циљева и мера и то како кроз радионице тако и кроз консултације са тематским групама. Одржана су два круга консултација са тематским радним групама и завршне консултације са формално именованом Радном групом.

Визија општине Баточина има за задатак да представи ставове целокупне заједнице о томе где себе види у наредних петнаест до двадесет година. Како је визија општине Баточина дефинисана приликом израде преходног стратешко планског документа, приликом израде овог Плана развоја је обављено ажурирање претходне визије.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Када је дефинисана Визија општине, створена је подлога за идентификацију кључних развојних приоритета општине. Приоритети су декомпоновани на основне сегменте у форми приоритетних циљева, који касније омогућавају утврђивање програма.

Приоритетни циљеви су пројекције жељеног стања које доприносе остварењу визије, а постижу се спровођењем мера, односно групе мера, при чему се свака мера, односно група мера обавезно везује за конкретан циљ. Приоритетни циљеви се утврђени тако да буду специфични, мерљиви, достижни, реални и временски одређени а на нивоу сваког циља дефинисани су показатељи исхода.

Такође, направљена је веза са Циљевима одрживог развоја (Агенда 2030), тј, урађена је локализација циљева и индикатора циљева одрживог развоја.

Мере представљају активности чије се предузимање планира ради остварења приоритетних циљева, односно достизања постављене визије. Оне могу бити различите по својој врсти и начину деловања, а за остварење постављеног циља потребна је реализација једне или више мера, које могу бити међусобно условљене. У кратком опису мера одређен је очекивани Рок за реализацију за остваривање мера (кратки – у прве две године спровођења плана, средњи – од треће до пете године, и дуги – од шесте до осме/десете године спровођења) као и одговорна страна за спровођење мера. Такође, утврђени су и очекивани извори за финасирање мера, а где је то било могуће и смислено дата је процена трошкова сваке од мера.

Дефинисање оквира за праћење, евалуацију и извештавање са структуром одговорности је био завршни корак у изради документа и састоји су дефинисању активности и одређивање одговорности за спровођење Плана развоја. Оно укључује процесе праћења спровођења, извештавање о процесу спровођења и оцену спровођења Плана развоја.

На крају, последњу фазу представља фаза усвајања Плана где тако дефинисан План развоја након завршних консултација усваја Веће јединице локалне самоуправе које га подноси на јавну расправу након чијег спровођења тај предлог се подноси на усвајање Скупштини општине.

1.3. Фазе процеса развојног планирања

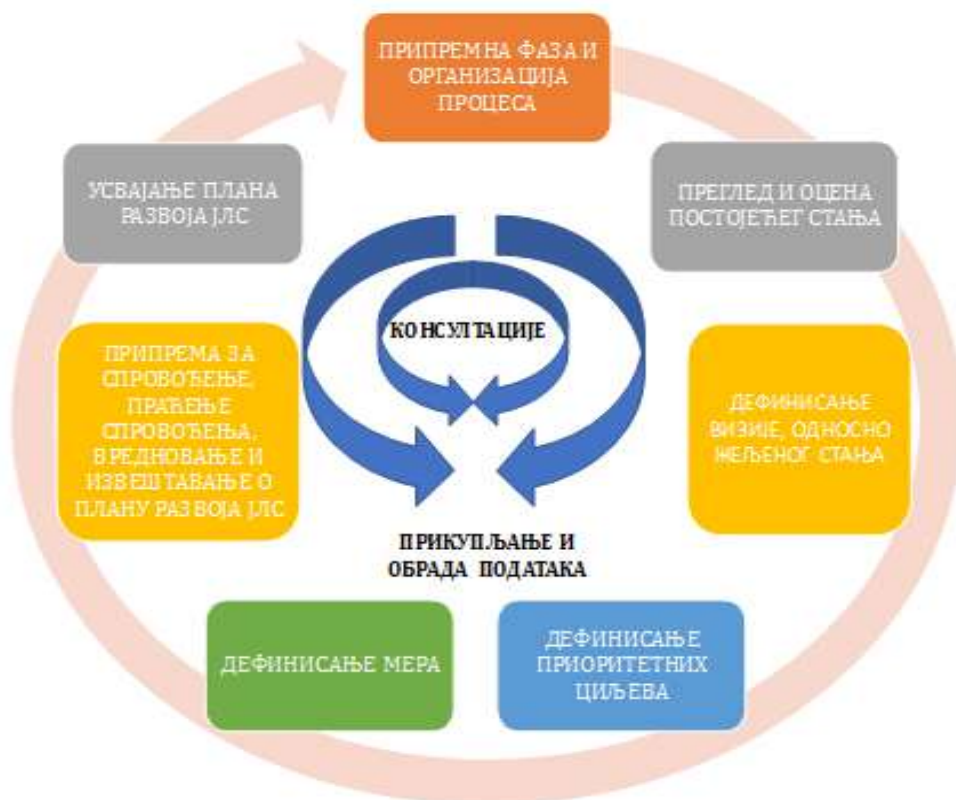
Израда Плана развоја општине Баточина био је континуиран процес састављен из више сукцесивних фаза од којих је свака проистицала из претходне. Пролазећи поступно кроз сваку, дошло се до крајњег циља - финалног кровног документа.

Процес развојног планирања је сачињен од следећих фаза:

- Преглед и оцена постојећег стања
- Секторске SWOT анализе
- Приоритетне слабости и снаге
- Визија општине Баточина
- Развојни приоритети
- Општи циљеви и мере
- Препоруке за реализацију Плана развоја општине Баточина.

ФАЗЕ ИЗРАДЕ ПЛАНОВА РАЗВОЈА ЈЛС

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

2. Профил општине Баточина

2.1. Уводни подаци

Територија општине Баточина смештена је у средишњем делу Србије и захвата источне делове Шумадије. Налази се у Централној Србији, у региону Шумадије и Поморавља, односно субрегиону (округу) Шумадије.

Општина Баточина је једна од седам општина Шумадијског округа којој припада доњи део сливног подручја Лепенице и западни део великоморавске долине.

Укупна површина општине је 136 км², што чини 5,69% укупне површине Шумадијског округа, 2,71% региона Шумадије и Поморавља, односно 0,24% укупне површине Централне Србије и 0,15% површине Републике Србије.

Граничи се на северу и североистоку са лаповском, на истоку са свилајначком, на југоистоку са јагодинском, на југозападу и западу са крагујевачком и на западу и северозападу са рачанском општином. Укупна дужина граница износи око 59 км, од којих је најкраћа према општини Свилајнац која је дуга око 5 км, а најдужа према крагујевачкој општини и износи око 20 км. Баточинска општина има неправилан облик.

Правцем исток-запад пружа се ваздушним путем у дужини од око 20 км, а правцем север-југ у дужини око 14,5 км.

Административно-управно седиште општине је варошица Баточина, која се налази у северном делу општинске територије на 44°08'15" северне географске ширине и 21°05'15" источне географске дужине. Лоцирана је у долини Велике Мораве на месту где се долина Лепенице спаја са долином Велике Мораве. Већи део насеља је смештен у алувијалној равни на левој страни Лепенице. Средишњи део је у ужој алувијалној равни на надморској висини од око 111 м, док се ивични делови простиру на додиру равни и стране и достижу максималну надморску висину од око 160 м.

Баточина се први пут помиње почетком XV века, односно у време Српске деспотовине и деспота Стефана Лазаревића. То се закључује на основу једног деспотовог писма послатог Стефану Реметском, његовом представнику у угарској Сатмарској жупанији. Писмо је написано у Баточини „у прву среду после Духова“, али без наведеног датума и године. Ипак, на основу онога што знамо, деспот Стефан Лазаревић добио је поседе у Сатмарској жупанији 1411. године, док је Стефан Реметски умро највероватније 1421. године, па самим тим и настанак овог писма можемо датирати у период између 1411. и 1421. године. Пре него што је Др Александар Крстић, научни сарадник Историјског института у Београду, дошао до овог писма, сматрало се да први помен Баточине потиче из 1476. године, када се помиње у првом сачуваном дефтеру Смедеревског

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

санџака. Баточина има карактер мањег градског места које је добило на значају проласком кроз место путне инфраструктуре и железнице крајем 19. века.

Баточина је настајала као индустријски центар мањег обима нарочито 70-тих и 80-тих година прошлог века када је на територији општине пословало 5 великих друштвених предузећа.

Поред вароши Баточине, на територији општине налази се и 10 сеоских насеља: Прњавор, Кијево, Жировница, Доброводица, Брзан, Милатовац, Никшић, Бадњевац, Градац, Црни Као и два приградска, Горња Баточина и Горња мала.

2.2. Природни ресурси

Рељеф

Територија општине Баточина одликује се ниским побрђем у вишем и алувијалним равнима у нижем делу. Најкарактеристичнији облик рељефа је део долине Велике Мораве и њене притоке Лепенице која има асиметричну долину, јер је десна страна виша од леве што се запажа све до ушћа у Велику Мораву. Источни део општине чини лева долињска страна Велике Мораве односно део багрданске клисуре која се карактерише широком алувијалном равни просечне висине од око 105 метара. Деловањем спољашњих сила и деловањем човека настали су и бројни рецентни облици рељефа као што су: точила, сипари, вододерине, јаруге, плавине и урвине. Подручје општине Баточина претежно је равничарско, а у ивичном делу уздиже се благозаталасано побрђе. У долини Лепенице се ка побрђу издвајају три нивоа заравни: прва на висини од 160м са обе стране реке, затим друга на висини од 220м са десне стране реке са које се диже Стражевица (358м), а са леве стране диже се површина од 190-210м н.в. Река Лепеница се на територији општине епигенетски усекла у маси Чукара и Липара. Источни и југоисточни део општине припадају великоморавској долини и делу Багрданске клисуре (атар насеља Брзан) просечне висине 105м. На обешумљеним и претежно стрмим падинама је изражено распадање стена са стварањем точила и сипара. Изражена је и појава клижења земљишта, и то углавном на теренима од неотпорних и растреситих неогених седимената.

Планине

Територију општине Баточине не карактерише планинско подручје, већ само брдско. Међу многобројним брежуљцима и мањим брдима издваја се брдо Стражевица чија је надморска висина 385м што је највиша тачка у општини Баточина. Поред њега, најзначајнија брда су Шупљаја и Рогац.

Воде

Хидрографску мрежу чини једна веома разграната мрежа подземних и површинских вода. На овом простору је заступљен већи број извора који се најчешће јављају на контакту водопрпусних и водонепропусних слојева. Најбројнији су извори у вишим деловима општине. Највећи речни ток у

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

општини је река Лепеница, док је Велика Морава гранична река источног дела општинске територије. Лепеница је лева притока Велике Мораве и поред Јасенице њена највећа притока у Шумадијском округу. Лепеница кроз територију општине Баточина протиче дужином од око 14 км, и код Лапова се улива у Велику Мораву која дужином од око 3,5 км граничи насеље Брзан. Иако је једна од највећих река по дужини тока, површини слива и речном систему, спада у сиромашне реке водом. Тече средином територије општине Баточина и са леве стране прима важније потоке: Црнокалски, Синорски, Павлишки и Бачеварски, а са десне Кијевски (са притоком Доброводички поток), Стражевички, Прњаворски под именом Раљевац и Рогачки поток. Мерна станица Лепеница налази се на 7,3 км од ушћа, а основана је 1973. године. Такође, постоји и дигитална извештајна станица код моста на реци Лепеници у Баточини. Велика Морава је типична равничарска река која тече споро и кривудава односно меандрира и рачва. Представља природну границу према општини Свилајнац, од чега баточинској општини припада 7,5 км старог моравског тока. Осим Лепенице у Велику Мораву се уливају и два већа потока Грабовик и Кијевски Вирови који се налазе у атару села Брзан. На територији општине се јављају и минералне воде. Посебно у селу Кијеву, осим два бунара али и сланих подворака на десној обали сеоског потока, између Горњег краја и Ламбићке мале. У селу Градац се налази извор сумпорне воде Смрдан, којим почиње Смрдански поток. У западном делу општине, у делу око насеља Бадњевац и Градац су изражена честа изливања реке Лепенице, те се ово подручје карактерише као плавно.

Клима

Општина Баточина одликује се умерено-континенталном климом са специфичностима које се манифестују као елементи хумидне и микротермалне климе. Низијски климат баточинског подручја има средње температуре годишњих доба и то: 1,1° за зиму, 11,3° за пролеће, 21,2° за лето и 12°Ц за јесен, на основу чега се може закључити да се већи део баточинског климатског подручја одликује релативно хладнијим зимама, умерено топлим летима и топлијим јесенима од пролећа. У зависности од подручног рељефа и расподеле ваздушног притиска јављају се и различити ветрови. У северним и североисточним деловима општине јављају се источни и југоисточни ветрови кошавског карактера, док у осталим деловима преовлађују југозападни и северозападни ветрови. Олујни и јаки ветрови су реткост и јављају се једном у периоду од две до три године, углавном у зимским месецима. Обилнији кишни периоди су у току јесени и пролећа са око 150 кишних дана у години. Основни климатски подаци овог поднебља који су приказани дати су на основу мерења најближе метеоролошке станице у Крагујевцу.

- Најхладнији месец (јануар) – просечна температура – 0,4°Ц
- Најтоплији месец (јул) – просечна температура 22,1°Ц
- Просечна годишња температура 11,4°Ц
- Највлажнији месец (децембар) – просечна влажност 83%
- Најсушнији месец (јун) – просечна влажност 68%
- Просечне годишње падавине 651 л/м²
- Број дана преко 25°Ц – 98
- Број дана са јако ниском температуром (испод нуле) 80
- Број дана под снегом 37
- Просечна дебљина снежног покривача – 20цм
- Највише падавина – месец (јун) – просек 85 л/м²
- Најмање падавина – месец (фебруар) – просек 36 л/м²

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Карактеристично је да су олујни и јаки ветрови изузетно ретки. Просечна висина годишњих падавина је око 650 мм (највећаје у мају и јуну а најмања у фебруару и октобру). За општину Баточина је такође карактеристичан град, који пада скоро сваке године у току лета.

Геостратешки положај

Општина Баточина данас има повољан геостратешки положај захваљујући пре свега савременим друмским и железничким путним правцима који пролазе кроз ову општину. Модернизација друмске мреже и железничка саобраћајна повезаност са свим деловима земље имала је велики утицај на економски и индустријски развитак општине. Насеља на територији општине Баточина налазе се на подручју које је у привредном погледу усмерено ка Крагујевцу. Међутим, захваљујући добрим саобраћајним везама са осталим значајнијим привредним центрима и великим градовима у Србији, омогућена је трговинска размена и успостављање тржишно – економских односа са ширим подручјем према Београду, Новом Саду и Нишу. Посебан значај имају удвојена друмско-железничка Балканска магистрала и такође удвојена друмско-железничка Лепеничка трансверзала. Балканска магистрала која иде долином Велике Мораве одувек је имала велику улогу у повезивању земаља средње Европе и истока Балкана. И путна и железничка саобраћајница ове магистрале пролазе северозападним делом општинске територије кроз атар

села Брзан, правцем север-југоисток. И комуникациони правац који иде долином Лепенице и Груже има велики значај у развоју општине имајући у виду да представља везу Шумадије и Поморавља. Према истоку општина је повезана преко Лапова и моста на Великој Морави са плодном Ресавом. Баточина се налази на 105 км аутопута Београд – Ниш (аутопут Е-75, који је део коридора А-10) у непосредној близини саобраћајне петље. Кроз Баточину пролази магистрални пут државни пут IМ реда М15 Баточина – Крагујевац. Баточина се државним пут IIA реда бр.158 повезује са Лаповом, Великом Планом и Јагодином, а регионалним путем преко Трске са Рачом. Међутим, више се користи пут Баточина – Рача – Црни Као – Вучић – Рача. Кроз територију општине пролазе две веома важне магистралне пруге: Београд – Ниш – Скопље и Лапово – Крагујевац – Краљево.

Историјски подаци

Иако је, вероватно, постојала и у време Стефана Немање, у области жупе Лепенице, Баточина се први пут помиње у писаном документу 1476. године, у првом турском попису. По том попису Баточина је имала 25 кућа и велики караван-серај за смештај и одмор путника. Средиште жупе је у то време било место Градац, удаљено од Баточине свега пар километара, са јаким утврђењем на Јеринином брду, где се и данас налазе археолошке ископине из средњег века, али и остаци из много ранијих периода праисторије. Баточину су или саградили или обновили Турци, као путну станицу на путу Цариград - Београд, на познатом цариградском друму који и данас постоји. Пошто је била једино место између Хасан пашине Паланке (данас Смедеревска Паланка) и Јагодине, удаљена добрих шест сати хода од Паланке, нема путописца који се у њој није задржао и одморио и поменуо је у својим записима.

Међутим, према најновијим сазнањима у “Зборнику радова посвећеном српском историчару Милошу Благојевићу” (2015) објављен је и рад под називом “Деспот Стефан Лазаревић и Баточина” у ком се помиње писмо. Из садржаја писма може се тврдити да је Баточина постојала и

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

пре доласка Турака и да је успела да остане и након османског освајања Србије. Не постоји податак да ли је у Баточини, у то време, постојао било какав објекат резиденцијалног типа у коме је деспот Стефан одседао. Међутим, имајући у виду њен географски и саобраћајни положај, највероватније је Баточина имала статус трга, у првој половини 15. века.

У 16. веку Баточина се развија захваљујући развоју трговине, тако да 1520. године има 66 кућа од којих је један део припадао исламизираним муслиманима. Због пораста муслимана је у Баточини, у другој половини 16. века, саграђена џамија. Није познато када је срушена, вероватно у 17. веку, после ратова између Турске и Аустрије. На овом простору вођене су значајне битке између аустријске и турске војске, нарочито је позната битка код Баточине из 1688. године, у којој су аустријанци потукли турску војску наневши јој велике губитке. У тој и у другим биткама страдало је и локално становништво као и због болести, нарочито куге, тако да се број становника Баточине од једног до другог турског пописа знатно мењао и по броју и по структури. Због тога је Баточина све до 19. века остала паланка са око педесетак кућа. Опстала је због свог доброг положаја на важном путу и што су ту Турци држали одређени број војника за борбу против хајдука, којих је од 18. века у овом крају било у приличном броју. Томе је погодноvalo и то што су цела данашња Шумадија и Поморавље били обрасли густим и непроходним шумама погодним за скривање хајдука, али и за збегове народа од турског зулума и од битака. Због тога што је и на путу Крагујевац - Пожаревац у Баточини је кнез Милош 1825. године саградио конак који је касније претворен у основну школу. Из турског времена је у Баточини, као својеврсни споменик, остала и мензилхана, данас позната као мезулана, татарска пошта у којој су смештани поштански коњи и поштоноше.

Аустријски капетан Франц Кајзер у свом путопису из 1837. године пише да варош Баточина има 300 кућа и око две ипо хиљаде становника, од којих се око стотину бави занатима и трговином. У месту постоји црква, а на реци Лепеници је широк јарамски мост. Место има и основну школу, вероватно у то време код цркве.

Увећани развој овог краја изазива изградња железничке пруге Београд - Ниш, 1874. године, а поготову пруге Лапово - Крагујевац, 1886. године и изградња станице у Баточини. Све је то утицало да се Баточина прогласи за варошицу, 1878. године.

Између два светска рата Баточина бележи значајнији привредни раст. Старе куће чатмаре се замењују новим које су зидане од чврстог материјала и покривене црепом. У том периоду она је имала лекара, апотеку, водовод, а 1940. година је добила и осветљење.

Природне карактеристике

Земљиште

Иако је територија општине релативно мала, састав земљишта варира у зависности од подручја општине, односно облика рељефа који је преовлађујући у том делу територије. Највећу површину захвата гајњача, посебан тип земљишта који је настао на оним местима где је дошло до већих сеча шума, Тада је деловањем атмосферских падавина долазило до деградације смонице, односно губљења њених физичко-хемијских особина и стварања гајњача. Заступљена је на свим заравнима и вишим теренима (побрђима). Карактеристика овог типа земљишта је да је на површини доста растресито те је као такво погодно за развој виноградарства, воћарства и ратарску производњу. Из тих разлога врло често на нижим побрђима имамо појасеве виногорја и

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

воћњака, док се у вишим побрђима срећу поред винограда и оранице које су прошаране мањим забранима и ливадама. Други тип земљишта који се јавља је смоница. Заступљена у нижим подручјима непосредно изнад алувијалних земљишта и одликује се високим садржајем глине и колоида због чега има неповољна физичка својства. Најплоднији тип земљишта је алувијално, које се јавља у долинама Велике Мораве, Лепенице и њихових притока. Настало је таложењем речног муља и другог материјала приликом изливања ових река. У подручјима која су заштићена од поплава ово земљиште је изузетно погодно за разноврсну ратарску производњу, најчешће поврћа, кукуруза и шећерне репе, док је у другим деловима углавном под ливадама. Ови типови земљишта указују на јако повољне услове за развој разних пољопривредних култура, травне и шумске вегетације. Најповољнији услови за гајење пољопривредних култура су у централном делу Општине, и то углавном у насељима Бадњевац, Градац, Прњавор, Брзан, Кијево, Доброводица и Жировница.

Зеленило

Јавно зеленило у грађевинском подручју обухвата: паркове и скверове и парк-шуме, док су према урбанистичким плановима као јавно зеленило планирани спортско рекреативни центар и шеталиште поред реке Лепенице.

Паркови

Паркови у насељеном месту Баточина су: Градски трг - „Карађорђев трг“; мали трг са чесмом; зелени појас у улици Краља Петра I; парк код цркве у Баточини; парк у насељу «Доња мала»; парк у насељу „Криваја“; парк поред Лепенице; парк у потесу «Урвина»; парк у насељу „Лозница“, банкина реке Лепенице (трим стазе), све у укупној површини око 13000 m². Наведени паркови највећим делом су опремљени застарелим и нефункционалним мобилијаром, са недовољно уређеним зеленим површинама.

Парк–шуме

Парк-шуме су на ободу насеља. То су: парк-шума код рта Стражевица; парк-шума код низводног моста на спољнем магистралном прстену; парк-шума у викенд насељу у Баточини. Наведене парк шуме су неуређене.

Шуме

Највећи значај има шума Рогот, површине око 340ha, представља споменик природе, налази се између насеља и државног пута IМ реда М15 Баточина-Крагујевац. Шумски покривач је у прошлости био преовлађујући на територији општине Баточина. Многи путописци који су пролазили овим подручјем у својим списима говорили су о густим и непрегледним шумама. У долинама поред обала Велике Мораве и Лепенице у шумама и луговима преовлађивале су углавном оне врсте које су захтевале већу количину влаге: храст лужњак, јова, врба, црни и бели

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

јасен. У вишим пределима и на околним побрђима преовладавали су храст, клен, цер, бели јасен и липа. Насељавањем становништва на овом подручју током 18. и 19. века дошло је до значајнијих сеча шума. У почетку тај процес је био у мањем обиму, међутим са порастом становништва дошло је до обимније сече шума које су претваране у њиве, ливаде и воћњаке, тако да се шумски покривач углавном задржавао на вишим деловима, косама и јаругама. Данас, површине под шумама износе 1824 ха. Од ове површине, 456 ха се налази у власништву државе, а остатак од 1368 ха у приватном власништву. Најочуванији шумски комплекс је Рогот који се простира на површини од 349 ха и обухвата територију Баточине, Брзана и Доброводице. У осталим деловима општине шуме су се задржале у виду мањих лугова и забрана, са мешовитом шумском вегетацијом коју чине храст, буква, багрем, липа, цер, јела и граб. Ловиште, које је значајно за развој туризма простира се на површини од 13,500 ха и њиме газдује Ловачко друштво „Рогот“. Обилује богатом дивљачи: срндаћ – капиталац, фазани, зечеви, јаребице а од скоро и дивље свиње. Једна трећина ловишта је у равници.

Остало зеленило јавног карактера

Остало зеленило јавног карактера су зелене површине око школа, дечијих, здравствених и социјалних установа, црква, гробаља. Зелене површине око прилазних путева општини су релативно неуређене и запуштене, а додатно и неадекватно коришћене. Дрвореди су заступљени дуж главних приступа центру општине, у малом броју улица.

Јавно зеленило у грађевинском подручју обухвата: паркове и скверове, шеталишта поред Лепенице и парк-шуме. У оквиру грађевинског земљишта постоји само један сквер у насељском центру и заштитно зеленило у стамбеним зонама "Криваја" и "Лозница". Јавне зелене површине имају функцију регулатора режима подземних вода и места за одмор становника и зато морају бити у дисперзији.

Врста јавних зелених површина које недостају су паркови.

На територији насељеног места Баточина су планирани следећи паркови: Између Лепенице и железничке пруге, западно од центра насеља: постојећи парк код цркве, два нова парка у сеоском делу насеља, између Лепенице и железничке пруге, источно од центра насеља: нови парк код основне школе, два нова парка у новим деловима насеља и нови парк на обали Лепенице; Северно од железничке пруге: нови парк у стамбеном насељу западно од пута за Лапово; Јужно од Лепенице. Не постоји податак о укупној површини јавних зелених површина.

Руде

Подручје општине Баточина поседује значајна рудна налазишта. Најзаступљенија је производња различитих грађевинских материјала од камена, најчешће доломитског мермера који се експлоатише на брду Стражевица. Главна налазишта руда и минерала леже у насељу Градац у каменолому. Најважније руде су:

- Доломит – Најзаступљенији је у геолошкој грађи лежишта камена која се налазе у насељу Градац од којих је најзначајнији површински коп Градац IV откривен 1975. године. Сва лежишта су претрпела геотектонска померања тако да је дошло до ломљења и пуцања доломитске масе и зато је немогуће добити комерцијалне блокове који би се резали у плоче, већ се целокупна маса минира и дробе, а касније и сеје да би се добиле одређене класе крупноће према важећим

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

стандардима. Експлоатацију камена из ових лежишта врши предузеће за производњу грађевинског материјала „Стражевица а.д.“ Баточина, “Теко Mining” ДОО Београд, “Корманпут” ДОО Корман Крагујевац. Сва лежишта налазе се непосредно уз државни пут Баточина - Крагујевац.

- Кварц – јавља се често у облику зрна и трака као примеса доломита.
- Тремолит – мање је заступљен од кварца али је знатно крупнијег зрна.
- Биотитско – мусковитски шкриљци – могу бити дебљине и преко 30м а јављају се у виду сочива.
- Кварцити – јављају се у виду мање или више издужених сочива.

У геолошкој грађи лежишта Градац IV учествују и катаклазити-милонити, микашисти, гнајсеви, амфиболити, амфиболитски шкриљци, делувијум, делувијалне суглине, лесоидне творевине, мусковит, калцит и металични минерали. На територији општине Баточина постоје неколико предузећа која експлоатишу камене агрегате.

Највећи експлоататор од њих је предузеће „Стражевица“ а.д. Укупан капацитет налазишта је 5.000.000 т, док укупна производња, за последњи тромесечни ануитет износи 281.973 т.

Минералне и геотермалне воде и изворишта

Минералне воде се јављају у мањем обиму, и то пре свега у селу Кијеву на бунарима које становници овог села називају кладенцима. У истом селу на десној страни потока има сланих подворака. Од изворишта минералних вода треба споменути извориште сумпорне воде Смрдан коју мештани користе за пиће и напајање стоке. Налази се селу Градац и од овог извора настаје Смрдански поток.

Ваздух

На територији општине Баточина не врши се мониторинг ваздуха, као ни мониторинг полена суспендованог у ваздуху. У Баточини у зимском периоду због индивидуалних ложишта на чврсто гориво постоји повећана загађеност ваздуха. Највеће загађење на територији општине испољено је у веома загађеној реци Лепеници где треба напоменути да загађење исте долази узводно од Баточине из града Крагујевца.

2.3. Демографија

Подаци из званичних пописа становништва од 1948. године показују да број становника општине Баточина бележи у периоду од 1948 - 1981. године благи константни раст, када је и достигао максималну вредност у читавом посматраном периоду 1948 – 2013. година.

Према званичним подацима РЗС општина Баточина је највише становника имала 1981. године и тај број је достигао 13452 становника. Константан процес непрекидне демографске регресије (демографског назадовања) општине Баточина од 1981. године огледао се у продубљивању три

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

главна демографска процеса: укупна депопулација (пад броја становника), априродна депопулација (број умрлих становника прелази број живорођене деце) и демографско старење, што је довело до чиненице да је према последњем званичном попису становништва спроведеном 2022. године, општина Баточина је имала 10162 становника. Овај број становника представља умањење за 13,59% у односу на претходни попис из 2011. године

Становништво и површина

01. Површина (у km²)	136
02. Број становника према Попису 2011	11.760
03. Број становника према Попису 2022	10.162
04. Број становника 2022 – процена	10.184

Табела 1 - Становништво према старости и полу по попису из 2022. године

Старосне категорије (године)	УКУПНО	Проценат од укупног броја становника	Мушко	Женско
0-4	430	4,23	204	226
5-9	428	4,21	236	192
10-14	444	4,37	234	210
15-19	552	5,43	285	267
20-24	517	5,09	270	247
25-29	536	5,27	293	243
30-34	562	5,53	278	284
35-39	631	6,21	345	286
40-44	685	6,74	368	317
45-49	694	6,83	350	344
50-54	711	7,00	384	327

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

55-59	649	6,39	312	337
60-64	783	7,71	381	402
65-69	891	8,77	414	477
70-74	829	8,16	384	445
75-79	367	3,61	170	197
80-84	254	2,50	97	157
85+	199	1,96	71	128
УКУПНО	10162	100,00	5076	5086

Структура становништва општине Баточина врло је слична просеку структуре становништва на нивоу Републике Србије.

У 2023. години у општини Баточина живорођено је укупно 87 детета, док је 2024. године у општини рођено укупно 71 дете.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Назив индикатора	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Број становника	11760	11639	11524	11427	11319	11200	11085	10977	10878	10747	10594	10162	10088
Број становника, мушко	5893	5834	5775	5727	5686	5633	5578	5531	5480	5413	5329	5076	5040
Број становника, женско	5857	5805	5749	5700	5633	5567	5507	5446	5398	5334	5265	5086	5048

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Табела број 2. Основни контингенти становништва у 2024. години

Територија	Укупно становништво		Основни старосни контингенти становништва										Очекивано трајање живота живорођене деце од 2013-2015	
			Радни 15-64		Пунолетни 18 и више		Предшколски 0-6		Школо – обавезни 7-14		Фертилни 15-49			
	Прос . старост	Индекс старења	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%	М	Ж
Баточина	45,21	185,5	4655	65,6	6058	85,4	323	4,6	517	7,3	1462	20,6	72,4	78,1
Баточина РАНИЈЕ	44,27	159,6	5026	67,32	6309	84,5	366	4,9	556	7,45	1596	21,38	75,04	77,28

Извор: Републички завод за статистику

Табела број 3. Витални догађаји у општини Баточина

Година	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Бракови	
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	закључени	разведени
2018.	96	5,6	184	17,6	-74	-12,1	75	27
2019.	89	7,2	160	14,9	-57	-7,7	55	24
2020.	82	5,8	202	15,8	-74	-10,0	37	21
2021.	77	6,7	208	15,1	-61	-8,3	47	33
2022.	85	6,7	188	19,3	-91	-12,6	66	23
2023.	87	7,0	147	18,6	-82	-11,6	66	38
2024.	71		186				49	22

Извор: Републички завод за статистику

Табела број 4. Витални догађаји у општини Баточина

Година	Живорођени		Умрли		Природни прираштај	
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника
2023	98	9,7	147	14,6	-49	-4,9
2022	85	8,3	188	18,5	-103	- 10,1
2021	77	7,3	208	19,6	-131	-12,4
2011	83	7,1	171	14,6	-88	-7,5
2001	140	10,6	199	15,0	-59	-4,4
1991	156	11,6	167	12,4	-11	-0,8
1981	167	12,4	186	13,8	-19	-1,4
1971	115	9,2	162	13,0	-47	-3,8

Извор: Републички завод за статистику

Године 2021. бележи се благи пораст броја живорођених, смањен број умрлих и благи пораст природног прираштаја у односу на податке из претходне године.

2.4. Локална самоуправа

Организација локалне самоуправе општине Баточина успостављена је адекватно Закону о локалној самоуправи, а регулисана је Статутом општине Баточина, другим законским актима и одлукама Скупштине општине Баточина. Према Закону установљени органи локалне самоуправе општине Баточина су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа.

Општинска управа као јединствена служба, образована је за непосредно спровођење и извршавање закона, општинских и других прописа, као и омогућавање остваривања права грађана. Скупштина општине је представнички орган сачињен од одборника. Њих бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем, у складу са Законом и Статутом општине Баточина. Скупштина општине Баточина има 29 одборника. На својим седницама Скупштина општине, у складу са Законом, доноси правне акте и одлуке неопходне за функционисање локалне самоуправе. Између осталих, најважнији послови који спадају у домен Скупштине општине везани су за доношење Статута општине, управљање буџетом, оснивање и надзор комуналних и других јавних предузећа, као и постављање руководећих кадрова у општинским службама.

Председник општине има извршну функцију у општини. У домену своје функције и надлежности које су дефинисане Законом, Статутом и другим актима општине, председник општине обавља низ послова од којих треба споменути најважније: представљање и заступање општине, организовање и усклађивање рада општинске управе као и председавање седницама Општинског већа. Председник општине има једног заменика и једног помоћника.

Општинско веће чини председник општине и заменик председника општине, као и 5 чланова већа. Ово веће, у оквиру своје надлежности, између осталих функција, утврђује предлоге одлука и других аката које доноси Скупштина општине, непосредно извршава одлуке и друге акте које доноси Скупштина општине, има за циљ да усклади рад председника општине и Скупштине општине, да изврши контролно-надзорну функцију над радом Општинске управе, и да утврди законитост донесених аката Општинске управе.

Општинска управа, као орган локалне самоуправе, има обавезу да припрема нацрте прописа и других аката, извршава одлуке Скупштине општине, председника општине и Општинског већа, врши надзор над извршавањем прописа и других општих аката Скупштине општине, обавља стручне и друге послове које утврди Скупштина општине, председник општине и Општинско веће. Општинска управа је јединствени орган, који има основне унутрашње организационе јединице - одељења и Кабинет председника општине као посебна организациона јединица. Општинска управа општине Баточина има 6 основних унутрашње организационе јединице:

- Одељење за општу управу, људске ресурсе и полове органа општине
- Одељење за изворне приходе, финансије, друштвене делатности и локалну пореску администрацију,
- Одељење за имовинско-правне послове, урбанизам, грађевинарство и инспекцијске послове,
- Одељење за комуналне делатности, инвестиције и јавне набавке,
- Одељење за локално – економски развој и
- Одељење за заједничке послове.

Општина Баточина је послове Општинског правобранилаштва уступила Општини Рача Споразумом о уступању обављања послова правобранилаштва 2021. године.

Општина Баточина нема установљену функцију општинског менаџера, као ни главног урбанисту.

Општина Баточина располаже једном управном зградом у њој су смештене Општинска управа општине Баточина, поједине републичке инспекцијске службе, службе Војске РС, службе МУП-а

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

РС, РГЗ – Служба за катастар непокретности, затим Одељење Прекршајног суда у Крагујевцу, као и пријемна писарница Основног суда у Крагујевцу.

Општина Баточина је од маја 2014. године оснивач Јавног предузећа "Лепеница Баточина" из Баточине.

Општина Баточина је априла 2014. године, закључила уговор о јавно - приватном партнерству са елементима концесије са партнером "Топлинг- грејање" доо из Београда.

Јуна 2023. године, Општина Баточина је закључила Јавни уговор о јавно - приватном партнерству без елемената концесије за изградњу спортско - рекреативног комплекса у Баточини са групом понуђача као приватним партнером.

У општини Баточина формиране су установе:

- Предшколска установа „Полетарац“ Баточина
- Културни центар „Доситеј Обрадовић“ Баточина
- Народна библиотека „Вук Караџић“ Баточина
- Центар за социјални рад за општине Баточина, Рача и Лапово „Шумадија“ Баточина
- Туристичка организација

Општина Баточина опремљена је са 43 рачунара умрежених у локалну рачунарску мрежу типа клијент/сервер, протока 100Mb/s са АДСЛ приступом Интернету брзином 100/100 Mb/s.

Општина има и своју Интернет презентацију на адреси <http://www.sobatocina.org.rs/>.

У циљу што ефикаснијег и правовременог одговора на потребе и захтеве грађана, фебруара 2011. године отворен је општински Услужни центар за грађане општине Баточина основан на принципу "све услуге на једном месту". Обим услуга које центар може да пружи је разноврстан, од пружања информација о општинској управи и одељењима, општини Баточина до пружања услуга као што су: пријем поднесака, подношење захтева, овера преписа, потписа и рукописа, обрасци, издавање извода из матичних књига рођених, венчаних и умрлих, уверења о држављанству, бирачки списак, послови дечије заштите, овера формулара за ученичке и студентске кредите и стипендије, и друге услуге.

У току је прелазак на коришћење еПисарнице која омогућава електронско подношење захтева од стране грађана и привреде ради остваривања права и измирења обавеза.

Седнице СО Баточина се снимају и јавно емитују на локалној телевизији „ ТВ Хит плус Баточина“, а Одлуке свих органа општине се редовно објављују у Службеном гласнику општине Баточина који је јавно доступан на званичној интернет страници.

Постоји успостављени систем комуникације између управе и грађана путем електронске поште, као и информација доступних на званичној интернет страници која се редовно ажурира.

2.5. Образовање

Образовни систем је у надлежности Републике Србије, односно ресорног министарства, а један део послова у надлежности локалне самоуправе. Образовни систем у Србији састоји се од предуниверзитетског образовања (рани развој и предшколско васпитање и образовање, основношколско и средњошколско) и универзитетског образовања (струковне студије – више и високе струковне школе, академске студије – факултети, мастер и докторске студије).

2.5.1. Предшколско образовање

Табела број 5. Преглед установа за предшколско образовање

Назив институције	Локација	Број васпитача	Број деце корисника		
			До 5 часова	9-11 часова	Преко 11 часова
Установа за децу предшколског узраста		21 васпитач, 3 медицинске сестре-васпитачи	60	237	

Извор: Локална самоуправа

У оквиру пројекта “Инклузивно предшколско васпитање и образовање” које реализује Министарство просвете, науке и технолошког развоја уз партнерство са Фондацијом Новак Ђоковић, из зајма Светске банке, 2022. године, адаптирана је и опремљена још једна радна соба на територији општине Баточина у ПУ “Полетарац”. Новоадаптирана радна соба у централном објекту опремљена је у потпуности у складу са потребама деце од 3 до 5,5 година, као и по правилима нових основа.

У новоотвореној радној соби у ПУ “Полетарац” укључено је око 25 деце која су била на листи чекања.

2020. године је набаљено:

- Расхладна ветрина
- Професионална машина за прање веша
- Професионална машина за сушење веша
- Машина за прање судова
- Лаптопови 17 ком.
- Смарт ТВ

2021. године донацијом Грах аутомotive набаљена је опрема за кухињу (Индустријска мешалица за тесто и тостер)

2025. године Министарство просвете у оквиру пројекта “Инклузивно предшколско васпитање и образовање” опремило је Установу информационо-комуникационом опремом и намештајем:

- ПВЦ дечји кревет 14 комада
- Отворена покретна полица 4 комада
- Полица за одлагање дидактичког материјала 4 комада
- Дечји сто са кадицама-осмосед 3 комада
- Угаоно огледало са платформом 3 ком.
- Lenovo V15 G4 83A10078YA - 2 ком.
- Web kamera LOGITECH C270 - 2 комада
- Epson CO-W01 2 комада
- Canon NFP A4 MF 461dw – 2 комада.

2.5.2. Основно образовање

Табела број 6. Преглед основних школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по разредима							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ОШ „Свети Сава“	Баточина	78	432	46	43	52	54	52	65	63	57
ОШ „Свети Сава“	Бадњевац	8	117	12	4	8	7	23	27	15	21
ОШ „Свети Сава“	Брзан / Солило	8	72	11	8	11	10	13	3	13	3
ОШ „Свети Сава“	Жировница	2	20	5	3	7	5				
ОШ „Свети Сава“	Милатовац	2	15	4	4	5	2				
ОШ „Свети Сава“	Прњавор	2	11	3	1	2	5				
ОШ „Свети Сава“	Кијево	2	12	2	3	2	5				
ОШ „Свети Сава“	Доброводица	1	3		1	1	1				
ОШ „Свети Сава“	Црни Као	1	4	1		1	2				
СВЕГА		104	686	84	67	89	91	88	95	91	81

Недостатак система основног образовања у општини Баточина су просторије основне школе у Баточини, матичне школе ради организовања једносменског рада (смањење трошкова и боља организација) и просторије дневног боравка, које је потребно уредити на начин да задовољавају потребе вишечасовног боравка у школи, (9+ сати). Приватни сектор не учествује у задовољавању потреба у области образовања.

Образовна инфраструктура основног образовања:

Матична школа Баточина – 3648м²

Издвојено одељење Брзан –1303м²

Издвојено одељење Бадњевац –1219м²

двојено одељење Милатовац –250м²

Издвојено одељење Прњавор –160м²

Издвојено одељење Жировница –520м²

Издвојено одељење Доброводица –250м²

Издвојено одељење Кијево –360м²

Издвојено одељење Црни Као –250м²

Издвојено одељење Солило –350м²

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Потребе:

Потребе ОШ "Свети Сава" у Баточини у погледу неопходних пројеката на побољшању услова рада:

- Реконструкција крова на физкултурној сали ОШ "Свети Сава" у Баточини
- Уређење трим стазе, травнатог игралишта, кошаркашког и тениског терена
- Опремање школске кухиње
- Реконструкција и доградња школске кухиње са учионицама за наставу нижих разреда са боравком
- Реконструкција објекта - школске куће у оквиру школског дворишта
- Реконструкција ограда у издвојеним одељењима школе у Солилу, Доброводици, Црном Калу, Прњавору и Милатовцу
- Реконструкција школе у издвојеном одељењу школе у Солилу

2.5.3. Средње образовање

Табела број 7. Преглед средње школе

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по смеровима/разредима				
				смер	I	II	III	IV
Средња школа Никола Тесла	Баточина, Краља Милана Обреновића број 2	24	158	Службеник у банкарству	/	/	18	22
				Техничар заштите од пожара	/	21	20	20
				Механичар моторних возила	20	9	6	/
				Техничар информационих технологија	22	/	/	/

Средња школа »Никола Тесла« у Баточини располаже једном школском зградом у којој се обавља образовно-васпитни рад, а која се налази у Баточини у улици Краља Милана Обреновића број 2. Укупна квадратура школске зграде је 2.626 м². Школа нема издвојена одељења.

Школа поседује 33 учионице укључујући и специјализоване кабинете, школске лабораторије и медијатеке.

Закључак: По својој површини, броју просторија и наставним средствима које поседује, укључујући и нову интернет мрежу (АМРЕС) школа има довољан капацитет за школовање свих ученика са територије Општина Баточина.

Потребе: Реконструкција школе, првенствено физкултурне сале и крова. Школа има урађен пројекат за реконструкцију целог објекта. Уградња пумпе за хидрантну мрежу којом би се повећао притисак воде на другом спрату објекта.

2.5.4. Универзитетско образовање

Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду Универзитета Привредна академија у Новом Саду акредитовао је студијски програм – Опште право у оквиру образовно научног поља, Друштвене-хуманистичке науке и научне области Правне науке у високошколској јединици у Баточини. До израде плана нисмо добили податке о броју студената као ни о осталим подацима везаним за рад ове установе.

2.6. Социјална заштита

Центар за социјални рад „Шумадија“ Баточина је основан 1986. године, а одлукама скупштина општина Баточина, Рача и Лапово од 1992. године трансформисан је у Међуопштински центар за социјални рад за општине Баточина, Рача и Лапово „Шумадија“ Баточина, чиме су све три општине образовале јединствено социјално подручје. Поред седиште Центра које се налази у Баточини, организован је рад и у одељењима у Рачи и Лапову. На извршавању поверених послова од стране Републике ангажовано је 11 радника, од којих је 7 стручних (социјални радници, психолог, педагог и правник) и сви су финансирани од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а исти обављају и послове поверене од стране општина као оснивача. Основни задаци и активности који се реализују у оквиру Центра за социјални рад су:

- Породично правна заштита,
- Послови социјалне заштите и социјалног рада,
- Поступања у пословима заштите од насиља у породици.

У својству органа старатељства Центар обавља и спроводи:

- Поступак мирења; даје мишљења и предлоге Суду о повери малолетне деце,
- Одређује начин одржавања личних односа деце са другим родитељем у случају одвојеног живота,
- Ставља децу, без родитељског старања, под старатељство,
- Врши надзор над вршењем родитељског права,
- Спроводи заштиту деце без родитељског старања,
- Усвојење,
- Даје мишљење Суду о склапању малолетничких бракова,
- Даје мишљење Суду за малолетне преступнике поводом изрицања васпитних мера и васпитних налога,
- Поступа по пријавама за насиље у породици,
- Спроводи поступке смештаја малолетне деце без родитељског старање у хранитељске породице и одговарајуће установе социјалне заштите.

Примарна делатност Центра за социјални рад "Шумадија" базира се на друштвеној и законској обавези у пружању одговарајућих облика, мера и услуга социјалне заштите, лицима у стању социјалне потребе и осетљивим категоријама становништва. Непосредна заштита корисника обавља се уз примену начела и метода комплексног социјалног рада. Општина Баточина права из области социјалне заштите дефинисала је посебним правним актом односно Одлуком о социјалној заштити општине Баточина, која се са Изменама и допунама примењује од 2014 године и представља једну од основа рада Центра за социјални рад на локалном нивоу.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Преглед установа социјалне заштите

Установа	Пројектован капацитет	Тренутно збрињава	Запослени			
			Помоћни радник	Стручни радници	Административни радник	остали
Центар за социјални рад "Шумадија" – Баточина За општине Баточина Рача и Лапово, одељење у Баточини	Шест канцеларија	Територију општина Баточина, Рача и Лапово		Педагог 1	2 лица са ССС и 2 лица такође са ССС (рачуноводство)	Директор 1
				Правник 1		Социјални радник 3
				Психолог 1		-

Извор: Локална самоуправа

Број корисника услуга социјалне заштите се повећава из године у годину, број корисника новчане социјалне помоћи је све већи, у порасту су и малолетничка делинквенција, насиље у породици, разводи бракова, раскид ванбрачних заједница и повера малолетне деце, поремећени породични односи, као и потребе трајног смештаја у установе социјалне заштите и отварање нових објеката за смештај.

Проблеми са којима се Центар за социјални рад сусреће у свом пословању су:

- Велики проблем представља интервентни смештај корисника у специјализоване установе социјалне заштите, најчешће код корисника који су и корисници психијатријских услуга а налазе се у стању социјалне потребе.
- Оснаживање младих особа у процесу осамостаљивања по окончаном смештају.
- Неопходност развијања услуга социјалне заштите у погледу пружања психотерпеутских, третманских услуга за осетљиве категорије становноштва

ЗАШТИТА КОРИСНИКА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Непосредна заштита корисника се обавља уз примену начела и метода комплексног социјалног рада.

Центар је у протеклој 2024. години непосредно и благовремено пружао социјалну заштиту за 1.151 лице што је приближан број у односу на претходну годину и велики број у односу на укупан број становника који су из различитих разлога били у стању социјалне потребе. Анализом стања у претходним годинама, уочава се пораст лица којима је неопходна друштвена брига и заштита као лицима у стању социјалне потребе. Ова примарна делатност Центра у ствари је и законска и друштвена обавеза у пружању одговарајућих облика, мера и услуга социјалне заштите и у наредном периоду, што ће захтевати максимално ангажовање расположиве кадровске структуре у Центру која мора одговорити најсложенијим задацима.

Укупан број корисника у 2024. години можемо поделити на четири категорије лица и то:

- Деца (0-17) чији је укупан број износио - 204 лица
- Млади (18-25) чији је укупан број износио - 120 лица
- Одрасли (26-64) чији је укупан број износио - 572 лица.
- Стари (65 и више) чији је укупан број износио - 255 лица.

Деци је пружена заштита у 2024. години по следећим категоријама:

- новчана социјална помоћ – 79-оро деце

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- додатак за помоћ и негу другог лица – 10-оро деце
- увећан додатак за помоћ и негу другог лица – 5-оро деце
- смештај деце у хранитељске породице (деца без родитељског старања, деца без адекватног родитељског старања) – 19-оро деце
- једнократне новчане помоћи – 24-оро деце
- саветодавни рад – 49-оро деце
- Третмански/терапеутски рад- 6-оро деце
- остале услуге - 12-оро деце

Што се тиче се тиче младих лица у току 2024. године пружена је заштита по следећим категоријама:

- новчана социјална помоћ - 48 лица
- увећани додатак за помоћ и негу другог лица - 5 лица
- додатак за помоћ и негу другог лица - 7 лица
- смештај у установу социјалне заштите – није било
- једнократне новчане помоћи - 42 лица
- саветодавни рад - 18 лица.

У току 2024. године, заштита је пружена и одраслим лицима, по следећим категоријама:

Категорија:	Број:
новчана социјална помоћ	108 породица
додатак за помоћ и негу другог лица	30 лица
смештај у установе социјалне заштите	1 лице
увећан додатак за помоћ и негу другог лица	15 лица
једнократне новчане помоћи.	176 лица
саветодавни рад	151 лице
Третмански/терапеутски рад	23 лица
остале услуге	68 лица

У току 2024. године, заштита је пружена и старим лицима, по следећим категоријама:

Категорија:	Број:
новчана социјална помоћ	86 породица
додатак за помоћ и негу другог лица	28 лица
увећани додатак за помоћ и негу другог лица	15 лица
смештај у установе социјалне заштите	10 лица
једнократне новчане помоћи	42 лица.
саветодавни рад	55 лица
остале услуге	19 лица

Услуге, мере и облици социјалне заштите у 2024. години које су финансиране из Републичког буџета, а сходно Закону о социјалној заштити РС и Породичног закона РС су следеће:

- смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу,
- додатак за помоћ и негу од стране другог лица,
- увећани додатак за помоћ и негу,
- новчана социјална помоћ,
- оспособљавање за рад,
- остале услуге социјалног рада.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

ПРАВА КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Општине и градови се веома разликују у погледу реализације „проширених видова заштите“ што је резултат не само различитих материјалних могућности већ и разлика у разумевању потреба за унапређењем система социјалне заштите на локалном нивоу.

У једном броју општина „проширени“ видови заштите су дефинисани као права у посебним правним актима. Општина Баточина спада у ред општина које су права из области социјалне заштите дефинисала посебним правним актом односно Одлуком о социјалној заштити општине Баточина, која се са Изменама и допунама примењује од 2012. године и представља једану од основа рада Центра за социјални рад на локалном нивоу.

Законом о социјалној заштити Републике Србије и Одлуком о социјалној заштити општине Баточина предвиђено је да се из буџета локалне заједнице финансирају следећа права и услуге социјалне заштите:

-дневне услуге у заједници (дневни боравак за децу и омладину ометену у развоју, помоћ у кући старим, болесним и инвалидним лицима)
-подршка за самосталан живот – помоћ младима за становање уз подршку,
-саветодавно-терапијске, социјално едукативне услуге (терапијске, саветодавне, социјално-едукативне услуге, медијација, мобилни тим за хитне интервенције).

Нарочиту пажњу локална заједница, посветила је праву на различите врсте материјалне подршке која је имала за циљ обезбеђивање егзистенцијалног минимума и подршке социјалној укључености појединаца и породица кроз:

- Право на једнократне новчане помоћи.
- Право на надокнаду погребних трошкова.
- Право на опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу.
- Право на увећану новчану помоћ која се обезбеђује појединцу или породици која се нађе у стању тренутне и изузетно тешке ситуације и стамбене угрожености, коју не може самостално да превазиђе, изазване пожаром, поплавом, или другом непогодом у којој је потпуно или знатно оштећен, стамбени објект који користе; тешким обољењем или инвалидношћу једног или више чланова породице и другим ситуацијама према процени Центра

Из буџета Општине Баточина издвојена су и средства на име плаћања трошкова набавке погребне опреме за кориснике новчане социјалне помоћи као и за лица која из формално правних разлога за живота нису користила ово право што је приказано у прегледу прихода и расхода Центра за социјални рад „Шумадија, Баточина за 2024. годину.

Током 2024. године, Центар за социјални рад активно је сарађивао са „Нивеус тимом“ из Горњег Милановца као агенцијом која је пружала „Помоћ у кући старим, болесним и инвалидним лицима“ чији је основни циљ био побољшање квалитета живота наведеним категоријама лица, смањење броја незапослених лица из популације тешко запосливих лица и корисника новчане социјалне помоћи коју остварују преко Центра за социјални рад „Шумадија“ за општине Баточина, Рача и Лапово.

На непосредном пружању услуге помоћ у кући ангажовано је две геронтодомаћице које су биле распоређене по домаћинствима на територији општине Баточина (18) корисника. Пружањем наведених услуга, постигнуте су постављени циљеви, а битно је напоменути и то да се у овом периоду смањио број захтева и потребе за институционалним збрињавањем лица из наведене циљне групе. Такође, у сарадњи са „Нивеус тимом“ током извештајног периода реализована је услуга „Лични пратилац детета“ током трајања школске године. Услуга лични пратилац детета је

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

намењена деци са сметњама у менталном развоју или инвалидитетом а која су укључена у васпитно образовни систем. Током извештајне године, услугу је користило 6 корисника.

Током 2024. године Центар за социјални рад имао је веома успешну сарадњу са локалном самоуправом у свим сегментима рада. Сарадња се огледала кроз многобројне контакте обављене на официјалним скуповима као и кроз разговоре између овлашћених представника локалне самоуправе и овлашћених представника Центра за социјални рад „Шумадија“ Баточина.

У сарадњи са локалном самоуправом и Удружењем “Транзициони кутак” реализован је тродневни едукативни фестивал младих “Блеја 2024”, спојем уметности, спорта, кроз три фестивалска дана су промовисани просоцијални обрасци у понашању, здрави животни стилови и хумане вредности. Првог дана фестивала, на градском тргу реализован је турнир у баскету 3 на 3, уз учешће екипа из Баточине, Раче, Лапова и Крагујевца. Такође, истог дана реализовано је такмичење у сликарству и шаху, све време турнира пружана је музичка подршка професионалних диџејева. Другог дана фестивала реализована је активност „Отворена врата Милатовца“, организоване су традиционалне спортске игре као и такмичење у припреми гулаша уз учешће мештана села Милатовац и гостију из Крагујевца и Баточине. Трећег дана фестивала реализована је активност „Трка кроз Баточину“ уз учешће бројних тркача из Баточине, Крагујевца и Краљева. Иначе, фестивал младих „Блеја“ је традиционалног карактера, и у плану је да се актуелне 2025.године реализује на територији општине Баточине, десети пут заредом. Поводом Међународног Дана породице, у организацији Центра за социјални рад под покровитељством општине Баточина реализован је конкурс за најлепшу породичну или групну фотографију са идејом ширења породичних вредности, заједништва и групне кохезије. Наиме, грађани су слали своје породичне или групне фотографије на званичној „Фејзбук“ („Facebook“) страници општине Баточина, и фотографије са највише „свиђања“ су добиле симболичне новчане награде.

Поводом новогодишњих празника, у организацији Центра за социјални рад и грађана општине Баточина реализована је хуманитарна акција „Трг пријатељства“ уз учешће бројних локалних музичара, бендова и грађана који су на хуманитарним тезгама продавали своје производе у циљу прикупљања новчаних средстава за излечење суграђанке Марије Димић. Такође, тог дана је реализовано и дружење најмлађих суграђана уз аниматоре и доделу новогодишњих пакетића који су донирани од стране компаније „ФЦЦ“ Београд.

Значајна сарадња је настављена и продубљивана са бројним ресурсима, како локалне заједнице, тако и ресурсима на републичком нивоу а које су значајне за пружање квалитетних услуга из области социјалне заштите. Такође, интезивна сарадња је успостављена са „СОС Дечија села“ Краљево, чији су представници омогућили грађанима општине Баточина бесплатно коришћење услуга из области социјалне заштите а које они пружају. У току извештајног периода, настављена је сарадња са Саветовалиштем за брак и породицу из Крагујевца, чије су бесплатне психотерапеутске услуге користили 6-оро наших корисника.

У оквиру генералних циљева рада Центра за социјални рад у наредном периоду, су поред уобичајних и утврђених механизма пружања квалитетних услуга социјалне заштите, јесу и развој иновативних програмских активности а касније и услуга у виду лиценцираних Дневних боравака, Саветовалишта, Третманских центара а које би омогућиле пружање бесплатних третманских и психотерапеутских услуга за осетљиве категорије становништва.

Основне тешкоће у раду су недостатак кадра, односно потреба за додатним радним ангажовањем особља, пре свега на позицији радног места правника, јер Центар за социјални рад „Шумадија“ покрива територију три општине (Баточина, Рача и Лапово) а актуелно има запосленог једног правника, а који је између осталог ангажован и на пословима повереним од стране локалне самоуправе као и задужење на одговорима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, те спровођењу јавних набавки, што је преобиман обим послова за једног радно ангажованог правника. Такође, тешкоћу у раду представља и непостојање на републичком нивоу, установе за збрињавање деце и младих који су корисници психијатријских услуга, са менталним тешкоћама и

сметњама у менталном развоју и израженим манифестним проблемима у понашању а налазе се у породицама са ниским родитељским капацитетима, нарушеним породичним релацијама и у стањима изражене социјалне потребе. Наиме, у таквим ситуацијама, отежана је могућност адекватног збрињавања ове категорије деце и младих, јер најчешће установе за збрињавање их категоришу као ризичне и контраиндиковане за смештај.

Остали пружаоци услуга социјалне заштите

Агенција Нивеус тим - Агенција за пружање услуга социјалне заштите основана је 2016. године у Горњем Милановцу, поседује решење о испуњености услова за пружање услуге Помоћ у кући одраслим и старим лицима и решење о испуњености услова и стандарда за пружање услуге Лични пратилац детета од Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Агенција остварује одличну сарадњу са свим институцијама и установама на територијама где реализујемо услугу у циљу пружања најадекватније подршке корисницима. Тим који броји преко 300 запослених у преко 30 локалних заједница и професионалности пружа услугу Помоћ у кући и Лични пратилац детета за преко 1500 корисника, а на основу закључених уговора са Општинским управама. Сви запослени поседују лиценце и акредитоване обуке надлежних институција како би на најадекватнији начин обављали послове за које су и ангажовани. У циљу развоја компетенција, Агенција Нивеус тим реализује акредитоване обуке "Основног програма обуке за геронтодомаћице у пружању услуге Помоћ у кући" и „Програм обуке за Личног пратиоца детета“.

2.7. Здравствена заштита

Уредбом о плану мрежа здравствених установа Србије, односно распоредом и бројем здравствених установа, који је саставни део уредбе, утврђено је 1997. године, да Дом здравља Баточина треба да буде самостална здравствена организација за пружање здравствених услуга становништву општине Баточина, тако да, од 21. априла 1998. године, Дом здравља послује као самостална здравствена установа.

Дом здравља у Баточини

Дом здравља у Баточини ради по Статуту одобреном од стране Министарства здравља Републике Србије пружајући превентивне дијагностичке и терапеутске здравствене услуге из следећих области здравствене заштите:

- Здравствено васпитање

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Општа медицина
- Здравствена заштита деце и жена
- Поливалентне патронаже
- Стоматолошке здравствене заштите
- Интерне медицине
- Лабораторијске дијагностике
- Рентген дијагностике
- Кућног лечења и здравствене неге
- Хитне медицинске помоћи
- Пнеумофизиолошке заштите

Здравствени центар	Домови здравља	Здравствене станице	Амбуланте (место)	Кадровска структура					
				специјалисти	лекари	На специјализацији	Здравст. радници са ВСС	Здравст. радници са ССС	Медицинско особље
Дом здравља Баточина	1	/	Баточина	13	7	1	11	36	25
			Бадњевац	0	1	0	0	1	0
			Брзан	0	1	0	0	1	0
Укупно кадрова			97	13	9	1	11	38	25

Извор: Дом здравља

Број корисника здравствене заштите

Област здравствене заштите	Број корисника
Здравствена заштита деце	1542
Здравствена заштита одраслог становништва	8541
Здравствена заштита жена (15 и више година)	4458
Укупно	10162

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

У Дому здравља у Баточини се у циљу ефикаснијег и рационалнијег обављања делатности контроле стручног рада организују следеће организационе јединице:

- Служба здравствене заштите одраслог становништва и стоматолошке здравствене заштите у оквиру које су формиран Одсек здравствене заштите одраслог становништва и Одсек стоматолошке здравствене заштите
- Служба здравствене заштите жена, деце и поливалентне патронаже, у оквиру које су формиран Одсек здравствене заштите жена и Одсек здравствене заштите деце
- Служба специјалистичко-консултативних делатности и медицинске и лабораторијске дијагностике, у оквиру које су формиран Одсек лабораторијске дијагностике и интерне медицине, Одсек физикалне медицине и рехабилитације и Одсек пнеумофтизиолошке здравствене заштите и рентген дијагностике
- Служба за економско-финансијске, правне, опште и техничке послове

Техничка опремљеност

Здравствена установа	Здравствена опрема
Дом здравља Баточина	Биохемијски анализатор (2021. године) Опрема за ординацију физикалне медицине (2007. године) Рентген апарат (2022. године) Коагулометар (2008. године) ЕКГ – апарати (2020. године) ЕКГ –апарати (2025. године) Ултразвучни апарат (2008. године) Ултразвучни апарат портабл колор доплер (2018. године) 4Д СОНДА за колор доплер (2019. године) ЦТГ АПАРАТ (2020. године) Дефибрилатори 2 комада (2022. године) Реаномобил – Фиат дукато (2022. године) Дачиа дастер теренско возило (2019. године) Путничко возило Фиат панда (2023. године)

Основни проблеми Дома здравља у Баточини се огледају пре свега у недовољној опремљености савременим медицинским апаратима, иако је у протеклом периоду урађено доста на том пољу.

Тренутно су најнеопходнији:

- Ултразвучни апарат - колор доплер
- Санитетско возило за потребе услуга патронажне и услуга кућног лечења
- Опрема за лабораторијску дијагностику
- Дефибрилатор
- Стоматолошка столица и компресор за стоматолошку службу

- Иако је 2022. године набављено ново санитарско возило са целокупном опремом за реанимацију (реаномобил), због близине великих саобраћајница (Коридор 10, регионални путеви) који пролазе кроз општину Баточину, а на којима долази до саобраћајних незгода, поред становника општине Баточина, у Дом здравља долазе и лица са територија других општина, па због тога постоји потреба за још једним оваквим возилом.

- Како број оболелих од канцера константно расте, као и других хроничних обољења (дијабетес, коронарне болести), јавља се потреба за формирањем палијативног тима у саставу лекар, медицински техничар и возач санитарског возила.

- Општина Баточина има увек значајан број оболелих грађана, односно пацијената које Дом здравља континуирано транспортује свакодневно на дијализу у Клинички центар Крагујевац, па је из тих разлога потребно набавити адекватно, ново комби возило за превоз пацијената на дијализу.

2.8. Комунална инфраструктура

Путна мрежа

Саобраћајна мрежа је солидно развијена, с тим што је неходно извршити реконструкцију више путева и улица. Највећа потреба је за реконструкцијом главне улице у Баточини, као и улица у градском центру, будући да се исте највише користе, посебно део који води ка индустријској зони Баточина и комплексу „Бора лавиринт“. Такође важни саобраћајни правци које је потребно изградити су пут Бадњевац - Ресник - Минд парк као и пут Баточина - Рача (веза са будућим аутопутем Карађорђе) али и фабриком „Јура Корпорација“ (Yura Corporation d.o.o.) као и ради размене радне снаге. Локална саобраћајница која би била од великог значаја била би Брзан-Кијево-Доброводица-Жировница (Прњавор) јер се тако обезбеђује краћи пут ка Јагодини из правца Крагујевца и обратно.

Главни недостак железнице се огледа у малом обиму путничког саобраћаја и сатници полаза возова као и неколико недовољно безбедних пружних прелаза (без рампи и сигурносне сигнализације).

Када је у питању јавни градски превоз, постоји међумесни превоз (од Баточине ка градским центрима у окружењу), док се не одвија градски и приградски саобраћај у Баточини.

Општина Баточина у сарадњи са ОШ „Свети Сава“ и СШ „Никола Тесла“ у Баточини обезбеђује превоз ученика, укључујући децу са сметњама у развоју и инвалидитетом, ангажовањем превозника из приватног сектора, до школа унутар насељеног места Баточина и између насељених места на територији општине, док за децу предшколског узраста рефундира трошкове превоза за удаљеност већу од 2км.

Водопривреда

Водоснабдевање се врши из рени бунара којим газдује „Водовод и канализација“ Крагујевац, а који се налазе на територији села Брзан у општини Баточина. Фабрика воде не постоји, вода се хлорише. Потребна је реконструкција јер је са некада 350 литара из 14 рени бунара сада систем спао на око приближно просечно 50 литара. Започета је изградња водоводног система у Брзану, изграђена су два бунара, бустер станица са опремом и резервоар, водовод до резервоара као и примарна мрежа (прстен) у дужини од 10.700 метара. Такође изграђена је и превеза са водоводног система „Морава“ на напред поменуто водоводну мрежу као и постројење за подизање притиска,

којим се тренутно водоснабдева основна школа у Брзану. Мрежа је дошла и до Баточине али није изграђен резервоар као ни примарна мрежа у потпуности.

Бунари из водоизворишта општине Баточина нису у употреби и потребна је њихова реконструкција.

У неким подручјима места Баточина недостаје водоводна мрежа (око 20% домаћинстава).

Такође, у осам насеља на територији општине Баточина није изграђена водоводна мрежа, па се водоснабдевање врши из сопствених бунара.

Водоизвориште је квалитетно заштићено али је потенцијална опасност од угрожавања истога ископавањем шљунка и песка из реке Велике Мораве што је највероватније довело до опадања нивоа воде у бунарима у власништву општине Баточина.

Отпадне воде

Градско подручје је покривено већим делом канализационом мрежом, при чему је процена да око 15% домаћинстава нема могућност прикључења на мрежу фекалне канализације, будући да у неким деловима општине иста није изграђена. Такође, неизграђеност канализационе мреже је заступљена у свим осталим насељима општине, кроз пројекат „Чиста Србија“ ради се пројектно техничка-документација за реконструкцију и проширење мреже у Баточини као и у насељима, Градац, Горња Баточина, Црни Као, Горња Мала и у селима где ће на основу предлога пројектаната то бити могуће технички извести кроз напред поменути пројекат.

Мрежом кишне канализације покривен је само ужи центар варошице, тако да постоји објективна потреба за изградњом предметне канализације. Фекална канализација се користи и за одвођење атмосферских вода. Велики број домаћинстава се прикључио на систем мреже фекалне канализације одвођењем отпадних вода са сопствених површина па и кровова индивидуалних објеката.

Одржавање чистоће

Услугу сакупљања, транспорта и одлагања отпада на територији општине Баточина пружа FCC „Vrbak“ d.o.o., као привредни субјект коме је ова делатност поверена. Сав сакупљени комунални отпад из општине Баточина одлаже се на регионалну депонију у Лапову којом управља и одржава је FCC „Еко“ d.o.o. Отпад се у насељима одлаже у одговарајуће контејнере, даље се транспортује специјалним возилима (камионима) до наведене депоније.

На територији општине постоји неколико мањих незатворених дивљих депонија које могу представљати ризик од загађења отпадом.

Енергетика

0,5% домаћинстава није прикључено на јавну електроенергетску мрежу, од којих највећи део из разлога принудног искључења због неизмирених обавеза према ЕПС-у.

Занемарљив проценат домаћинстава користи алтернативне изворе енергије. Што се тиче привреде само предузеће Грах-аутомotive користи алтернативну енергију и то задовољава око 30% њихових потреба, што је, према њиховој процени, максимални проценат због компликованости изградње веће соларне електране, а посебно цене прикључења на дистрибутивни систем ЕПС-а али и техничких капацитета мреже.

Топлотна енергија

Од укупног броја становника насељеног места Баточина 9,5% прикључено је на систем даљинског грејања. Недовољан капацитет градске топлане.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Гасификација

Гасоводна мрежа постоји на готово целој територији општине у свим насељима, а потребна је доградња у врло малом проценту у одређеним деловима свих насеља који нису били предвиђени пројектом првобитне изградње.

ПТТ саобраћај

Претплатници на подручју општине Баточина напајају се телефонским прикључцима из дигиталне телефонске централе типа EWCD која је инсталирана 2007. године и из дигиталне телефонске централе СИ2000/224, инсталиране 1985. године. Број инсталираних прикључака у овој централі је 2593 – 2281 директних и 250 двојника. Од 2593 претплатника, 2274 су физичка, а 258 правна лица. На подручју Лапова у току је изградња МСАН-а Баточина село са планираних 920 телефонских прикључака. На посматраном подручју капацитет постојеће телефонске централе не задовољава потребе конзума, те су током прошле и ове године рађене реконструкције и проширења месне мреже. Дужина секундарне ТТ мреже износи 350 км. Постоји изграђена кабловска ТТ канализација.

На територији општине Баточина постоје две базне станице мобилне телефоније: једна МТС оператера, друга А1.

Постоји два објекта поште: 34227 Баточина и 34228 Брзан

Постоје 2 инсталирана шалтера. Оба су аутоматизована и стално активна (пошта 34227 Баточина). Током 2007/2008. године урађена је реконструкција постојеће ТТ мреже и изграђена нова чиме би требало да се реше проблеми напајања претплатника са територије општине Баточина. Приоритетним пословима сматрају се даља проширења мреже и увођење нових услуга, пре свега АДСЛ-а и телевизије. Мобилна телефонија Србије на овом подручју има четири преферентне зоне за изградњу базних станица, а оператер Теленор девет. Претплатници на подручју општине Баточина напајају се телефонским прикључцима са више дигиталних телефонских централа. Број инсталисаних прикључака на овим централама је преко 5000. Активности на децентрализацији телекомуникационе мреже подразумевају реконструкцију и проширење постојећих капацитета. На предметном подручју постоји изграђена кабловска ТТ канализација а ради се на проширењу мреже на територији читаве општине Баточина оптичким каблом.

СПИСАК ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ОПШТИНЕ БАТОЧИНА:

- ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ БАТОЧИНА - ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИНСТИТУТ ЗА УРБАНИЗАМ И СТАНОВАЊЕ (ЈП „Урбанизам“) ("Сл.гласник Општине Баточина" бр.4/25); Крагујевац-Баточина 21.02.2025. године.
- ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА СЕДИШТЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НАСЕЉЕНО МЕСТО БАТОЧИНА (КО БАТОЧИНА ВАРОШИЦА, КО БАТОЧИНА СЕЛО И ДЕО КО БРЗАН) ("Сл.гласник Општине Баточина", бр.31/17); усвојен 01.12.2017. године.
- ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ „БРЗАН“ У БАТОЧИНИ – ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИНСТИТУТ ЗА УРБАНИЗАМ И СТАНОВАЊЕ (ЈУГИНУС) ("Сл.гласник Општине Баточина", бр.11/14); усвојен 2014. године.
- ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА СЕДИШТЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НАСЕЉЕНО МЕСТО БАТОЧИНА (КО БАТОЧИНА ВАРОШИЦА, КО БАТОЧИНА СЕЛО И ДЕО КО БРЗАН) ("Сл.гласник Општине Баточина", бр.14/21); усвојен 18.06.2021. године.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ Државног пута М 1.11 КРАГУЈЕВАЦ – КОРИДОР Х (деоница Баточина стационажа 5+000 до 14+773) – „УРБАН ПРОЈЕКТ“ – ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА КОНСАЛТИНГ, УРБАНИЗАМ, ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИНЖЕЊЕРИНГ; ("Сл.гласник Општине Баточина", бр.20/16), усвојен 02.11.2016. године.
- II ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ Државног пута М 1.11 КРАГУЈЕВАЦ – КОРИДОР Х (деоница Баточина стационажа 5+000 до 14+773) – „Југословенски институт за урбанизам и становање Д.О.О. Београд ("Сл.гласник Општине Баточина", бр.18/17); усвојен 21.07.2017. године.
- ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ „ЖИРОВНИЧКО ПОЉЕ“ ("Сл.гласник Општине Баточина", бр.24/19); усвојен 17.12.2019. године.
- ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЦИЈАЛНО-ПОСЛОВНЕ ЗОНЕ „ШАВАЦ“ ("Сл.гласник Општине Баточина", бр.19/24); усвојен 28.06.2024. године.

2.9. Привреда

Према подацима Агенције за привредне регистре у 2020. години активних предузећа било је 87, у 2021. години 89, у 2022. години 86, а у 2023. години активних предузећа је 78.

Број привредних друштава

	2020	2021	2022	2023
01. Активних	87	89	86	78
02. Новооснованих	3	5	3	4
03. Брисаних / угашених	7	2	6	11

Од наведеног броја предузећа која послују на територији општине Баточина:

- микро предузећа 78%
- мала предузећа 12%
- средња предузећа 10%

Број предузетника

	2020	2021	2022	2023
01. Активних	325	347	390	391

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

	2020	2021	2022	2023
02. Новооснованих	40	54	63	25
03. Брисаних / угашених	30	33	20	25

Прерађивачком сектору припадају највећа предузећа на територији општине Грах аутомotive, Серботехника, Алурол, Морето, Полипак, Брзан пласт, Минела, („Grah automotive“, „Serbotecnica“, „Aluroll“, „Moretto“), па се може сматрати најдоминантнијим привредним сектором у Баточини.

Највиша концентрација предузећа је у општинском центру у Баточини.

На територији општине Баточина постоје више простора и целина предвиђених за привредне зоне (индустријска зона „Брзан“ у Брзану и индустријска зона „Жировничко поље“ на територији катастарских општина Бадњевац и Жировница) нису довољно комунално и инфраструктурно уређене, док је централна привредна зона у самом насељу Баточина са већим делом попуњених капацитети што се простора тиче.

Површина обухвата Плана детаљне регулације индустријске зоне „Жировничко поље“ је 42,25 ха и комунално је неопремљена изузев делимично јавне расвете. У самој зони тренутно нема изграђених објеката, али постоје 2 инвеститора Мипекс аутомotive (Mipex automotive) и „Јунгић метали“ са купљеним парцелама укупне површине преко 5 ха. Када говоримо о непосредном пословном окружењу, могу се навести следећа правна лица која обављају привредну делатност и границе се са наведеном зоном, попут: Серботехника (Serbotecnica), Мекатеч индустри (MECATECH Industry), Енмон, Керамика Јовановић.

Површина обухвата Плана детаљне регулације индустријске зоне „Брзан“ износи око 14,5 ха и комунално је неопремљена. У зони тренутно послује само један инвеститор MORETTO, али се може нагласити да од скора у зони постоје купљене парцеле више инвеститора.

Улогу и значај директних страних улагања у привреди општине Баточина огледају се у три производна погона и то: Grah automotive, Serbotecnica, Moretto.

Запосленост и незапосленост

Укупан број запослених у општини Баточина према подацима РСЗ у 2024. години износи 3334.

Број запослених/незапослених, зараде и бруто домаћи производ

	2020	2021	2022	2023	2024
01. Број запослених	3.094	3.199	3.245	3298	3334
02. Број незапослених	1.613	1.606	1.601	1.458	1338
03. Просечна нето зарада (у РСД)	47.318	51.292	57.122	68515	76151

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Према подацима Национална служба за запошљавање на крају 2024. године, евидентирано је 1352 незапослених лица. У односу на 2020. годину дошло је до смањења броја незапослених лица. Најбројнија групација незапослених лица је без квалификације, односно 31,39 % од укупног броја незапослених лица. Високо учешће у посматраној структури остварује групација квалификованих лица и лица са средњом стручном спремом. Од укупног броја незапослених на евиденцији НСЗ – испостава Баточина 55,9 % чини незапослене жене.

Квалификациона структура незапосленог становништва

	2020	2021	2022	2023	2024
01. Неквалификовани	516	494	485	440	420
02. Нижа стручна спрема и полуквалификовани	57	49	48	44	36
03. Квалификовани	472	449	451	418	394
04. Средња стручна спрема	461	510	512	469	386
05. Висококвалификовани	7	8	6	5	32
06. Виша стручна спрема	20	19	16	16	16
07. Висока стручна спрема	80	77	83	66	54
Укупно	1.613	1.606	1.601	1.458	1338

Табела 8 - Број запослених по секторима делатности у општини Баточина – 2023

Назив делатности	2023
Пољопривреда, шумарство и рибарство	26
Рударство	63
Прерађивачка индустрија	1154
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	28
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	141
Грађевинарство	100
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	402
Саобраћај и складиштење	75
Услуге смештаја и исхране	39
Информисање и комуникација	18
Финансијске делатности и деланости осигурања	5
Пословање некретнинама	15
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	64
Административне и помоћне услужне делатности	55

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Државна управа и обавезно социјално осигурање	130
Образовање	162
Здравствена и социјална заштита	112
Уметност, забава и рекреација	38
Остале услужне делатности	28

Стопа запослености није повезана са другим друштвеним и економским аспектима.

Према подацима Републичког завода за статистику просек зарада по запосленом без пореза и доприноса у општини Баточина за 2024. годину износио је 76.151,00 динара.

Потенцијалне радне зоне

На територији општине Баточина постоје површине предвиђене за потенцијалне радне зоне, које се налазе у обухвату Просторног плана општине Баточина.

Као brownfield локације које могу бити посебно занимљиве су две локације, једна се налази у насељеном месту Баточина, а друга у селу Бадњевац.

У Баточини је постојала **фабрика текстилне индустрије „Трикотажа“** која је сада са правом коришћења Предузећа за производњу, трговину и услуге "КЛЕРМОНТ" Д.О.О. из Београда. Површина парцеле је 0.95,24 ха. Комплекс целе фабрике налази се у самом центру насеља Баточина (варошица) са свим пратећим садржајима, објектима и помоћним објектима који су потребни за нормално функционисање једног производног или привредног процеса лаке индустријске производње, који не би угрожавао животну средину.

Локација Клермонт

Друга потенцијална brownfield локација налази се у селу Бадњевац и то је некадашња **земљорадничка задруга** која је сада у сувласништву са уделима „ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ЗА ПРОИЗВОДЊУ, УСЛУГЕ И ПРОМЕТ ШУМАДИЈА АГРАР“ ДОО и предузећа „КОРА-НАТУРА“ ДОО. Површина целог обухвата је 2.42,61 ха.

Шумадија аграр и Кора Натура предлог изгледа спојених објеката

Још једна од потенцијалних brownfield локација налази се у селу Прњавор која се налази у Просторног плана општине Баточина у границама грађевинског земљишта, у обухвату постојећих привредних капацитета. На овој локацији постоји изграђен **стамбено - пословни објекат са магацинским простором** нето површине 2637,25 м² који има употребну дозволу. Тренутна намена објекта је ресторан са две сале са прославе.

2.10. Пољопривреда

Пољопривредно земљиште

На територији општине Баточина пољопривредно земљиште заузима 10228 ха али се користи тек 7959 ха, што значи да се 22% земљишта не користи у пољопривредне сврхе, из различитих разлога. Од 7959 ха коришћене површине, на оранице и баште отпада 6919 ха, где жита заузимају 4759 ха, индустријско биље 970 ха, повртно биље 254 ха, а крмно биље 859 ха. Воћњака има наповршини од 437 ха, винограда на 98 ха, ливада и пашњака на 361 ха, док остало коришћено земљиште заузима 69 ха. Пољопривредно земљиште на територији општине Баточина је подељено на више класа. Земљиште I класе заузима површину од 1299 ха, земљиште II класе површину од 2303 ха, земљиште III класе 3475 ха, IV класе 1755 ха, V класе 516 ха, VI класе 200 ха, VII класе 17 ха и земљиште, VIII класе заузима површину од 17 ха. Према подацима РГЗ - СКН Баточина, сви типови земљишта на територији општине Баточина су плодни, и то за оне културе које су и типичне за ову територију и територију Шумадијског и Поморавског округа, уопште. Најраспрострањенији је тип земљишта је гајњача у оподзољавању, продирана гајњача и смоница. Алувијална смоница је најраспрострањенија у долини реке Лепенице и у ширем појасу десно од пруге Ниш - Београд. Смонице има и у подручју КО Доброводица, Жировница и Баточина. Велики проблем представља веома мала површина под системима за наводњавање, готово занемарљива, тек неких 50 ха, иако је хидрографски потенцијал изузетан пре свега због присуства великих река као што су Велика Морава и Лепеница, али и великог присуства подземних вода погодних за изградњу бунара. Иако су системи за наводњавање готово у траговима, системи за

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

заштиту од штетног дејства спољних вода су заступљени али још увек недовољно. Систем обалоутврда и каналска мрежа постоји на већем делу територије, али је веома запуштена и слабо одржавана. Уз улагање одређених средстава за ревитализацију и адаптацију, степен угрожености од спољних вода би свакако био мањи, с обзиром да је територија општине веома подложна поплавама. Површина земљишта у државној својини износи око 248 ха, површине предвиђене за закуп износе око 38 ха, а закупљује се око 101 ха.

Вишегодишњи засади

Квалитет земљишта, клима, услови за наводњавање као и географски положај погодују производњи појединих сорти воћа и грожђа, иако традиционално али и практично ово није изразито воћарски и виноградарски крај. Одређене сорте се могу веома добро узгајати, као нпр. шљива, крушка и јабука, али и друге врсте уз примену адекватне неге и заштите. Највећим делом воћарска и виноградарска производња су за сопствене потребе, мање-више екстензивна и са традиционалним навикама узгајања, али је последњих годинина приметан раст плантажне производње тржишног карактера. Ова производња је у експанзији и треба је подржати и максимално јој се посветити јер се показала као веома исплатива. Према подацима Пописа пољопривреде 2023. године, на територији општине 730 газдинства се бави воћарском производњом на укупно 437 ха. На 21 ха су засади јабуке, 16 ха крушке, 5 ха брескве, 11 кајсије, 7 вишње, 169 ха шљиве, 13 ха ораха, 3 ха лешника и 10 ха осталог воћа, последњих година број хектара под воћним врстама се увећао за 10-15%. Винограде гаји 195 газдинстава на укупно 98 ха, искључиво за сопствене потребе, ако се изузме Подрум "Стари храст" из Жировнице.

Сточни фонд

Традиционално, територија општине Баточина је одувек била позната по сточарској производњи, пре свега товних јунади, свиња и јагњади, али и млека и млечних производа. Веома погодни природни услови омогућили су да се сточарством бави највећи број пољопривредних газдинстава. Предност је пре свега у постојању квалитетних ливада, али и изузетних приноса у производњи крмног биља, што је и карактеристика овог краја. Недостатак представљају стари и лоши објекти за смештај стоке али и расни састав, који није најквалитетнији у глобалу. Последњих година највећи проблем представља тржиште и цене сточарских производа, па су за пласман сточари препуштени сами себи. На територији општине гаји се укупно 700 говеда најчешће сименталске расе и домаћег шареног говечета у типу сименталца и неколико десетина холштајн расе, од тога 330 крава, 4500 свиња претежно мелеза јоркшир, ландрас и пиетрен расе, од тога 1000 крмача, 4000 грла оваца махом виртемберг и ил' де франс расе, 500 грла коза, 14 коња, 50 838 кокоши, 1200 грла друге перади и 3155 кошница пчела. Говедарска производња је комбинованог карактера, већи проценат је производња млека, а мањи меса, живинарска се претежно заснива на производњи јаја, а свињарска и овчарска у производњи меса и приплодног подмлатка.

Механизација, опрема и објекти

Агротехничка опремљеност пољопривредних газдинстава на територији општине Баточина је просечна и испод просека, а највећи проблем представља старост и неадекватност механизације, опреме и објеката. Механизација је солидно заступљена на сваком газдинству, али је карактерише изузетно велика старост. Тако нпр. једноосовинских трактора има 547, од тога 538 старијих од 10 година, двоосовинских 1283, од тога 1225 старијих од 10 година, комбајна 116 и сви старији од 10

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

година. Што се тиче прикључне механизације, берача кукуруза у власништву има 76, плугова 1170, тањирача 758, дрљача 873, сетво-спремача 140, ротофреза 58, растурача минералних ђубрива 462, растурача стајњака 35, сејалица 401, прскалица 392, приколица 880, косилица 512, и сва она у просеку стара 20 и више година.

Ситуација са објектима је иста, ако не и лошија од механизације и опреме. Ако се изузме пар савремених и новијих објеката, сви остали су изузетно стари, већина и преко 30 година, тотално ван стандарда и прописа. Објеката за смештај говеда има 840, свиња 1052, кокошака 877 и 334 осталу врсту стоке. И друге објекте карактерише изузетна застарелост, а пре свега се односи на кошеве за кукуруз којих има 773, амбара 249, силоса само 2 као и сушаре, док објеката за силажу има 57, што у облику тренча, што у форми јаме. Објеката за смештај машина и опреме има 422, а хладњача 3. Стакленика уопште нема, а пластеника различитог квалитета и капацитета 135. Прерађивачког и складишног капацитета скоро да и нема, или има у занемарљивом броју.

Радна снага

Од укупно 3820, пољопривредом се бави 1769 домаћинстава, док је регистровано око 1150, што показује да се готово половина домаћинстава на територији општине Баточина бави неком врстом пољопривредне производње. Највећи број газдинстава који обавља пољопривредну производњу има 1-2 члана радно ангажована и њих је укупно 1315, на укупно 402 газдинства радно је ангажовано 3-4 лица, на 49 газдинства упошљено је укупно 5-6 особа, док на свега 3 газдинства је радно ангажовано 7 и више лица. Од укупно 3771 члана газдинства, 1576 чине жене а 2195 мушкарци. Носиоци газдинства су углавном мушкарци, па тако од 1700 носиоца, 1447 су мушкарци, а тек 253 жене. Међутим, у ангажовању породице и рођака на пољопривредном газдинству предњаче жене и то од укупно 2062 рођака или чланова породице који су у току године били ангажовани у пољопривредној производњи 1321 лице су жене а 741 мушкарци. Међутим, мали је број оних који се изјашњавају као стално запослени на газдинству, свега 6. Од укупно 1769 чланова газдинства који су се изјаснили као менаџери управници, 1523 су мушкарци, а 246 жене. Највећи број менаџера-управника газдинства, њих 1103 се изјаснио да има само пољопривредно искуство стечено праксом, њих 5 курсеве из области пољопривреде, средњу пољопривредну школу је завршило 23 управника, а факултет или вишу пољопривредну школу њих 14. Сезонску радну снагу ангажује укупно око 600 газдинстава.

Структура пољопривредних газдинстава

Од укупно 3820 газдинстава на територији општине Баточина, пољопривредом се бави 1769 домаћинстава, док је регистровано око 1150, што показује да се готово половина домаћинстава бави неком врстом пољопривредне производње. 1769 газдинства обрађује укупно 6835 ха земљишта од укупно 8764 ха, што би значило да свако газдинство обрађује у просеку 3,86 ха. Међутим, реални показатељи су сасвим другачији. Чак 24 газдинства нема уопште земљиште, већ узима под закуп, 455 обрађује 1 или мање од једног ха, 365 између 1 и 2 ха, 561 између 2 и 5 ха, 245 између 5 и 10 ха, 77 између 10 и 20 ха, 20 између 20 и 30 ха, 14 између 30 и 50 ха, само 8 газдинстава између 50 и 100 ха, док нема газдинства које обрађује преко 100 ха у свом власништву. Укупно 1440 пољопривредних газдинстава које држе стоку, располаже са 4065 условних грла. Највећи број је оних који имају 4 и мање условних грла и они имају 1554 условних грла стоке, од 5-9 условних грла је укупно 153, од 10-14 условних грла је 40, од 15-19 условних грла је 11, од 20-49 условних грла је 8, од 50-99 условних грла је 2, а од 100-499 је 1.

Производња пољопривредних производа

Од укупно 6835 ха коришћеног земљишта, највећи удео имају оранице и баште, укупно 6012 ха или 88 %, 272 ха или 4% чине ливаде, 255 ха или 4% чине воћњаци, 190 ха или 3% су пашњаци, 37 ха или 1% чине виногради, док око 70 ха представља остало земљиште. Како је изузетно висок удео ораница и башта у укупном коришћеном земљишту, тако је изузетно висок удео жита у ораницама. Од 6012 ха ораница и башта, чак 4301 ха или 72 % чине жита, првенствено пшеница и кукуруз, 1267 ха или 21% чини крмно биље, првенствено детелине и луцерка, 381 ха или 6% чини индустријско биље, првенствено сунцокрет, док поврће заузима 63 ха, махом купус и паприка на отвореним површинама, а парадајз, салата, лук и краставац у пластеницима. Најважније и најзаступљеније ратарске културе су свакако пшеница и кукуруз. Просечни приноси су изузетно нестабилни, али се може рећи да је просечан принос пшенице на десетогодишњем нивоу негде око 4,2 т/ха, а зрна кукуруза око 7 т/ха. На територији општине гаји се укупно 700 говеда најчешће сименталске расе и домаћег шареног говечета у типу сименталца и неколико десетина холштајн расе, од тога 330 крава, 4500 свиња претежно мелеза јоркшир, ландрас и пиетрен расе, од тога 1000 крмача, 4000 грла оваца махом виртемберг и ил' де франс расе, 500 грла коза, 14 коња, 50 838 кокоши, 1200 грла друге перади и 3155 кошница пчела. На основу броја грла стоке и њиховог учешћа у укупној сточарској, а самим тим и пољопривредној производњи, закључак је да је говедарство најважнија грана, а затим следе овчарство, свињарство, па чак и пчеларство које је у експанзији. Живинарство и козарство представљају најчешће производњу за сопствене потребе, док се рибарством нико не бави. Говедарска производња је комбинованог карактера, већи проценат је производња млека, а мањи меса, живинарска се претежно заснива на производњи јаја, а свињарска и овчарска у производњи меса тј. прасади и јагњаци. Просечна производња млека по грлу је од 15-20 л/дан или 4000-5000 л/годишње. Пошто су претежно заступљена грла сименталске расе, задовољавајућа је и количина протеина и млечне масти, а мерама превентиве и хигијене муже значајно је умањен број микроорганизама и соматских ћелија у млеку. Просечан број прашења по години износи око 2.1, број прасади по леглу кретао се око 10, просечан тов трајао је око 5,4 месеци са конверзијом од 3кг хране/1кг прираста. Изузетан помак је у производњи меса на мини фармама, где је просечна производња меса била око 59% по грлу. Ови резултати су били значајно лошији у претходним годинама, али су се значајно побољшали куповином квалитетних назимица висок генетског потенцијала, селекцијским мерама, вештачким осемењавањем, побољшаном исхраном и активним учешћем на сајмовима, семинарима и предавањима. Последњих година значајан је пораст овчарске производње како по броју грла тако и по квалитету. Производња се заснива претежно на одгоју јагњаци за продају, док се производњом млека и вуне готово нико не бави, али се зато бележи пораст производње меса по грлу и проценат ближњења по овци. Територија општине Баточина, пре свега због својих изузетних природних потенцијала, али и географског положаја и инфраструктуре, има веома велики потенцијал за заснивање органске производње. Нажалост, поред пар газдинстава која су се опробала и одустала од ове производње, данас имамо ситуацију да нема сертификованих и заинтересованих пољопривредних произвођача за ову врсту производње.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника

Општина Баточина је све до 90-их година била широко позната чак и ван граница по изузетно доброј сточарској производњи телади, јунади, прасади и товљеника који су се производили у задругама и код коопераната који су услужно производили за потребе задруге. Готово свако село општине је имало своју задругу, и готово сваки пољопривредни произвођач је био део задружног система и заједно су чинили окосницу привредног напретка општине. То је „златни“ период пољопривреде општине и готово 70% механизације, опреме и објеката датира из тог периода. Данас је, нажалост, ситуација потпуно другачија и једино што се може констатовати је да тренутно на територији општине постоје четири званично регистрована задруге, неколико је у оснивању, а

све оне које су до последњег тренутка покушавале да се одрже и послују, угашене почетком овог века.

Данас, највећу логику али и сву другу врсту помоћи пољопривредницима пружа Канцеларија за пољопривреду Општинске управе Баточина, у оквиру које послује и Удружење пољопривредника „Баточина“, под чијим именом је регистрована и основна одгајивачка организација у сточарству и и Удружење воћара „Шумадија“. То се пре свега односи у пружање стручне помоћи и преношења знања члановима удружења, пружање помоћи приликом реализације својих развојно инвестиционих планова, организовање стручних предавања, саветовања, семинара, сајмова, трибина, екскурзија, изложби, смотри, као и других видова стручних оспособљавања, упознавање пољопривредника са актуелном законском регулативом, обележавање и вођење матичне евиденције у сточарству, послове регистрације и пререгистрације газдинстава, израда бизнис планова, конкурсне документације за кредите и субвенције...

Осим овог највећег удружења, треба споменути још и Удружење узгајивача ситних животиња „Баточина 1984“ који се баве узгајањем кунића, разних врста живине, делом и у комерцијалне сврхе, као и Удружење пчелара општине Баточина са око 70 чланова и 3155 кошница.

Трансфер знања и информација

Семинари, тренинзи, обуке и предавања као једни од најбољих видова преношења знања и искустава на територији општине Баточина се одржавају обично у оном периоду године када су активности на пословима пољопривреде сведени на минимум, односно у зимском периоду. Њихов број и континуитет одржавања није баш на задовољавајућем нивоу, а разлог пре свега лежи у чињеници да осим комерцијално-трговинских пољопривредних кућа које махом врше промоцију својих производа и ангажовања локалне Канцеларије за пољопривреду и преко Удружења пољопривредника „Баточина“, других релевантних и стручних организација готово да и нема. Образовне, научно-истраживачке установе и организације, пољопривредно саветодавна стручна служба, задружне организације, консултантски привредни субјекти и представници надлежног министарства често немају слуха за овакве врсте организација. Већина њих има одређене финансијске услове јер послују искључиво комерцијално, други имају проблем у организацији и функционисању, трећи у препознавању важности ових скупова. Не треба занемарити ни пасивност и незаинтересованост циљне групе, тј. пољопривредних произвођача, јер осим млађих произвођача и оних са вољом и ентузијазмом за стицање нових знања и прихватања иновација, другима често стање пољопривреде и исплативост ове производње, тешка материјална ситуација и индиферентност често представљају основни проблем у исказаној жељи за учешће на оваквим окупљањима. За оваквом врстом едукација кроз различите пројекте и организације, затим стручних служби које осим законских обавеза и прописаних услова морају да покажу и докажу сврху својих постојања и финансирања, али и невладиног сектора, удружења и институција којима је пољопривреда примарна грана, трансфер знања и едукација може за кратко време постати навика и потреба сваког пољопривредног произвођача.

2.11. Туризам

Туризам се као привредна грана у општини Баточина налази у фази развоја и у смислу планирања и изградње смештајних капацитета, и у смислу формирања туристичког производа. Досадашњи напори институција, формалних група и појединаца били су у смеру развијања локалних манифестација и њихово претастање у виши, национални ниво („Обредни хлебови“, „Сабор Свети Пророк Илија“, „Госпојински сабор“).

Главни објекти и садржаји општине Баточина који привлаче туристе су: Забавни парк „Бора лавиринт“, Подрум „Стари храст“ и манифестација „Обредни хлебови“.

„Бора лавиринт“ је забавни парк за децу и одрасле са највећим лавиринтом у Европи и највећим трамболина парком на Балкану. Комплекс нуди и замкове за игру, јединствену играоницу, мини голф терене, башту за одмор и ресторан са брзом храном. Комплекс је изграђен и пуштен у рад 2022. године. Има капацитет од 2000 посетилаца у дану. Осим индивидуалних и породичних, организује и колективне посете, екскурзије.

Иако отворен у мају 2022. године, „БОРА лавиринт“ већ посећују организоване групе, ђачке екскурзије, вртићи, спортски клубови и посетиоци из читаве земље.

Овај комплекс уз, садржаје које нуди, повећао је вишеструко посете туриста Баточине и позиционирао је у сам врх на нивоу Шумадијског округа, са даљом тенденцијом раста.

Подрум „Стари храст“ је породична винарија породице Стевановић из Жировнице. Један од најрепрезентативнијих угоститељских објеката је дегустациона сала винарије „Стари храст“ у Жировници, капацитета до 70 места. Бележи стални раст посета, посебно као део винске туре Шумадије. Из године у годину производи све веће количине врхунских вина и ракија. За туристе организује и посете својим виноградима и чувеном храсту старом преко 200 година.

У дегустационој сали организују се појединачне и групне посете и већ неколико година су део Шумадијске винске туре. Број посетилаца је ове године већи у односу на претходне, а највиши порас бележи број туриста из земаља региона.

Манифестација „Обредни хлебови“, у организацији удружења „Златне руке Баточине“ покренута је пре 17 година. Јединствена је по томе што се на њој приказују хлебови који кроз историју прате обичаје Срба (младина погача, саборник, славски, божићни, ускршњи колач...). Окупља удружења ручне радиности из читаве земље, а и све већи број посетилаца. Организује се сваке прве суботе у октобру месецу. По садржају и броју учесника, уз помоћ ресорног министарства, могла би да прерасте у манифестацију од националног значаја.

Остале манифестације:

Такмичење у говорништву - Одржава се једном годишње, средином априла, почев од 2005. године. Такмичарског је карактера. Такмичари су ученици нижих и виших разреда основне школе из Баточине. Селекцију учесника најпре направе учитељи и предметни наставници. Такмичари беседе на једну од задатих тема. Жири сачињавају познати драмски уметници и професори српског језика и књижевности. Најуспешнији беседници добијају пригодне поклоне
Циљ такмичења: Неговање културе усменог изражавања ученика

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Трајање: Припреме и селекција у школи две недеље, одржавање такмичења два дана; првог дана нижи, другог дана виши разреди основне школе

Место одржавања: Сала Културног центра у Баточини

Број учесника: 30 до 40 ученика

Сабор народног стваралаштва "Свети пророк Илија" - Одржава се од 1. до 3. августа сваке године, почев од 1990. године. Манифестација окупља културно-уметничка друштва и фолклорне ансамбле из читаве Србије, који негују изворно народно стваралаштво.

Пратећи садржаји: Ликовне колоније, песнички сусрети, изложбе ручних радова

Циљ манифестације: Неговање изворног народног стваралаштва

Трајање: Три дана

Место одржавања: Порта цркве "Свети Пророк Илија" у Брзану, општина Баточина

Број учесника: 300 до 400

Петровдански сабор - Традиција сабора обновљена је 2005. године. Негује изворно народно стваралаштво, фолклорне игре, песме и обичаје Шумадије. Окупља сва културно-уметничка друштва из општине Баточина, као и госте из свих крајева Србије.

Циљ манифестације: Неговање изворног народног стваралаштва

Трајање: Један дан

Место одржавања: Порта цркве "Светих Апостола Петра и Павла" у Бадњевцу, општина Баточина

Број учесника: 250 до 350

Ловно – рекреативни туризам Ловачко удружење „Рогот“ у Баточини, које је основано 1936. године, знатно доприноси у развоју туризма на територији баточинске општине. Оно газдује ловиштем на територији баточинске општине које се простире на 13.500 ха. Већи део ловишта је под шумарцима, а једна трећина ловишта у равници поред Велике Мораве и Лепенице. У том пределу су вештачка језера-шљункаре и моравишта са великим бројем барских птица. У равничарском делу налази се познати резерват „Рогот“ на површини од 365 ха. Шумски комплекс Рогот познато је излетиште и ловиште на пернату и високу дивљач. У ловишта и резервате се сваке године у пролеће пушта преко 2.000 фазанских пилића, а у току зиме друштво се бави са прехранивањем дивљачи. Ловачко удружење „Рогот“ у Баточини поседује Ловачки дом, који је саграђен 1989. године у оazi зеленила и мира, на територији Баточине, у ободном и шумовитом делу резервата. Дом је саграђен на плацу површине око 12 ари и располаже са око 120 м² корисног простора. Он има ресторан за смештај 60 особа, две комфорне собе са по два лежаја за преноћиште и покривен трем испред зграде. Богато ловиште ловачког удружења „Рогот“ из Баточине, познато је и иностраним ловцима. У летњем периоду они лове грлице, голубове и препелице. На овом терену се организују међународне утакмице паса, а ловиште посећују и гости из иностранства. Овде се најчешће лове фазани, јаребице, зечеви, а има и крупне, срнеће дивљачи и дивље свиње. Имајући у виду постојање традиције лова, разноврсност пејзажа, контрасти планинских пространа и речних долина, као и близину већих градова у којима има доста ловаца, потребно је више пажње посветити ловном туризму на подручју баточинске општине.

Брзанско Моравиште је природна мртваја настала на простору старог меандра реке Мораве, где су сачуване основне вредности једног мочварског екосистема, стоји у опису Завода за заштиту природе Србије (ЗЗПС). Брзанско моравиште је прво подручје дуж Велике Мораве, на територији општина Јагодина и Баточина, стављено под заштиту. На основу студија заштите ЗЗПС, као стручних документационих основа, Влада Републике Србије донела је уредбу о проглашењу Специјалног резервата природе „Брзанско моравиште“. Специјални резерват природе „Брзанско моравиште“ се налази између села Брзан и села Милошево, површине је 64,75 хектара. На овом простору редовно борави око 60 строго заштићених врста птица, од којих се око 30 ту и гнезди. Међу врстама од посебног интереса за заштиту издвајају се мали вранац, чапљица, гак, сива чапља, мала бела чапља, бела рода, црна рода, црнка, орао кликташ, вивак, жалар слепић, обична чигра, сиви сврачак. Планира се развој туризма, посебно посматрање птица, али и развој

понуде који би подразумевао аутокамп са пратећим садржајима у складу са природним окружењем и степеном заштите.

Сеоски туризам На територији општине Баточина постоје услови за развој сеоског туризма готово у сваком сеоском насељу. За атрактивност туристичке понуде овог типа, од значаја су природне лепоте и реткости, пејзаж, разноврсност домаћих специјалитета (проја, погача, млечни производи, пилетина, јагњеће и прасеће печење, гибаница, шљивовица, препеченица и др.), посебно гостопримство и изнад свега могућност за разне садржаје боравка. Садржаји могу обухватати рекреативно учешће у пољским радовима, спремање зимнице, одмори разне врсте, лов и риболов и др. У многим селима су подигнуте викендице, а има и празних породичних кућа, које повремено користи, углавном, родбина у току лета за одмор или летовање, што значи да је овај вид одмора и рекреације недовољно искоришћен, односно налази се у почетној фази. Смештајни капацитети општине свде се на објекат „Cider&Squash“, који као сеоско туристичко домаћинство прима госте из земље из иностранства, а посебно из Русије. Ових година изражен је тренд раста броја ноћења, тако да је 8 апартмана у објекту са до 20 кревета, попуњено викендом.

У селу Прњавор налази се „Балкан сала“ капацитета 250 и 600 места, али искључиво ради организована славља.

Недостају нови угоститељски објекти, посебно ресторани са понудом домаће хране и пића који би радили свакодневно.

2.12. Култура

Назив институције	Врста институције	Опис делатности
КТЦ „Доситеј Обрадовић“	Установа	Културна делатност, туристичка делатност, заштита културних добара, образовна, сценско-музичка, драмска, пропаганда
Народна библиотека „Вук Караџић“	Установа	Промоција књига, предавања, сусрети са културним ствараоцима
Културно уметничко друштво „Вук Караџић“ у Бадњевицу	Удружење	Културна и сценско-музичка делатност

Аматерско Културно-уметничко друштво „Бранислав Нушић“ из Брзана	Удружење	Културна и сценско-музичка делатност
Удружење за неговање традиционалне културе „Шумадија“	Удружење	Културна и сценско-музичка делатност
Удружење „Златне руке“	Удружење	Неговање традиционалних и уметничких заната

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР "ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ" БАТОЧИНА

Дом културе у Баточини је основан 22.12.1976. године у оквиру Месне заједнице Баточина, под називом "Душан Петровић Шане". Основне делатности Дома културе биле су: делатност заштите културних добара; изнајмљивање, дистрибуција и приказивање филмова; културно-образовна делатност; извођачка делатност преко КУД-а и његових секција, посредовање у организацији и постављању професионалних и аматерских група и појединаца из земље и иностранства и угоститељске услуге.

Дом културе "Душан Петровић - Шане" се 1990. године издваја из Месне заједнице Баточина и постаје самостална установа, а две године касније мења назив у Културни центар "Доситеј Обрадовић". Те 1992. године се и библиотека "Вук Караџић" осамостаљује. Након пет година Културни центар проширује делатност и на радиодифузну, када са радом почиње локални радио "Лепеница". У међувремену, 2001. године радио "Лепеница" мења назив у радио "Баточина", а годину дана раније експериментални програм почиње да емитује локална телевизија "Стражевица", која потом постаје телевизија "Баточина".

Коначно, РТВ "Баточина" се у пролеће 2007. године образује као самостално привредно друштво, културни центар гаси радиодифузну, а оснива две нове делатности, туристичку и рекламно-пропагандну делатност.

Културни центар "Доситеј Обрадовић" сваке јесени организује Смотру фолклорних ансамбала, периодичне изложбе слика и ручних радова, промоцију књига, позоришне представе, приредбе и концерте. Од оснивања Центра, постојало је и културно уметничко друштво Баточина које је освајало бројна признања у земљи и иностранству, а које данас послује самостално.

Изложбени простор са сталном изложбом поставком удружења "Златне руке Баточина", од априла 2008. године налази се на улазу у Културни центар "Доситеј Обрадовић" у Баточини. Прелепи ручни радови и дела вредних руку чланица овог удружења својом лепотом, вештом техником израде и маштовитошћу свакодневно маме погледе пролазника. Уметност и мајсторија овоих жена уткана је у сваки изложени експонат.

Удружењу "Златне руке Баточине" је просторију на коришћење уступила Средња школа „Никола Тесла“.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "ВУК КАРАЏИЋ"

Библиотека је основана: 1955. године. Мрежа јавних библиотека у општини: огранци у Брзану и Бадњевцу
Књиге: 30931 Књиге за децу: 3731 Периодика: 10 наслова
Завичајна збирка: 122 Легати: Др. Милана Цветановића
Корени библиотекарства у Баточини налазе се још у XIX веку. Наиме, 1890. године у Баточини се формира читаоница. Формирана читаоница је претеча будуће Народне књижнице и Народне библиотеке, што је остала до данас. Књига инвентара Народне књижнице и читаонице, а касније Народне библиотеке формирана је и у њу су уписиване књиге од 13. фебруара 1955. године и у исту је на тај дан уписано 80 књига.

Прве књиге су добијене на поклон од Савета просвете и културе Народне Републике Србије. У то време се у библиотеци обављао добровољни рад те се Зора Милановић (попадија) сматра првим радником ове установе. Дуго је обављала рад добровољно. Нема података колико је било корисника.

Почев од 1952/53. године Савет за просвету и културу Народне Републике Србије одредио је сталне републичке награде за најуспешнији рад на народном просвећивању са додељивањем сваке године. За постигнут успех у раду на народном просвећивању у 1953/54. години Савет за просвету и културу Народне Републике Србије награђује народну књижницу и читаоницу у Баточини. 1965 године Библиотека се формира као самостална установа са матичним функцијама за општину и добија данашњи назив: НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "ВУК КАРАЏИЋ" БАТОЧИНА. У исто време се отварају огранци у: Лапову, Бадњевцу и Брзану. Тачније 1. маја 1965. године Библиотека је озваничена као установа. Данас Библиотека има посебне просторије површине 120м² са посебне три целине: одељење за издавање књига са каталозима - ауторским, стручним и предметним, читаонички простор за 10 читалачких места и простором за Завичајну збирку. Народна библиотека "Вук Караџић" Баточина има још два огранка библиотеке у Бадњевцу и Брзану. Библиотека у Бадњевцу је смештена у једној просторији која има површину 40м², има једног радника и фонд књига 5404. Библиотека у Брзану налази се у просторији од 15м², има једног радника и фонд књига 5018. Народна библиотека "Вук Караџић" Баточина поседује Легат Др. Милана Цветановића и у том фонду има 169 књига из медицинских наука, а најстарија књига међу њима је штампана 1814 године на немачком језику у Салзбургу; поред ове ту су и књиге штампане 1832, 1834, 1838. године, штампане су углавном у Бечу.

Библиотека организује сусрете са књижевним ствараоцима, промоције књига, предавања. У току 2005. године Библиотека је приновила 1022 књиге, куповином и поклоном.

Културно – уметничка друштва и удружења

Културно уметничко друштво „Вук Караџић“ у Бадњевцу и Културно-уметничко друштво „Бранислав Нушић“ из Брзана као и Удружење за неговање традиционалне културе „Шумадија“ у оквиру кога функционишу пионирски, школски и рекреативни фолклорни ансамбли присутни су на готово свим општинским и међуопштинским манифестацијама, УЗНТК „Шумадија“ има и репрезентативност као удружење у нашој општини.

Удружење „Златне руке Баточине“ је удружење са територије општине које негује традиционалну израду ручних радова. Удружење је основано са циљем очувања српске традиције чији саставни део, свакако, чини израда ручних радова, одевних и употребних предмета, као и припремање традиционалних јела, очување обичаја, уређење животног и радног простора, што све припада домену деловања удружења. Чланице Удружења су жене различитог животног доба, образовања и

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

социјалног статуса. Регистровано је 6. јануара 2006. године, а већ 1. априла, исте године, на манифестацији „Златне нити“, која се одржава у Врњачкој Бањи, осваја прву награду за штрикане радове. За своје истакнуте резултате, а поводом дана општине Баточина 21. септембра 2006. године, Удружење је награђено Повељом Скупштине Општине, због доприноса развоју општине и укупног напретка.

Однедавно основана „Музичка дружина“, већ има запажене резултате у такмичењима а баве се и и музичким радионицама за децу, дечијим хором, часовима клавира и солфеђа, школом певања за све узрасте а у склопу исте је и женски вокални ансамбл "Етерна".

Проблеми у култури општине

Главни проблеми у Културном центру „Доситеј Обрадовић“ су финансијске природе. Неопходно је извршити реконструкцију дела крова на згради КЦ-а који прокишњава, реконструкцију електроинсталација, одградити систем за хлађење и грејање сале за извођење програма са вентилацијом, реконструкцију сале за догађаје као и неке објекте домова културе у селима који су у запуштеном стању. Значајна је набавка сценске расвете и разгласне опреме у Културном центру „Доситеј Обрадовић“, рекламни дигитални панои, монтажне бине за извођење програма испред КЦ-а и у селима у окружењу и набавка наменског возила за потребе установе.

Библиотеци у Баточини је потребна наменски саграђена зграда или издвајање одељења за децу пошто је простор у коме сада ради недовољан за потребе фонда за одрасле и за децу. Огранак у Бадњевцу има потребе за простором у коме би имао боље услове за рад будући да се од 1981. године налази у згради поред Дома културе у порти где није могуће побољшати услове за рад јер је простор у власништву Црквене општине.

НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА (СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ, ЗНАМЕНИТА МЕСТА, ПРОСТОРНЕ КУЛТУРНО ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ, ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ, АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА)

ПРЕГЛЕД ГРАДИТЕЉСКОГ НАСЛЕЂА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА

I Непокретна културна добра од изузетног значаја

Нема

II Непокретна културна добра од великог значаја

Археолошко налазиште Градац у околини Баточине - категорисано као културно добро од великог значаја

III Непокретна културна добра

1. Пећина под Јерининим брдом- утврђена за непокретно културно добро археолошко налазиште;
2. Јеринин град-утврђен за непокретно културно добро- археолошко налазиште;
3. Црква брвнара у селу Брзану- утврђена за непокретно културно добро споменик културе;
4. Манастир Грнчарица у Прњавору- утврђен за непокретно културно добро- споменик културе.

I V Регистровани археолошки локалитети

1. Бадњевац – лок. Јасењар
2. Бадњевац – лок. Живковски крај
3. Бадњевац – лок. Шупљаја
4. Бадњевац – лок. Смрдан
5. Баточина – лок. Код моста
6. Баточина – лок. Црвени брег
7. Баточина – лок. Циганска мала
8. Баточина – лок. Турчински манастир
9. Брзан – лок. Зебица
10. Градац – лок. Железничка станица
11. Градац – лок. Жујевац
12. Градац – лок. Дом културе
13. Градац – лок. Донићко брдо
14. Доброводица – лок. Јазбине
15. Доброводица – лок. Честа
16. Жировница – лок. Селиште
17. Жировница – лок. брдо Голубица
18. Жировница – лок. Јазбине
19. Кијево – лок. Рим. насеље
20. Милатовац – лок. Црквина
21. Милатовац – лок. Осојак
22. Милатовац – лок. Гробље
23. Никшић – лок. Ливаде
24. Никшић – лок. Виногради
25. Прњавор – лок. Чукара
26. Црни Као – лок. Саставци

V Ратни меморијали

1. Бадњевац – Гроб војводе Степана
2. Бадњевац – Споменик посвећен ратницима погинулим, умрлим у изгнанству и умрлим у заробљеништву током Балканских ратова и Првог светског рата
3. Бадњевац – Споменик посвећен пуковнику Тодору Живковићу и његовој жени Јели
4. Бадњевац – Спомен плоча посвећена свештенику Андри Божићу
5. Бадњевац – Спомен плоча посвећена погинулим и умрлим партизанским борцима, погинулим војницима Југословенске војске и умрлим у заробљеништву током Другог светског рата
6. Бадњевац – Споменик погинулим и умрлим партизанским борцима, страдалим мештанима и умрлим у заробљеништву током Другог светског рата
7. Баточина – Спомен плоче посвећене ратницима погинулим током Балканских ратова и Првог светског рата
8. Баточина – Споменик посвећен партизанским борцима погинулим током Другог светског рата
9. Баточина – Споменик посвећен црвеноармејцима погинулим током борби за Баточину 1944. године
10. Баточина – Спомен обележје посвећено јунацима са Кошара
11. Брзан – Споменик са спомен плочом посвећеном свештенику Милану Барајлији
12. Брзан – Споменик посвећен погинулим и умрлим ратницима током Балканских ратова и Првог светског рата и погинулим борцима Југословенске војске у отаџбини током Другог светског рата
13. Брзан – Споменик посвећен мајору Југословенске војске Драгољубу Николићу погинулом почетком Другог светског рата
14. Брзан – Споменик посвећен партизанском борцу и црвеноармејцима погинулим у борбама за Брзан током 1944. године

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

15. Брзан – Спомен плоче посвећене Милораду Јовановићу умрлом током Првог светског рата и Радивоју Илићу стрељаном током Другог светског рата
16. Брзан – Споменик посвећен партизанским борцима, мештанима и двојци војника Југословенске војске погинулим током Другог светског рата
17. Брзан – Спомен плоче посвећене тројци СКОЈ-еваца и партизанском народном хероју Бранку Параћу погинулим током Другог светског рата
18. Брзан – Спомен плоча посвећена партизанском првоборцу Миловану Марковићу убијеном у заробљеништву у Норвешкој током Другог светског рата
19. Градац – Спомен плоче посвећене ратницима погинулим током Балканских ратова и Првог светског рата
20. Градац – Спомен плоча посвећена партизанским борцима погинулим током Другог светског рата
21. Доброводица – Спомен чесма посвећена погинулим ратницима током Балканских ратова и Првог светског рата, партизанским борцима Трећег крагујевачког батаљона из Крагујевца погинулим у борбама против Немаца у Доброводици и партизанским борцима и мештанима погинулим током Другог светског рата
22. Жировница – Спомен плоче посвећене ратницима погинулим током Балканских ратова и Првог светског рата
23. Жировница – Споменик посвећен црвеноармејцима и двојци партизанских бораца погинулим током Другог светског рата и спомен плоча посвећена партизанским борцима погинулим, стрељаним или умрлим током Другог светског рата
24. Кијево – Спомен костурница посвећена ратницима погинулим током Балканских ратова и Првог светског рата
25. Кијево – Споменик посвећен ратницима погинулим током Балканских ратова и Првог светског рата и партизанским борцима и мештанима погинулим током Другог светског рата
26. Кијево – Спомен плоча посвећена партизанским борцима погинулим током Другог светског рата
27. Милатовац – Спомен плоча посвећена ратницима погинулим током Балканских ратова и Првог светског рата и партизанским борцима погинулим током Другог светског рата
28. Милатовац – Крајпуташ
29. Никшић – Спомен плоча посвећена ратницима погинулим током Балканских ратова и Првог светског рата и партизанским борцима погинулим током Другог светског рата
30. Прњавор – Спомен плоча посвећена Првој и Другој баточинској бици
31. Прњавор – Спомен плоча посвећена ратницима погинулим током Балканских ратова и Првог светског рата и партизанским борцима погинулим током Другог светског рата
32. Прњавор – Спомен чесма „Младенова вода“
33. Црни Као – Споменик посвећен погинулим партизанским борцима и умрлима у заробљеништву током Другог светског рата
34. Црни Као – Партизанска спомен чесма
35. Црни Као – Партизански спомен бунар

VI ОБЈЕКТИ ПЛАНИРАНИ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПКА УТВРЂИВАЊА ЗА КУЛТУРНА ДОБРА

1. Окућница Сретена Срећковића - Бадњевац
2. Кућа Станојевић Миленка у Жировници
3. Црква Светог пророка Илије у Брзану
4. Црква Рођења Пресвете Богородице у Баточини
5. Црква Св. Петра и Павла у Бадњевцу

Када је реч о културној и природној баштини општина се може похвалити бројним црквама, манастирима, али и природним резерватом „Рогот“ и археолошким налазиштем Јеринин град.

1. Црква Рођења Пресвете Богородице у Баточини

Црква у Баточини сазидана је на месту некадашње старе цркве брвнаре. Зидање је започето 1854. године, а завршено 1858. године, припада Епархији шумадијској и слави рођење Богородице Марије. Црква је пројектована као једнобродна са полукружном олтарском апсидом и звонаром над припратом. Због зиме која се ближила, црква је убрзано грађена, па је и убрзо страдала. Већ 1894. године, због подводног терена и земљотреса, припрата са звоником је морала бити срушена. Доградња разрушеног дела почела је 1966. године. Подигнут је звоник, замењен кров, урађена фасада. Дограђени део храма освештао је епископ шумадијски Валеријан 1975. године. У порти цркве је 1984. године саграђена нова парохијска зграда.

2. Црква брвнара у Брзану

Најстарија црква у општини Баточина. Подигнута је 1822. године, на каменим темељима, од брвана, са кровом од шиндре. Све површине осликане су фрескама и иконама, од којих се издваја икона Пресвете Богородице са Христом и Господ Исус Христ на престолу. Њен ктитор био је лично кнез Милош Обреновић. Као културно-историјски споменик значајан за проучавање народне архитектуре, црква је под заштитом државе. Црква брвнара у селу Брзану је утврђена за непокретно културно добро - споменик културе решењем Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НРС бр. 2264/48 од 20.12.1948. године.

3. Црква Светог Пророка Илије у Брзану

Грађена је од 1926. до 1928. године уз помоћ мештана Брзана, а саградио ју је Момир Корунковић. Богата је иконама и фрескама. Налази се поред цркве брвнаре и споменика палим борцима из Брзана у ратовима од 1912-1918. године.

4. Црква Светих апостола Петра и Павла у Бадњевцу

Грађена је у периоду од 1896. до 1903. године, а њену градњу је иницирао свештеник Јован Божић. Он је умро непосредно пре освећења храма. Цркву је градио протестант Оскар Вендлер, протестант из Саксоније. Њему се овај крај јако допао, саградио је и себи кућу у Бадњевцу, покрај железничке станице, и ту остао до краја живота, 1933. године. У овој цркви је служио предатни поп био Андра Божић, који је стрељан 1941. године у Шумарицама.

5. Црква Свете Ане Жировница

Подигнута је 1939 године. Храм је посвећен Св. Ани, мати Пресвете Богородице. Историја каже да је село Жировница некад било на месту Селишту, близу некадашње цркве. Црква се, причају, звала Јелија. Више цркве је нађена „водица“, бунар са великим камењем и кладама.

6. Црква Свете Тројице у Кијеву

Саграђена је и освештана на Ђурђевдан, 6. маја 1939. године. Идеју за подизање цркве дао је Архимандрат манастира Хиландар Рафаило Стевановић, који је две године раније умро у манастиру Жича. Приликом освећења цркве, у гробницу су спуштене кости погинулих српских ратника страдалих од 1912-1918. године. Зидање цркве је, поред мештана и њихових прилога, помогла и држава. За зидање је био задужен предузимач Јанићије Милошевић из Крагујевца. У част изградње цркве уприличено је велико народно весеље.

7. Црква Светом Ђорђу у Црном Калу

Најмлађа је црква у баточинској општини. Саграђена је 2007. године и посвећена је Светом Ђорђу. Ктитори храма су Владимир и Милица Којанић из Лапова, а земљиште за изградњу цркве поклонили су Момчило Панић и његова сестра Оливера Ђурђевић, родом из Црног Кала. Темелје новог храма је 30. јуна 2006. године освештао Његово преосвештенство епископ шумадијски Јован. Црква је подигнута у рекордном року, за само четири месеца. Градио ју је проверени мајстор Радиша Милосављевић из Вучића, а по замисли архитекте Радослава- Радета Прокића из Крагујевца

8. Манастир „Грнчарица“ са црквом

Посвећен је Светом Николи, а по предању потиче из доба краља Драгутина. Према једном каснијем запису, црква је саграђена и живописана средином XVI века, после обнове Пећке патријаршије 1557. године под Макаријем Соколовићем. У унутрашњости цркве налази се иконостас са новијим иконама, али се у црквеној ризници чувају фрагменти фресака из XVI века. Манастир је смештен у живописној ували између атара села Прњавор и Жировница и кроз историју је више пута рушен и обнављан. Као споменик од великог историјског и уметничког значаја, под заштитом државе је од 1969. године.

9. Манастир Вазнесења Господњег у Доброводици

Мушки манастир, подигнут 2000. године. Сазидао га је садашњи Игуман Николај, родом из Доброводице, који је као искушеник четрнаест година боравио на Светој гори. Градња је почела крајем прошлог века на имању које је игуман поклонио манастиру. Скромна и једноставна црква, крст, агиазма и конаци већ су изграђени. Велики број мештана и људи добре воље дали су значајне прилоге да овај духовни центар што пре буде изграђен.

10. Црква Сабора српских светитеља у Доброводици

Пројектант цркве био је архитекта Малиша Миленковић из Јагодине. Сестринство манастира Грачаница даровало је иконотас, рад академског сликара Андреја Биценка. Изградња цркве започела је у мају 1990. године. Црква је завршена 1997. године великим залагањем Црквеног одбора, протојереја Радослава Петровића и протојереја ставрофора Милутина Петровића и прилозима Доброводичана и мештана широм државе и иностранства.

Посвећена је Сабору српских светитеља. Освећтана је 7. септембра 1997. године од стране тадашњег епископа шумедијског Саве.

11. Јеринино брдо

Уз саму литицу Јерининог брда са јужне стране пролази Државни пут IМ реда М15 Баточина - Крагујевац. Овим путем се креће велики број људи, домаћих и страних држављана. Постоје два искључења за локалитет из правца Београда и једно из правца Крагујевца (у изради је још једно). Једно искључење се налази на само 300м од локалитета.

Општина Баточина је урадила асвалтни пут и осветљење 2014. године око целог Јерининог брда, а уз Јеринину пећину (која је у плану уређења и презентације) и паркиралиште. То омогућава лак приступ и искоришћење у туристичке сврхе.

Треба поменути да ту заправо и сада непрекидно долазе посетиоци самоиницијативно. Са друге стране општина Баточина види у овом локалитету једно будуће излетиште за ђаке и грађане са више културно-историјских садржаја и тиме предвиђа позитиван утицај на квалитет културног живота своје заједнице. Исто важи и за општину Крагујевац која нема слично излетиште за ђаке и грађане. Да би се ово остварило потребно је да се локалитет Јеринин Град истражи управо на најбоље очуваним местима, које смо циљно одабрали и започели да истражујемо у 2019. и 2023. години. Општина Баточина као главни подстрек културном туризму у својој делатности види управо овај значајан локалитет. Туризму као грани делатности која доноси све више резултата, захваљујући свом положају на аутопуту и уз реке, Баточина има могућности за понуду сем сеоског туризма и садржаја који подразумевају спорт, рекреацију, лов, гастрономску понуду и др. Увезивањем ових садржаја као и манифестација које већ постоје подићи ће се ниво туристичке понуде. Истраживањем локалитета добија се могућност бољег искоришћења туристичких потенцијала за цео крај, у смислу бољег садржаја за посетиоце који ће се тиме дуже задржати и садржаја који ће моћи да добију упознавањем са резултатима ових истраживања на локалитету би могле и да се одржавају одређене манифестације што би био посебан доживљај за посетиоце резултатима ископавања добиће се и одређени број експоната који ће попунити Музејске фондове и сталне археолошке поставке израдом ситуационог плана са скицама обејаката створиће се могућност израде 3Д модела утврђења што је вид заштите и популаризације културног наслеђа.

2.13. Спорт

Спортски савез општине Баточина је основан 60-тих година прошлог века под називом „Савез организација за физичку културу“, да би 1993. године променио назив у „Спортски савез“. Основни циљ ове организације јесте јачање спорта у општини у свим доменима спорта.

Спортски савез општине Баточина је организатор спортско рекреативног живота омладине и грађана у школама, радним организацијама и месним заједницама. Савез је активни учесник у организовању такмичења по школама на територији општине, чији су победници одлазили на регионална, а неки и на републичка такмичења. Био је организатор и учесник некадашњих традиционалних сусрета „Шумадијски октобар“.

Савез је био и организатор „Радничко спортских игара“, са привредницима општине Баточина као и „Спортских игара грађевинских радника“, где су радници општине Баточина, такође, имали запажене успехе. Ако се поређења праве по броју чланова и активностима, може се рећи да су доминантни спортови на територији општине Баточина фудбал, кошарка, одбојка, карате и риболов.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

У општини Баточина регистровано је 6 спортских савеза и удружења, у оквиру којих је активно 15 спортских клубова.

Преглед спортских савеза и удружења Назив савеза или удружења	Број чланова
Спортски савез општине Баточина	10
Општински фудбалски савез	10
Удружење голубара „Љубимац“	Није члан
Кинолошко друштво Баточина	Није члан
Удружење одгајивача ситних животиња	Није члан

Табела 9 Преглед активних спортских организација у општини Баточина

Преглед активних спортских организација у општини Баточина Назив клуба	Спорт	Мушки/женски	Бр. чланова	Место	Лига
ФК "Бадњевац"	фудбал	мушки	30	Бадњевац	Општинска
ФК "Слога Бат 1924"	фудбал	мушки	130	Баточина	Зонска
ФК "Слога"	фудбал	мушки	30	Милатовац	Општинска
ФК "ЖСК"	фудбал	мушки	50	Жировница	Окружна
КК "Слога"	кошарка	мушки	60	Баточина	Регионална
ОК „Слога 2016“	одбојка	женски	78	Баточина	Друга лига исток
КК "Баточина"	карате	мушки	30	Баточина	Регионална лига
ШК "Стражевица"	шах	мушки	10	Баточина	Регионална
ООСР "Лепеница"	риболов	мушки/женски	150	Баточина	Куп. такм. риб
КМФ „Лепеница“	фудбал	мушки	15	Баточина	општинска
КМФ „Омладинац“	фудбал	мушки	15	Баточина	општинска
КМФ „Јединство 2017“	фудбал	мушки	15	Баточина	општинска
КМФ „Слога 2017“	фудбал	мушки	15	Баточина	општинска
КМФ „Младост 2017“	фудбал	мушки	15	Баточина	општинска
УСР „FISCHING TIEM“	риболов	мушки/женски	100	Баточина	Куп. такмичења
СУ „Соколићи“	Спорт	мушки	20	Баточина	општинска

У оквиру 14 спортских клубова на територији општине активно је нешто више од 750 спортиста, а назапљенији су фудбалски клубови којих је укупно 10.

Највећи успех клубова са територије општине везан је за ФК „Бадњевац“ из Бадњеваца, који је у другој половини 90-тих година био полуфиналиста КУП-а СЦГ као члан Друге лиге Србије и Црне Горе и ФК „Слога“ (Б), који је 80-тих година био стабилан српсколигаш. Поред њих, постоје мушки Кошаркашки клуб „Слога“ (1974.), који је био српсколигаш, Карате клуб „Баточина“ и Одбојкашки

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

клуб „Слога 2016“, у коме је обновљен рад после 12 година. Мушки одбојкашки клуб је од 1954.-2004. играо у Српској и Међурегионалној лиги, а женски од 1975.-2004. у Међурегионалној и Другој лиги-Исток. Раније је постојао и мушки рукометни клуб „Слога“ (није активан више од три деценије), стонотениски такође. Од новијих резултата треба издвојити младе каратисте Карате клуба „Баточина“ који су на Европском првенству, организованом 2008. године у Прагу, освојили по једну сребрну и бронзану медаљу.

Табела 10 - Преглед спортско – рекреативних објеката (дворана, игралишта, базена, трим стаза)

Преглед спортско – рекреативних објеката (дворана, игралишта, базена, трим стаза) Назив	Површина (м ²)	Намена	Место
Фудбалски стадион	5000 м ²	велики фудбал	Бадњевац
Фудбалски стадион	4500 м ²	велики фудбал	Баточина
Фудбалски терен	4000 м ²	велики фудбал	Милатовац
Фудбалски терен	4000 м ²	велики фудбал	Прњавор
Фудбалски терен	4000 м ²	велики фудбал	Жировница
Фудбалски терен	4000 м ²	велики фудбал	Градац
Фудбалски терен	4000 м ²	велики фудбал	Доброводица
Фудбалски терен	4000 м ²	велики фудбал	Брзан
Фудбалски терен	4000 м ²	велики фудбал	Црни Као
Мини пич терен ОШ „Свети Сава“	1200 м ²	мали фуд, кошарка, одбојка	Баточина
Спортска сала ОШ „Свети Сава“	650 м ²	часови физичке културе, дворански спортови	Баточина
Спортска сала МТШ „Никола Тесла“	100 м ²	часови физичке културе	Баточине
Терени за мале спортове ОШ „Свети Сава“	2700 м ²	кошарка, одбојка, мали фудбал, мања атлетска стаза	Баточина
Терени за мале спортове ОШ „Свети Сава“, одељење у Бадњевцу	1500 м ²	мали фудбал, кошарка, одбојка	Бадњевац
Терен за мале спортове ОШ „Свети Сава“ одељење у Брзану	1500 м ²	мали фудбал, кошарка, одбојка	Брзан
Терен за мале спортове (Криваја)	1200 м ²	мали фудбал	Баточина -
Тениски терен ОШ „Свети Сава“	260 м ²	тенис	Баточина
Терен за мале спортове (Лозница)	1200 м ²	мали фудбал кошарка, одбојка	Баточина
Терен за мале спортове	1200 м ²	мали фудбал кошарка, одбојка	Црни Као
Терен за мале спортове	1200 м ²	мали фудбал кошарка, одбојка	Доброводица
Терен за мале спортове	1200 м ²	мали фудбал кошарка, одбојка	Кијево
Терен за мале спортове	1200 м ²	мали фудбал кошарка, одбојка	Жировница
Теретана на отвореном	100 м ²	везбе за обликовање тела	Баточина
Терен за мале спортове	1200 м ²	мали фудбал кошарка, одбојка	Милатовац

1. Фудбалски терен у Баточини - ФК „Слога“ Баточина

Налази се на парцелама означеним као кп.бр. 136/1; 1438; 150/3; КО Баточина (варошица), у површини од 9916м². Терен, на парцели кп.бр. 1438 и 136/1, је означен као јавна својина општине Баточина са реалним уделом 13596/14965. На парцелама означеним као кп.бр. 136/1 и кп.бр. 1438 КО Баточина (варошица) се налази објект у функцији ФК „Слога“, (клубске просторије и свлачионице), Објект је у габариту П=170м², спратности П+0.

2. Фудбалски терен у Никшићу

Објект се налази на парцели означеној као кп.бр. 640 КО Никшић, у површини од 600м². Терен је обложен асфалтном подлогом и уписан је као пољопривредно земљиште са правом коришћења у корист општине Баточина. Земљиште које заузима парцела је у површини од 1415м².

3. Парк и игралиште у Брзану, потес Стари Брзан

Налази се на парцели означеној као кп.бр. 3155/1 КО Брзан, земљиште које заузима парцела је у површини од 1748м² и на парцели кп.бр. 3156/4 КО Брзан која је у површини од 439 м². Парцеле су у власништву приватних лица-нису решени имовинско правни односи.

4. Парк код Спомен дома у Брзану, потес Стари Брзан

Налази се на парцели означеној као кп.бр. 3415, земљиште које заузима парцела је у површини 6151 м², у државној својини РС, са правом коришћења у корист Земљорадничке задруге „Слога“, и на парцели означеној као кп.бр. 3417, земљиште које заузима парцела је у површини 481м², у државној својини РС, са правом коришћења у корист месне заједнице „Брзан“.

5. Игралиште у Турчину

Налази се на парцели означеној као кп.бр. 1241 КО Баточина (село), земљиште које заузима парцела је у површини од 3764м, у приватној својини. Нису решени имовинско правни односи.

Природних потенцијала за развој рекреационих зона општина Баточина има најпре у природном резервату „Рогот“ (340ха шуме). Поред постојећег дечјег мобилијара на самом улазу у Рогот са Баточинске стране, неопходно је уредити пешачке и бициклистичке стазе кроз јединствену шуму храста лужњака. Ово је могуће реализовати у сарадњи са „Србијашуме“ које газдују овим комплексом.

Један од значајнијих потенцијала у овој области је формирање рекреациона зоне у селу Градац, около читавог Јерениног брда, уз стазу коју би се пело и на сам врх брда. О развоју овог потенцијала би требало радити паралелно са наставком ископавања на археолошком локалитету, уз обнову цркве или пригодне осматрачнице и визиторског центра.

За љубитеље лаганих шетњи потребно је уредити пешачке стазе на обали реке Лепенице, од моста у Баточини, до лаповачког моста као и пешачки мост.

Постојећи терени за спорт и забаву, као што су комплекс у насељу Нова Лозница, теретана на отвореном у близини баточинске цркве и мобилијар на Карађорђевог тргу у центру Баточине, пружају мноштво могућности за бављење спортом и рекреацијом и деце и младих. Потребно је само редовно их одржавати и допуњавати новим садржајима.

Постоји потреба за изградњом спортско – рекреационог центра (балон хале, базена, тениских терена, евентуалног измештања стадиона Ф.К. „Слоге“ из центра и сл.).

3. SWOT анализа

SWOT анализа (интерна и екстерна самопроцена локална заједнице) је методолошки алат, коришћен у циљу одређивања конкурентске позиције локалне заједнице. Представљао је основни инпут за дефинисање стратешких циљева и то, пре свега, део анализе који се односи на слабости. Наиме, евидентирани слабости служе као основа за квалитетно планирање развоја, тако што ће дефинисани стратешки циљеви указивати на потребу и начин елиминисања тих слабости.

Практичност и веома широку применљивост ове анализе обезбеђује јој њена једноставност представљена матрицом 2 x 2, у којој се налазе и четири саставна елемента SWOT анализе: **снаге, слабости, шансе и претње**. Снаге и слабости су интерни елементи на које једна локална заједница може да утиче, док шансе и претње представљају екстерне елементе, односно факторе из спољашности на које не може да утиче.

Снаге су фактори који једном подручју дају предност. Слабости су, са друге стране, фактори који представљају препреке развоју локалне заједнице. Шансе су екстерне прилике које треба искористити, док претње означавају негативан екстерни фактор који треба неутралисати.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ

SWOT матрица

Идентификовано је 5 група кључних области друштвено-економског развоја за које су израђене SWOT анализе:

- Економија, предузетништво
- Образовање
- Пољопривреда и рурални развој
- Инфраструктура и животна средина
- Здравствена и социјална заштита
- Култура, спорт, туризам и млади

ОБЛАСТ: ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
• Повољне климатске карактеристике за развој • различитих видова пољопривредне производње • Добре педолошке карактеристике земљишта за развој ратарства, повртарства и воћарства • Повољан географски положај у виду приступачности саобраћајница и блискости великих потрошачких центара • Хидролошки услови су оптимални за пољопривредну производњу • Активна удружења пољопривредника и пчелара • Успостављена институционална подршка на локалном нивоу • Развијено пчеларство • Незагађено земљиште	• Недовољно искоришћени природни потенцијали • Низак степен иновативности у пољопривредној производњи • Недовољна едукованост пољопривредних произвођача • Недовољна укљученост стручног кадра у производне и прерађивачке процесе • Застарела механизација и технологија • Неповољна старосна структура становништва • Одлазак становништва из сеоских средина • Лош квалитет локалних сеоских и атарских путева • Уситњеност парцела • Традиционалне навике у производњи које не могу да испрате савремену пољопривредну производњу • Недостатак стандарда у пољопривредној производњи • Непоштовање прописа у примени средстава за заштиту биља и примени минералних ђубрива • Недовољна информисаност пољопривредника • Недостатак објеката за одлагање стајњака и осоке у сектору сточарства • Недостатак инфраструктура у сеоским срединама • Недостатак система за наводњавање • Неадекватни и недовољни прерађивачки и складишни капацитети на територији општине • Недостатак задруге пољопривредних произвођача • Комасација земљишта није урађена у довољној мери

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
- Процес прикључења ЕУ - Коришћење ИПА фондова и других ЕУ фондова - Тржиште држава чланица ЦЕФТА и Русије - Подршка националних и ЕУ фондова процесу диверсификације економских активности - Велика тражња земаља ЕУ за квалитетним медом - Тражња за производима органског порекла	- Неконтролисан увоз пољопривредних производа - Прикључење ЕУ - Економска нестабилност - Непостојање дугорочне аграрне стратегије на националном нивоу - Ниске субвенције за пољопривредну производњу - Глобална рецесија - Климатске промене - Нерегулисано тржиште пољопривредних производа (сиво тржиште) - Диспаритет у цени репроматеријала и производа - Смањивање броја локалних произвођача

ОБЛАСТ: КУЛТУРА И ТУРИЗАМ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
- Постојеће културно туристичке манифестације које окупљају учеснике из читаве Србије - Млади и талентовани људи укључени у рад удружења и неформалних група (писци, музичари, сликари,...) - Културно историјски споменици (Црква брвнара, Манастир «Грнчарица»,...) - Природни потенцијали за развој ловног туризма (Шума Рогот, река Велика Морава) - Објекат Културног центра са великом салом за одржавање свих врста културних догађаја - Добра сарадња са регионалним туристичким организацијама - Медији активно укључени у промоцију културе и туризма - Богат културни живот који доприноси унапређењу културе и подизању културне свести код младих - Постоје 3 Културно уметничка друштва на територији Баточине - Успостављена сарадња са институцијама из области образовања - Потенцијал за развој верског и сеоског туризма - Највећи лавиринт у Европи, трећи највећи на свету - Основана општинска туристичка организације - Обезбеђено возило за локални јавни превоз	- Недостатак техничких услова за израду промотивних материјала (фото и видео) - Непостојање смештајних капацитета на територији општине - Недовољно интересовање јавности за културне догађаје у општини - Рурални туризам је недовољно развијен - Непостојање манифестација које могу да привуку велики број гостију и туриста - Недовољно развијена културна свест становништва - Недостатак стручних кадрова за пружање туристичких услуга - Недовољна едукованост сеоских домаћина о могућностима за развој туризма - Недовољна промоција туристичких и културних потенцијала општине Баточина - Недовољна понуда забавних и туристичких садржаја - Лоша повезаност туристичких атракција облицим јавног превоза. - Недостатак локалног јавног превоза - Непостојање могућности информисања о аутобуском саобраћају на локалном нивоу

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
- Близина Коридора 10 - Транзитни пут страних туриста и радника из западних земаља ка југу Европе - Коришћење ИПА фондова и других ЕУ фондова за развој културе и туризма - Сарадња са другим културним и туристичким организацијама које функционишу на националном и регионалном нивоу - Национални фондови за развој културе и туризма - Укључење у Регионалну туристичку организацију Шумадије и Поморавља - Обједињена туристичка понуда на регионалном нивоу - Тренд у развоју рекреативног туризма - Могућност популаризације места довођењем волонтера преко платформе (workaway.info)	- Смањење број гостију услед економске кризе - Недовољна подршка националних институција развоју културе у малим срединама и неразвијеним општинама - Недостатак средстава из националних фондова за подршку изградњи објеката у области културе - Пад интересовања становништва за културу - Велика конкуренција суседних општина у туристичкој понуди - Неадекватан распоред возње железничког саобраћаја

ОБЛАСТ: ЕКОНОМИЈА, ПРЕДУЗЕТНИШТВО И ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
- Добар географски положај - Близина коридора 10 - Развијена локална инфраструктура за нове инвеститоре - Постојање индустријске зоне - Близина великих индустријских центара - Расположива радна снага - Повећан број привредних субјеката - Формиран Локални савет за запошљавање	- Недостатак стручне радне снаге - Одлазак стручних кадрова у велике индустријске центре - Удружење привредника је неактивно и не функционише на задовољавајући начин - Висока незапосленост - Сива економија - Недовољно опремљена индустријска зона - Недовољно искоришћен добар географски положај - Неинформисаност и неедукованост привредника - Ниска продуктивност привредних субјеката - Неконкурентни производи

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
- Процес прикључења ЕУ - Пристап ИПА фондовима ЕУ - Тржиште држава чланица ЦЕФТА и Русије - Подршка националних и ЕУ фондова развој предузетништва - Близина ФАС-а у Крагујевцу - Боље искоришћење близине коридора 10 - Привлачење компанија из области роботике и високо технолошких делатности (услугних и производних)	- Недовољно националних фондова за развој предузетништва - Економска нестабилност у држави - Недостатак повољних кредита и програма за развој предузетништва - Лоша куповна моћ становништва

ОБЛАСТ: ИНФРАСТРУКТУРА, УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
- Повољан геостратешки положај - Постојање планског основа за будући развој инфраструктуре и константно ангажовање на изради пројектне документације - Просторни план - Израђен план генералне регулације - Израђен план детаљне регулације зоне Брзан - Изградња државног пута IM-M 15 Баточина Крагујевац - Разграната путна мрежа - Добра сарадња јавних предузећа на територији општине - Добро развијена/разграната путна мрежа - Добро организована служба за развој инфраструктуре - Добра покривеност територије мрежом комуналне инфраструктуре - Инфраструктурна опремљеност индустријске зоне - Богат биодиверзитет - Добар квалитет ваздуха – Прва категорија према службеном гласнику РС - Релативно здрава животна средина - Добра покривеност периферном дистрибутивном гасоводном мрежом	- Непостојање система за прераду пијаће воде - Нефункционалност сопственог система за водоснабдевање - Дотрајалост топловодног система и нефункционалност Топлане и комуналних служби - Недовољно финансијских средстава из локалног буџета - Недовољна покривеност канализационом мрежом - Лош квалитет локалних путева - Људски ресурси недовољних компетенција из области инфраструктуре, на територији општине - Саобраћај као фактор угрожености - Тачкасти извори загађивања изражени у зимском периоду - Одсуство мониторинга - Застареле технологије из области заштите животне средине - Неадекватан однос према животној средини и недовољно развијен свест грађана - Непостојање рециклажног центра

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
- Процес прикључења ЕУ - Коришћење доступних ИПА и других ЕУ фондова - Умрежавање на регионалном нивоу на реализацији заједничких инфраструктурних пројеката - Сарадња са Министарствима и националним инфраструктурним фондовима - Национални и донаторски фондови за унапређење животне средине - Законске измене и програмско буџетирање - Изградња аутопута „Вожд Карађорђе“ - Изградња Северне обилазнице града Крагујевца - Изградња брзе пруге Београд - Ниш	- Економска нестабилност - Законске измене и програмско буџетирање - Нестабилна политичка ситуација - Глобална рецесија

ОБЛАСТ: ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
- Повољан географски положај у односу на на велике здравствене центре – близина клиничких центара Београд и Крагујевац - Задовољавајућа мултисекторска сарадња са институцијама из области здравства и социјалне заштите на локалном нивоу - Квалитетни људски ресурси/високо квалификован кадар - Едуковани стручни радници Центра за социјални рад - Добри међуљудски односи у оквиру Центра за социјални рад и наглашен тимски рад - Постојање геронто домаћница и сличних програма - Возни парк Дома здравља зановљен набавком новог Реномобила . - Изузетна сарадња са Републичким Црвеним крстом Србије - Добра сарадња са институцијама на нивоу општине Баточина - Добра сарадња са осталим организацијама Црвеног крста из других општина - Познавање потреба лица из социјално угрожених категорија	- Недовољна локална финансијска средства за улагање у инфраструктурне објекте здравства и социјалне заштите - Недостатак финансијских средстава за стручно усавршавање радника из области здравства и социјалне заштите - Недостатак финансијских средстава за превентивни рад из области здравства и социјалне заштите - Непостојање посебне службе хитне помоћи - Непостојање довољно саветовалишта (на пр. За дијабет, брак и породицу) - Непостојање посебне службе за кућну негу и лечење/помоћ старим и инвалидним лицима - Недовољно развијена приватна пракса - Старосна структура кадрова у специјалистичким службама - Радне просторије Дома здравља неусклађене са европским стандардима - Недостатак стручне литературе - Пораст социјално-материјално угрожених породица - Нерешено имовинско питање Центра за социјални рад, недостатак адекватних просторија за виђање у контролисаним условима, недостатак магацинског протора - Непостојање приступних рампи за лица која се отежано крећу на неким од важнијих државних институција - Неприлагођеност тротоара лицима која се

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

	отежано крећу, као и слепим и слабовидим лицима Неактивност корисника социјалне заштите да сами раде на побољшању свог социјалног статуса
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
- Улазак у ЕУ - Адекватна подршка ресорног Министарства и сарадња са осталим републичким органима - Постојање националне стратегије здравствене заштите - Усклађивање закона са праксом - Домаћа и инострана донаторска средства - Могућност покретања Центра за развој социјалних услуга у сарадњи са цивилним сектором - Формирање саветовалишта у примарној здравственој заштити (у Дому здравља) од стране Министарства здравља - Од стране Министарства одобрење Дому здравља Баточина специјализација из гинекологије и интерне медицине. - Унапређење финасирања здравствених установа новим начином финасирања свих потреба у здравству од стране РФЗО-а. - Адекватна подршка Локалне самоуправе - Домаћа и инострана донаторска роба	- Недовољно страних донација - Економска криза - Улазак у ЕУ - Повећан број социјално угрожених породица

ОБЛАСТ: ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
- Стручан наставни кадар средње и основних школа на завидном нивоу - Довољан број просторија за обављање наставе у оквиру средње школе - Постојање мреже школа и вртића на територији општине Баточина - Примена инклузивних програма образовања на територији општине Баточина - Постојање спортских терена за школске наставне активности - Повољан географски положај средње школе општине Баточина	- Недостатак инфраструктурних објеката за основношколско образовање - Недовољан број просторија за одвијање наставе у једној смени - Неадекватна физкултурна сала у средњој и основној школи - Мали број објеката из домена спортске инфраструктуре - Непостојање балон сале - Недостатак затвореног простора за спорт и рекреацију - Присутан тренд смањења број ученика средњешколског образовања ка већим

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Зграда средње школе сређена и очувана - Успешни спортски клубови за кошарку и одбојку када је у питању ученички спорт - Изузето образован и мотивисан наставни кадар у области спорта - Стручан и професионалан кадар вртића - Основна школа добила ЕРАСМУС акредитацију - Учешће наставника у еТwinning пројектима	градовима (Крагујевац и Јагодина) - Недостатак школског педагога у средњој школи - Непостојање организованог превоза за ученике средње школе - Неадекватна дисциплина ученика - Неадекватно улагање у стучно усавршавање - Дотрајао школски намештај - Дотрајалост постојеће грејне мреже у школама - Недостатак стручне литературе - Недовољна партиципација стручних кадрова из области спорта - Недовољно присутан волонтерски рад у спорту - Неадекватно коришћење слободног времена младих одн. недовољна заинтересованост за бављење спортом - Мањак простор а самим тим велики број деце по васпитним групама - Нерешени имовинско правни односи над земљиштем, испод и око објекта предшколске установе
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
- Улазак у ЕУ - Националне и ЕУ донације за образовање - Приступ већем броју - Сарадња са другим институција важним за образовање - Мogućност повезивања образовних профила са праксом код успешних привредних субјеката	- Недостатак финансијских средстава - Честа промена законске регулативе - Тренд смањења број ученика средњешколског образовања - Мали број деце у васпитним групама које се налазе на сеоском подручју

4. Визија општине Баточина

Визија општине Баточина је да постане модерна, солидарна, здрава и перспективна заједница у којој свако има једнаке шансе за достојанствен и квалитетан живот, трудећи се да обезбедимо сигурност, развој и очување природних и културних вредности.

5. Развојни приоритети и циљеви развоја

Развојни приоритети су јаснији и конкретнији у односу на визију. Заснивају се на резултатима SWOT анализе и суштински потичу из Визије. Развојни приоритети представљају специфичне области на које се План развоја фокусира.

Код избора развојних приоритета водило се рачуна о следећим питањима:

- Да ли се приоритет односи на специфичности друштвено-економског и политичког окружења?
- Да ли приоритет логично проистиче из Визије?
- Какав је утицај тако дефинисаног приоритета на решавање проблема?
- Који је рок постављених приоритета?

Приоритетни циљеви су формулисани декомпоновањем приоритета и јасно су повезани са његовим кључним елементима.

Приоритетни циљеви представљају мост између широко дефинисаних приоритета и уже дефинисаних мера за остварење циљева. Посебно су битни јер дају основне смернице за касније дефинисање стратегија и програма.

Приоритетни циљеви су везани за резултате SWOT анализе и у комбинацији са кључним сегментима развојног приоритета, дају одговор на питање ШТА урадити ради достизања постављеног развојног приоритета.

Мере представљају конкретне акције везане за достизање приоритетних циљева. Оне су мерљиве и дате су са јасно постављеним индикаторима што омогућава праћење нивоа реализације Плана развоја и спровођење евентуалних корективних активности, што се врши на нивоу средњерочног планирања.

Дефинисано је 6 развојних праваца, 13 приоритетних циљева и 30 мера.

Развојни правац 1: Унапређење пољопривреде и руралног развоја

Развојни правац 2: Развој културе и туризма

Развојни правац 3: Развој економије и предузетништва

Развојни правац 4: Развој инфраструктуре и заштита животне средине

Развојни правац 5: Развој здравства, социјалне заштите и квалитета живота

Развојни правац 6: Унапређење образовања и спорта

6. Мере за достизање приоритетних циљева по развојним правцима

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 1: Унапређење пољопривреде и руралног развоја

Општина Баточина је позната по својој богатој пољопривредној традицији и разноликој аграрној производњи. Међутим, у условима глобалних промена на тржишту, конкурентност пољопривредних произвођача постаје од кључног значаја за одрживи развој локалне заједнице и економије у целини.

Улагање у ову област доприноси развоју одрживе пољопривреде, очувању природних ресурса и побољшању живота локалних заједница. Стога, све релевантне институције, иницијативе и сама заједница треба заједнички да раде на стварању повољног амбијента за унапређење укупног пољопривредног сектора у Баточини.

Индикатори на нивоу развојног правца:

- Повећање површине под производним засадама у области воћарства, повртарства и виноградарства кроз подршку пољопривредницима, стручну и едукативну подршку за мин 15%
- Унапређење сектора сточарства за мин 15 % кроз побољшање генетског потенцијала и повећање бројности сточног фонда кроз подршку пољопривредницима
- Унапређење вештина и знања у области пољопривреде и руралног развоја кроз едукације и посете примерима добре праксе и сајмовима у земљи и иностранству
- Унапређење физичких ресурса за 5% за подршку развоју пољопривреде и руралног развоја
- Повећање техничких и људских капацитета за 50% постојећих удружења и оснивање најмање 2 нова удружења
- Унапређени услови за развој руралног туризма и традиционалних заната кроз финансијску, техничку и едукативну подршку тако да се најмање 5 категоризованих домаћинстава баве сеоским туризмом.

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 1.1.

Унапредити примарну пољопривредну производњу и конкурентност индивидуалних пољопривредних произвођача

На територији општине Баточина пољопривредно земљиште заузима 10228 ха али се користи тек 6835 ха, што значи да се 1/3 земљишта не користи у пољопривредне сврхе, из различитих разлога. Према подацима РГЗ - СКН Баточина, сви типови земљишта на територији општине Баточина су плодни, и то за оне културе које су и типичне за ову територију и територију Шумадијског и Поморавског округа, уопште. Квалитет земљишта, клима, услови за наводњавање као и географски положај погодују производњи појединих сорти воћа и грожђа, иако традиционално али и практично ово није изразито воћарски и виноградарски крај. Традиционално, територија општине Баточина је одувек била позната по сточарској производњи, пре свега товних јунади, свиња и јагњади, али и млека и млечних производа. Веома погодни природни услови омогућили су да се сточарством бави највећи број пољопривредних газдинстава.

Агротехничка опремљеност пољопривредних газдинстава на територији општине Баточина је просечна и испод просека, а највећи проблем представља старост и неадекватност механизације, опреме и објеката. Механизација је солидно заступљена на сваком газдинству, али је карактерише изузетно велика старост.

Од укупно 3820 газдинстава на територији општине Баточина, пољопривредом се бави 1769 домаћинстава, док је регистровано око 1150, што показује да се готово половина домаћинстава бави неком врстом пољопривредне производње.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Број РПГ укључених у систем подршке руралном развоју	30% од укупног броја РПГ	50% од укупног броја РПГ до 2031.
Број едукованих и стручно оспособљених пољопривредних произвођача из различитих области руралне економије	5 трибина и 50 полазника	30 стручних трибина и 400 полазника до 2031.
Број израђених и усвојених планских и развојних документа за сектор пољопривреде и руралног развоја	/	Израђен 1 нов развојни документ
Чланство у локалној акционој групи засноване на LEADER принципима ЕУ (ЛАГ)	/	Партнерство у ЛАГ-у
Број новоформираних удружења (воћара, произвођача поврћа и произвођача млека)		
Број организованих посета сајмовима пољопривреде	/	5
Површина укрупњеног пољопривредног земљишта	/	Минимум 60 ха
Укупно ха под воћарским културама	437 ха	повећани засади воћа за минимум 10 %
Повећање површине под виноградима	98 ха	Повећане површине винограда за минимум 5 %
Проценат повећања бројности сточног фонда	/	за 15 % до 2031
Број ревитализованих пијаца за продају пољопривредних производа	/	1
Број изграђених откупних места у сектору сточарства	/	1

Мера: 1.1.1. Унапређење примарне пољопривредне производње

Општина Баточина се истиче својом дугом пољопривредном традицијом. Главне делатности у области примарне производње укључују узгој житарица, поврћа, воћа, као и сточарство. Пољопривредници у овом крају користе природне ресурсе региона за одрживу производњу, са значајном ратарском и воћарском традицијом. Иако је производња рутина важна за економију општине, она се суочава са изазовима као што су недовољна механизација, ограничени капацитети за прераду и тржишна конкурентност. Улога је у модернизацији, подршци локалним произвођачима и унапређењу доступности ресурсима како би се ојачала улога примарне пољопривредне производње у локалном развоју.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности и мере:

- Заснивање нових засада воћњака
- унапређење примарне пољопривредне производње у заштићеним условима
- Унапређење расног састава и бројности грла оваца
- Укрупњавање пољопривредног земљишта општине Баточина
- Набавка сертификованог садног материјала коштичавог воћа
- Набавка сертификованог садног материјала јабучастог воћа
- Набавка сертификованог садног материјала јагодастог воћа
- Побољшање расног састава и бројности грла говеда
- Побољшање расног састава и бројности грла оваца

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Набавке механизације, опреме и улагања у физичку инфраструктуру пољопривредних газдинстава
- Посете сајмовима пољопривреде

Одговорна страна: Општина Баточина.

Процењена вредност: 600.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, страни донатори/фондови, национални и међународни конкурси и пројекти).

Временски рок: до 2031. године

Мера: 1.1.2. Изградња инфраструктурних и техничких капацитета за подршку руралном развоју

Мера обухвата реконструкцију инфраструктурних капацитета за продају локалних пољопривредних производа и подршку развоја инфраструктурних капацитета у сектору воћарства, повртарства и сточарства. Мера обухвата следеће инвестиције:

- Изграђене откупне станице у сектору сточарства, воћарства и повртарства
- Изградња зелене пијаце у Баточини – учешће 15 %
- Технички пријем објекта Зелена пијаца у Баточини

Одговорна страна: Општина Баточина.

Процењена вредност: 2.472 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, друга надлежна министарства, ИПАРД програм РС, страни донатори/фондови).

Временски рок: до 2031. године

Мера 1.1.3. Едукација пољопривредних произвођача

Мера има за циљ креирање нових знања у складу са реалним потребама пољопривредних произвођача. Мера ће посебно обухватити имплементацију постојећих и трансфер знања кроз међусобно повезивање креатора знања са пољопривредним произвођачима и другим становницима руралних средина. Ову меру је неопходно спроводити због неопходности праћења и примене савремених технологија у пољопривреди и изградње додатних вештина пољопривредних произвођача. Обуке је потребно спровести и области: ратарства, сточарства, воћарства, удруживања, агроекономије, могућности стварања производа високе додатне вредности, оснаживању жена у агробизнису, производњи у повртарству, органској производњи, заштити производа са географским пореклом и брендирање производа.

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 30.000 Евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2031. године

Мера 1.1.4. Изградња планских и институционалних капацитета за подршку руралном развоју

Успешан руралан развој у општини Баточина зависи од јачања и модернизације институционалних капацитета који су одговорни за имплементацију политика, програмских иницијатива и пројеката у области руралног развоја. Тренутно, неопходно је унапређење сарадње са различитим актерима, укључујући пољопривреднике, удружења, невладине организације и други релевантни сегменти локалне заједнице.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Јачање институционалних капацитета представља кључни фактор у постизању одрживог развоја села, очувању традиционалних вредности и унапређењу квалитета живота руралног становништва у Баточини.

У циљу да се дефинише правац развоја пољопривредног и сектора руралног развоја општине Баточина, потребно је изградити и развојна документа. Планским документима ће се поред активности дефинисати и оквир буџетске подршке за имплементацију активности и пројеката. У оквиру ове мере биће обухваћено:

- Доношење програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта
- Доношење Стратегије руралног развоја општине Баточина
- Израда базе података производних и људских ресурса у сектору руралног развоја.
- Формирање новог удружења воћара
- Формирање удружења произвођача поврћа у заштићеним условима
- Формирање удружења произвођача млека

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 50.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, страни донатори/фондови, национални и међународни конкурси и пројекти).

Временски рок: до 2031. године

Мера 1.1.5. Диверсификација економских активности на селу

У области села у Баточини, диверсификација економских активности постаје кључни фактор за одрживи развој и смањење ризика пољопривредних произвођача. Поред традиционалне пољопривреде, све више се уводе додатне делатности као што су производња органске хране, туризам, рурални туризам, етно-продукти, рукотворине, као и мала предузећа и услужне делатности.

Ове активности доприносе већој стабилности домаћинстава, отварају нове радне позиције, као и очувању културне и природне баштине региона. За успешну диверсификацију потребна је подршка у виду едукација, финансијских субвенција, инфраструктуре и промоције, што ће помоћи локалном становништву да успешно развија различите економске области. Овом мером биће обухваћено:

- Развој и очување традиционалних заната у руралним срединама
- Унапређење руралног туризма на територији општине Баточина
- Промоција сеоског туризма
- Јачање производних капацитета удружења воћара општине Баточина

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 30.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, страни донатори/фондови, национални и међународни конкурси и пројекти).

Временски рок: до 2031. Године

Допринос приоритета остваривању циљева Агенде 2030

2 - СВЕТ БЕЗ ГЛАДИ

2.3. До 2020. удвостручити пољопривредну продуктивност и приходе малих произвођача хране, а посебно жена, аутохтоних народа, породичних пољопривредних произвођача, сточара и рибара, кроз безбедан и једнак приступ земљишту, другим производним ресурсима и подацима, сазнањима, финансијским услугама, тржиштима и могућностима за остваривање додатне вредности, односно за запошљавање ван пољопривреде

2.4. До 2030. обезбедити одрживе системе за производњу хране и применити отпорне пољопривредне праксе за повећање продуктивности и производње, које помажу у одржавању екосистема, које јачају капацитет за прилагођавање климатским променама, екстремним временским условима, сушама, поплавама и осталим катастрофама, и које прогресивно побољшавају квалитет земљишта и тла

2.а. Повећати инвестирање, укључујући кроз побољшану међународну сарадњу, у руралну инфраструктуру, пољопривредна истраживања и саветодавне услуге, развој технологије и банака биљног и сточног генетског материјала како би се унапредили пољопривредни производни капацитети у земљама у развоју, а посебно у најмање развијенијим земљама

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 2:

Развој културе и туризма

Као један од кључних развојних праваца за општину Баточина, посебна пажња се посвећује развоју културе и туризма. Ови сегменти друштвеног и економског живота имају потенцијал да стимулишу економски развој и побољшају квалитет живота локалног становништва, а осим тога могу значајно да допринесу јачању идентитета и препознатљивости региона. Укључивањем општине Баточина у међуопштинске иницијативе и интегралне пројекте могу се знатно повећати шансе за апсорпцију средстава која ЕУ фондови и национална министарства намењују интегрисаном територијалном развоју, развоју туризма и заштити културно-историјског наслеђа.

Културне вредности, традиције, фолклор и архитектура представљају основу за развој туризма, уз унапређење туристичке инфраструктуре и сервиса. Планира се организовање разноврсних културних манифестација, радионица и промоција локалних рукотворина и гастрономије, што ће привући домаће и стране туристе.

Туристички потенцијал Баточине обухвата посете етно-кућама, археолошким налазиштима, природним лепотама као што су планине и реке, као и развој руралног туризма. Улагање у ове области допринеће очувању културног наслеђа, као и економском развоју и запошљавању у региону.

Индикатори на нивоу развојног правца:

- Унапређење институционалних и садржајних капацитета у области културе кроз унапређење рада постојећих и формирање најмање 3 нове секције и манифестације.
- Унапређење институционалних капацитета кроз формирање савета за заштиту и валоризацију културно-историјског наслеђа Шумадијског округа.
- Припрема интегралних пројеката за реализацију Стратегије развоја урбаног подручја Града Крагујевца и општина Аранђеловац, Баточина, Кнић, Лапово, Рача и Топола.
- Побољшани инфраструктурни капацитети и техничка опремљеност најмање 5 институција и објеката значајних за развој културе и туризма
- Изграђена туристичка инфраструктура и планска документација која ће допринети повећању туристичке понуде и повећању броја туриста за минимално 30%.
- Унапређени институционални капацитети за подршку развоја туризма едукацијом локалних кадрова из области туризма кроз организовање минимум 2 едукације на годишњем нивоу.
- Унапређен туризам кроз промоцију и развој различитих видова туризма тако да се повећа број туриста за најмање 30% на годишњем нивоу.

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 2.1.

Унапредити развој културе на територији општине Баточина кроз јачање институционалних капацитета и унапређење програмских садржаја

Циљ је унапредити развој културе на територији општине Баточина кроз јачање институционалних капацитета и унапређење програмских садржаја. Ово подразумева улагање у развој културних институција, оспособљавање кадрова и ојачање партнерстава са јавним, приватним и цивилним сектором. Посебно је значајна међуопштинска сарадња на заштити културног наслеђа у сарадњи са Заводом за заштиту споменика културе Крагујевац и Регионалном агенцијом за економски развој Шумадије и Поморавља и учешће у раду Савета за заштиту и валоризацију културно-историјског наслеђа шумадијског округа.

Посебан акценат ставља се на креирање разноврсних културних програма, манифестација и радионица које ће презентовати и очувати локално културно наслеђе, као и подићи свест о културној баштини. Овај приступ доприноси очувању идентитета, унапређењу културног живота и подстицању туристичке посећености региона.

Мера 2.1.1. Реконструкција постојећих и изградња нових инфраструктурних капацитета у области културе

Главни проблеми у Културном центру „Доситеј Обрадовић” су финансијске природе. Неопходно је извршити реконструкцију дела крова на згради КЦ-а који прокишњава, реконструкцију електроинсталација, одрадiti систем за хлађење и грејање сале за извођење програма са вентилацијом, реконструкцију сале за догађаје као и неке објекте домова културе у селима који су у запуштеном стању. Значајна је набавка сценске расвете и разгласне опреме у Културном центру „Доситеј Обрадовић“, рекламни дигитални панои, монтажне бине за извођење програма испред КЦ-а и у селима у окружењу и набавка наменског возила за потребе установе.

Библиотеци у Баточини је потребна наменски саграђена зграда или издвајање одељења за децу пошто је простор у коме сада ради недовољан за потребе фонда за одрасле и за децу. Огранак у Бадњевцу има потребе за простором у коме би имао боље услове за рад будући да се од 1981. године налази у згради поред Дома културе у порти где није могуће побољшати услове за рад јер је простор у власништву Црквене општине.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Реконструкција кровних површина КЦ
- Систем бинских механизма и сценских завеса КЦ-а
- Реконструкција куће Завичајног музеја
- Унапређење услова у КЦ-у за излагање и одлагање уметничких слика и скулптура
- Адаптација кино-кабине у режију
- Опремање конференцијске сале
- Реконструкција електроинсталације у КЦ
- Израда нове летње сцене
- Изградња визиторског центра
- Климатизација КЦ

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Изградња споменика ратницима у ратовима од 1991.- 1999.године

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 320.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство културе, страни донатори/фондови, национални и међународни конкурси и пројекти).

Временски рок: до 2031. године

Мера 2.1.2. Унапређење институционалних и садржајних капацитета у области културе

Циљ мере је јачање институционалних и садржајних капацитета у области културе како би се обезбедили повољни услови за развој и промоцију културног живота на територији општине Баточина. Ова мера подразумева унапређење рада културних институција, унапређење кадровских капацитета, као и развој нових програмских садржаја који ће заступати и очувати локално културно наслеђе.

Такође, у оквиру ове мере предвиђа се развој стратегија, планова и програма за развијање културних манифестација, радионица, етно-пројеката и других активности које доприносе очувању и промоцији културног идентитета. Јачањем институционалних и садржајних капацитета допринеће се унапређењу културног живота, већој народној креативности и туристичком потенцијалу општине.

Важну активност у области унапређења институционалних капацитета представља иницијатива за оснивање Савета за заштиту и валоризацију културно-историјског наслеђа на нивоу Шумадијског управног округа и израда Плана заштите и валоризације културног наслеђа. Укључивањем општине Баточина у оснивачко тело и рад савета, општина може допринети обезбеђењу јаче институционалне подршке за улагања у очување културно-историјског наслеђа општине и региона. Завод за заштиту споменика културе Крагујевац је урадио анализу стања регистрованих културних добара на територији општине Баточина, у оквиру анализе ширег подручја округа. У наредном периоду, а на основу закључака и препорука Завода, као тела које је надлежно за заштиту културних добара на овој територији, општина може ближе и поузданије да планира приоритете улагања у заштиту и валоризацију културно историјског наслеђа. Према анализи Завода, предложена је могућност пренамене за археолошко налазиште у Градцу у виду формирања археолошког парка и музеја на овом простору што представља изузетан иновативни потенцијал посебно узимајући у обзир локацију поред једне од најзначајних саобраћајница у овом делу Србије.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Формирање омладинског дечјег позоришта кроз школу глуме и сценске уметности
- Умрежавање културно- образовних установа на територији општине Баточина
- Промоција манифестација на територији општине Баточина
- Покретање манифестације „Госпојинска свечаност” у Прњавору
- Подршка иницијативи формирања Савета за заштиту и валоризацију културно-историјског наслеђа и прикључивање оснивачком телу и оперативном раду.
- Покретање јаче сарадње са Заводом за заштиту споменика културе у циљу заштите културних добара на територији општине.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Учешће у припреми интегралних пројеката у циљу заштите и валоризације културно-историјског наслеђа у складу са препорукама и инструкцијама Завода, и у складу са приоритетима фондова за подршку интегрисаним територијалним инвестицијама.

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 60.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство културе, страни донатори/фондови, национални и међународни конкурси и пројекти).

Временски рок: до 2031. године

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 2.2.

Унапредити развој туризма на територији општине Баточина кроз јачање институционалних капацитета и унапређење туристичке понуде

Циљ је ојачати капацитете локалних институција и организација одговорних за развој туризма како би се створили адекватни услови за одрживи туристички развој. То подразумева унапређење кадрова, инфраструктуре, као и развој стратегија и планова за учвршћивање позиције Баточине као туристичке дестинације.

Поред тога, значајно је радити на унапређењу туристичке понуде кроз креирање нових производа, промоција културних и природних благомета, организовање манифестација, као и развијање услуга у области гостинских дома, гастрономије и рукотворина.

Овакви напори допринеће повећању посећености, развоју одрживог туризма и укупном бољитку локалне привреде и заједнице у Баточини.

Мера 2.2.1. Унапређење промоције и едукације у туризму

Циљ ове мере је побољшање свести, знања и вештина актера у туризмом у оквиру општине Баточина. То подразумева организовање едукативних програма, обука и саветодавних радионица за приватне предузетнике, туристичке операторе, волонтере и друге који учествују у развоју туристичке понуде.

Поред тога, увешће се активности у области промоције туристичких потенцијала кроз савремене маркетиншке канале, креирање промотивних материјала, учешће на изложбама и манифестацијама. Један од циљева је подизање свести становништва о значају туризма за локални развој и очување културног и природног наслеђа.

Мера има за циљ јачање капацитета локалних актера и ефикасније позиционирање општине Баточина као атрактивне туристичке дестинације.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Едукација локалних кадрова из области туризма
- Едукација за туристичке водиче
- Постављање туристичке сигнализације
- Промоција манифестација на територији општине Баточина

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 40.000 евра

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство културе, страни донатори/фондови, национални и међународни конкурси и пројекти).
Временски рок: до 2031. године

Мера 2.2.2. Развој планских докумената, туристичких производа и садржаја

Циљ ове мере је креирање и унапређење стратешких докумената и пројеката који ће усмерити одрживи развој туризма у општини Баточина, као и развој нових туристичких производа и садржаја који ће привући различите сегменте посетилаца.

У оквиру ове мере планира се израда развојних и маркетиншких планова, као и специјалних туристичких програма који ће истакнути природне, културне и еколошке вредности поднебља. Ово укључује дефинисање нових туристичких производа, тематских туристичких рута и манифестација, као и креирање мултимедијалних садржаја за промоцију.

Целокупни развој и унапређење туристичких садржаја ће допринети повећању конкурентности, посећености и економског развоја општине Баточина.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности/ пројекте:

- Уређење комплекса - резервата Брзанско моравиште
- Стари град „Јеринино брдо”
- Програм развоја туризма општине Баточина
- Постављање туристичке сигнализације
- Ловни туризам у функцији одрживог развоја
- Уређење канцеларије ТО Баточина

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 280.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство културе, страни донатори/фондови, национални и међународни конкурси и пројекти).

Временски рок: до 2031. године

Допринис реализацији циљева одрживог развоја

ДОСТОЈАНСТВЕН РАД И ЕКОНОМСКИ РАСТ

8. Промовисати континуиран, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све

8.9 До 2030. осмислити и применити политике за промовисање одрживог туризма који ствара радна места и промовише локалну културу и производе

12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производе

12.6 Развијати и примењивати алате за праћење утицаја одрживог развоја на одрживи туризам који ствара радна места и промовише локалну културу и производе

ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ

11.4 Појачати напоре да се заштити и очува светска културна и природна баштина

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 3:

Развој економије и предузетништва

Један од најважнијих приоритета за будући развој општине Баточина је унапређење економског окружења и подршка малим и средњим предузећима. Учвршћивање предузетничког окружења од кључног значаја за запошљавање, нове инвестиције и одрживи раст, посебно у секторима пољопривреде, туризма, рукотворина и других локалних делатности.

Стратешки циљеви укључују стимулисање предузетништва кроз обезбеђивање финансијских подршки, саветодавних услуга и обука, али и увођење иновација и технологија у пословање. Поред тога, важно је развијати инфраструктуру и омогућити лакши приступ тржиштима, како би домаћи предузетници били конкурентнији на домаћем и страним тржиштима.

Улагање у развој економије и предузетништва доприноси стабилности, расту БДП-а и побољшању квалитета живота свих грађана Баточине, као и очувању културне и природне баштине региона.

Индикатори на нивоу развојног правца:

- Унапредити ефикасност административног механизма за подршку новим инвеститорима и постојећим привредним субјектима у реализацији инвестиција.
- Смањити незапосленост за 20% кроз подршку за отварање нових предузећа и унапређење капацитета постојећих.
- Унапредити конкурентност малих и средњих предузећа и предузетника кроз организовање најмање 20 едукација у складу са реалним потребама привредних субјеката.
- Ојачати капацитете постојећих институција за подршку МСПП и успостављање још минимум једне нове у циљу јачања предузетништва. (удружење, кластер, ...)

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 3.1

Унапређење механизма за подршку и изградњу капацитета за развој МСП и привреде

Мера 3.1.1. Развој механизма за подршку МСП сектору

За одрживи развој локалне економије у Баточини, кључно је успостављање ефективних механизма за подршку малим и средњим предузећима (МСП). Ови механизми укључују развој сервиса као што су менторство, консалтинг, обука, приступ финансијским средствима и информационим технологијама.

Циљ је ојачање капацитета МСП-а кроз стварање једноставних, транспарентних и приступачних услуга које ће помоћи предузетницима да унапреде своје пословање, повећају конкурентност и прошире своје тржишне активности. Уз то, важно је радити на јачању сарадње између јавних институција, локалних иницијатива и привредних асоцијација, како би се креирао повољан амбијент за инвестиције и развој.

Овај механизам подршке доприноси стварању укупне економске стабилности, запошљавању и побољшању квалитета живота у општини Баточина.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности и мере:

- Подизање конкурентности општине на тржишту СДИ (страних директних инвестиција)
- Подршка сектору МСП кроз формирање јединственог шалтера
- Успостављање одељења за административно техничку подршку МСПП
- Грант шема за самозапошљавање и отварање малих прерадних и складишних капацитета за пољопривредне производе
- Пројекат подршке развоју МСПП за гајење цвећа и других биљних култура у заштићеном простору
- Грант шема за самозапошљавање и отварање нових радних места

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Одговорна страна: Општина Баточина.

Процењена вредност: 130.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство привреде, Фонд за развој, страни фондови, национални и међународни конкурси и пројекти).

Временски рок: до 2031. године

Мера 3.1.2. Изградња институционалних капацитета и компетентности људских ресурса у сектору МСП

Као кључна мера у Плану развоја општине Баточина, предвиђена је изградња и унапређење институционалних капацитета и компетентности људских ресурса у сектору малих и средњих предузећа (МСП). Ова мера има за циљ јачање организационих структура јавних установа, и других релевантних институција како би ефикасније пружале подршку предузетницима и развијале пословне услуге.

У оквиру ове мере планирају се обуке, развој стручних компетенција потенцијалних и постојећих предузетника и МСП, као и успостављање механизма за ефикасну координацију и имплементацију програма за подршку привреди. Посебан акценат ставља се на унапређење знања о европским и националним програмима финансирања, као и техничка подршка за приступ информационим технологијама и иновацијама.

Ова мера доприноси стварању професионално оспособљених кадрова и јачању институционалних капацитета, што ће послужити као основа за одрживи економски раст, повећање конкурентности предузећа и стварање повољног амбијента за развој малог и средњег предузетништва у Баточини.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Формирање бизнис инкубатор центра Баточина
- Кластер - удружење произвођача прехранбених производа - производа од воћа, поврћа, млека, меса и меда
- Кластер МСПП на територији општине Баточина
- Дуално образовање
- Организовање сета стручних едукација за отварање нових МСП
- Организовање сета стручних едукација за постојеће привредне субјекте

Одговорна страна: Општина Баточина.

Процењена вредност: 200.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство привреде, Фонд за развој, страни фондови, национални и међународни конкурси и пројекти).

Временски рок: до 2031. године

Допринос реализацији циљева одрживог развоја

ДОСТОЈАНСТВЕН РАД И ЕКОНОМСКИ РАСТ

Циљ 8. Промовисати континуиран, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све

8.3. Промовисати развојно оријентисане политике које подржавају продуктивне активности, стварање достојанствених послова, предузетништво, креативност и иновативност и подстицати формализацију и раст микропредузећа, односно малих и средњих предузећа, укључујући и приступ финансијским услугама

8.6. До 2030. знатно смањити удео младих који нису запослени нити су у процесу образовања, односно стручног образовања

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 4:

Развој инфраструктуре и заштита животне средине

У оквиру плана развоја општине Баточина, посебан акценат стављен је на унапређење инфраструктуре и заштиту животне средине. Један од приоритета је модернизација путне мреже, водовода и канализације, како би се побољшао квалитет живота грађана и створили предуслови за привлачење инвестиција. Истовремено, посвећен је разумном управљању природним ресурсима, развоју еколошки одрживих пројеката и промоцији еколошке свести. Ова улагања имају за циљ одрживо развијање општине, заштиту природног окружења и стварање бољег и здравијег места за живот будућим генерацијама.

Индикатори на нивоу развојног правца:

- Израђена и усвојена пројектно-техничка документацију за минимум 10 инфраструктурних објеката и капацитета у области путне и институционалне инфраструктуре.
- Израђено и усвојено минимум 3 урбанистичко планске регулативе и планове нижег реда
- Реконструисано и модернизовано најмање 50 км локалне путне инфраструктуре и уређено и изграђено најмање 3 јавна објекта у циљу унапређења квалитета живота на територији општине Баточина
- Успостављен и унапређен систем водоснабдевања на 50% територије читаве општине
- Створени услови за унапређење друштвеног живота у руралним срединама кроз унапређење јавне инфраструктуре и реализацијом најмање 5 пројеката у руралним срединама
- Унапређена ефикасност енергетског система и објеката за 30 % кроз реализацију пројеката и инвестиција у области електрична енергија, гаса, топловода и изградњу система који користе обновљиве изворе енергије.
- Унапређене комуналне услуге и инфраструктуру реализацијом најмање 5 нових пројеката у циљу уређења водотокова, повећања капацитета система за прикупљање, пречишћавање отпадних вода и рециклажу отпада
- Унапређен систем за заштиту животне средине спровођењем континуиране активности на едукацији најмање 200 деце предшколског и школског узраста, изградњом мерних станица и санирањем дивљих сметлишта.
- Уређене најмање 5 ха зелених површина у циљу заштите животне средине и повећања места за одмор и рекреацију локалног становништва.

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.1:

Унапређење локалне путне инфраструктуре

Један од важних приоритетних праваца у планирању развоја општине Баточина је унапређење локалне путне инфраструктуре. Циљ је реконструкција и одржавање постојећих путева, као и изградња нових саобраћајница како би се побољшао прегледност, безбедност и приступачност замештаних села и града. Ова интервенција допринеће бољем повезивању људи, предузећа и

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

јавних установа, што ће посебно утицати на развој туризма и локалне економије. Улагања у путну инфраструктуру биће важно средство за одрживи развој и повезаност целе заједнице.

Мера 4.1.1: Израда пројектно техничке документације за унапређење путне инфраструктуре

Саобраћајна мрежа у општини Баточина је солидно развијена, с тим што је неопходно извршити реконструкцију више путева и улица. Највећа потреба је за реконструкцијом главне улице у Баточини, као и улица у градском центру, будући да се исте највише користе, посебно део који води ка индустријској зони Баточина и комплексу „Бора лавиринт“. Такође важни саобраћајни правци које је потребно изградити су пут Бадњевац - Ресник - Минд парк као и пут Баточина - Рача (веза са будућим аутопутем Карађорђе) али и фабриком „Јура“ као и ради размене радне снаге. Локална саобраћајница која би била од великог значаја била би Брзан-Кијево-Доброводица-Жировница (Прњавор) јер се тако обезбеђује краћи пут ка Јагодини из правца Крагујевца и обратно.

Главни недостак железнице се огледа у малом обиму путничког саобраћаја и сатници поласка возова као и неколико недовољно безбедних пружних прелаза (без рампи и сигурносне сигнализације).

Када је у питању јавни градски превоз, постоји међумесни превоз (од Баточине ка градским центрима у окружењу), док се не одвија градски и приградски саобраћај у Баточини али се реализација истих очекује до краја 2025.године.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Израда пројектно техничке документације за асфалтирање приступног пута од ул. Цара Душана до бензинске пумпе
- Израда пројектно техничке документације за реконструкцију - одржавање пута према Кијеву и Доброводици
- Израда пројектно техничке документације за асфалтирање пута према Шупљаји у Бадњевцу
- Израда пројектно техничке документације за асфалтирање пута у Бадњевцу, према селу Градац
- Израда пројектно техничке документације за асфалтирање пута у 5. рејону – Павлиш, Бадњевац
- Израда пројектно техничке документације за реконструкцију улице Краља Петра Првог у Баточини
- Израда пројектне документације за постављање саобраћајних знакова у зонама свих основних и средњих школа на територији општине Баточина
- Израда пројектне документације за рехабилитацију путева на територији општине
- Израда пројектне документације за постављање саобраћајних знакова у зонама свих основних и средњих школа на територији општине Баточина

Одговорни субјект за реализацију: Општина Баточина, ЈП, ЈП „Путеви Србије“

Процењена вредност: 303 100 евра

Извори финансирања: екстерни и делом интерни*

Рок за реализацију: дуги, 5 - 7 година

Мера 4.1.2. Реконструкција постојеће и изградња нове локалне путне инфраструктуре

Циљ ове мере је унапређење и модернизација локалне путне мреже у општини Баточина, што ће побољшати приступачност, безбедност и квалитет живота грађана. Планирано је реализовати широк спектар активности, укључујући асфалтирање приступних и локалних путева, као и реконструкција улица и уређење градске пијаце. У циљу побољшања комуналне инфраструктуре, планирано је уређење насипа поред реке Лепенице у виду шеталишта са пратећим садржајима. Ове активности доприносе развоју локалне инфраструктуре, бољем повезивању села и града, као и унапређењу квалитета живота становништва.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности и мере:

- Асфалтирање приступног пута од ул. Цара Душана до бензинске пумпе
- Уређење насипа поред реке Лепенице у виду шеталишта са пратећим садржајима у Баточини
- Реконструкција и модернизација пута Баточина – Црни Као
- Реконструкција и модернизација пута Баточина - Горња Баточина
- Реконструкција и модернизација пута Градац – Бадњевац
- Реконструкција и модернизација пута Баточина – Доброводица
- Реконструкција и модернизација пута Баточина Доброводица – Кијево
- Реконструкција и модернизација пута Милатовац – Цветојевац
- Реконструкција и модернизација пута Баточина – Лапово (улица Краља Милана Обреновића)
- Реконструкција и модернизација пута Солило – Шиљеговачка мала (Брзан)
- Реконструкција и модернизација пута Никшић – Прњавор
- Реконструкција и модернизација пута Никшић – Милатовац
- Изградња улице Филипа Вишњића у Баточини
- Рехабилитација пута до гробља у Градцу
- Рехабилитација пута Бадњевац – Ресник
- Рехабилитација Пиротске улице у Баточини
- Рехабилитација улице Југ Богданове у Баточини
- Рехабилитација улице Капетана Коче Анђелковића у Баточини
- Рехабилитација дела улице Светозара Марковића у Баточини
- Рехабилитација улице Стражевичке у Баточини
- Рехабилитација улице Лепеничке у Кијеву

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Рехабилитација улице Бучинске у Кијеву
- Рехабилитација дела Карађорђевог улице – Сува јаруга
- Рехабилитација пута у Бадњевцу - Павлиш, 5. реон
- Рехабилитација пута Доброводица – Жировница
- Рехабилитација улице Ловћенске у Баточини
- Рехабилитација улице Краља Петра у Доброводици
- Рехабилитација улице Стевана Синђелића у Брзану
- Рехабилитација пута у Стевановића крају у Жировници
- Рехабилитација дела улице Цара Душана у Кијеву
- Рехабилитација локалних путева у Никшићу
- Рехабилитација локалних путева у Прњавору
- Реконструкција дела главне улице, Краља Петра Првог у Баточини
- Изградња приступних саобраћајница у индустријској зони Жировничко поље
- Рехабилитација Његошове улице са изградњом нових паркинг места
- Рехабилитација улице Војводе Путника у Баточини
- Деоница 3 - Реконструкције тротоара у улици Краља Петра Првог – тротоари деоница у Баточини на кп бр 57 Баточина (Варошица) – деоница од раскрснице са Његошевом до улице Хајдук Вељкове.
- Деоница 2 - Реконструкција тротоара у улици Краља Петра Првог на кп.бр 57, Баточина (Варошица) - деоница од раскрснице са Његошевом до Карађорђевог трга у Баточини
- Израда пешачких стаза у зони основних школа на територији општине Баточина

Одговорни субјект за реализацију: Општина Баточина, ЈП, ЈП „Путеви Србије“, надлежна министарства, Фонд за развој, страни фондови, национални и међународни конкурси и пројекти

Процењена вредност: 9.626 000 евра

Извори финансирања: екстерни и делом интерни*

Рок за реализацију: дуги, 5 - 7 година

Мера 4.1.3. Израда планске документације у циљу стварања основа за просторно и урбанистичко планирање и инфраструктурно уређење територије

Циљ ове мере је стварање адекватне планске основе за одрживо развијање територије општине Баточина. Кроз реализацију активности, посебно је важно увођење географско-информационог система (ГИС), који ће омогућити прецизније и ефикасније праћење, анализу и управљање просторним ресурсима, као и побољшање процеса планирања и доношења одлука. Ово ће

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

створити услове за урбанистичко уређење, развој инфраструктуре и одрживо коришћење територије, као и бољу организацију јавних служби и инвестиционих пројеката.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности и мере:

- Унапређење и ажурирање географско- информационог система
- Измена и допуна Плана генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе насељено место Баточина (КО Баточина Варошица, КО Баточина село и део КО Брзан)

Одговорни субјект за реализацију: Општина Баточина,

Процењена вредност: 80 000 евра

Извори финансирања: екстерни и делом интерни*

Рок за реализацију: дуги, 5 - 7 година

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.2:

Унапређење система за водоснабдевање и управљање водама

Водоснабдевање се врши из рени бунара којим газдује „Водовод и канализација“ Крагујевац, а који се налазе на територији села Брзан у општини Баточина. Фабрика воде не постоји, вода се хлорише.

Мера 4.2.1. Успостављање и унапређење система водоснабдевања на територији читаве општине

У претходном периоду започета је изградња водоводног система у Брзану, изграђена су два бунара, бустер станица са опремом и резервоар, водовод до резервоара као и примарна мрежа (прстен) у дужини од 10.700 метара. Такође, мрежа је дошла и до Баточине али није изграђен резервоар као ни примарна мрежа у потпуности.

Бунари из водоизворишта општине Баточина нису у употреби и потребна је њихова реконструкција.

У неким подручјима места Баточина недостаје водоводна мрежа (око 10% домаћинстава).

Такође, у шест села и два приградска насеља на територији општине Баточина није изграђена водоводна мрежа, па се водоснабдевање врши из сопствених бунара.

Водоизвориште је квалитетно заштићено али је потенцијална опасност од угрожавања истог ископавањем шљунка и песка из реке Велике Мораве што је највероватније довело до опадања нивоа воде у бунарима у власништву општине Баточина.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Ревитализација бунара Б1 и Б2 на изворишту “Јасик”
- Изградња бунара Б3 и Б4 на изворишту “Јасик”
- Пројектовање и изградња постројења за пречишћавање питке воде “Јасик”
- Израда пројектно техничке документације за изградњу магистралног цевовода Брзан-Кијево-Доброводица

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Изградња магистралног цевовода Брзан-Кијево-Доброводица
- Израда пројектно техничке документације за недостајући део примарног цевовода у Баточини са резервоаром
- Изградња секундарне водоводне мреже у селу Брзан
- Изградња недостајућег дела примарног цевовода у Баточини са резервоаром
- Израда пројектно техничке документације за реконструкцију секундарне водоводне мреже у дужини од 8775м у Баточини заменом азбестних цеви полиетиленским цевима
- Израда пројектно техничке документације за реконструкцију секундарне водоводне мреже у улици Краља Петра Првог
- Реконструкција секундарне водоводне мреже у дужини од 8775м у Баточини заменом азбестних цеви полиетиленским цевима.
- Реконструкција секундарне водоводне мреже у улици Краља Петра Првог у Баточини заменом азбестних цеви полиетиленским цевима у дужини од 800м
- Уградња контролних водомера за смањење губитака у мрежи

Одговорни субјект за реализацију: Општина Баточина, ЈП, надлежна министарства, Фонд за развој, страни фондови, национални и међународни конкурси и пројекти
Процењена вредност: 8.530.000 евра
Извори финансирања: екстерни и делом интерни*
Рок за реализацију: дуги, 5 - 7 година

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.3:

Унапређење друштвеног живота у руралним срединама кроз унапређење јавне инфраструктуре

Унапређењем јавне инфраструктуре, као што су путеви, водовод, канализација, јавни објекти и спортски терени, стварају се предуслови за развој културних, спортских и социјалних активности. Ове активности доприносе јачању заједнице, повећању животног стандарда и очувању руралног наслеђа, чиме се омогућава бољи и квалитетнији живот свим мештанима у руралним деловима општине.

Мера 4.3.1. Стварање услова за унапређење друштвеног живота у руралним срединама кроз унапређење јавне инфраструктуре

Ова мера има за циљ олакшавање и побољшање друштвеног живота у руралним срединама општине Баточина кроз реализацију важних инфраструктурних пројеката. Планом је предвиђена адаптација и техничко опремање месних канцеларија у сеоским срединама како би били функционалнији и боље доступни грађанима. Такође, значајна активност је реконструкција домаће културне инфраструктуре, што ће омогућити одржавање културних, образовних и друштвених догађаја, те јачање заједништва и социјалне интеракције у тим срединама. Ова улагања допринеће унапређењу квалитета живота и очувању руралног наслеђа.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Адаптација и техничко опремање месних канцеларија и других просторија у сеоским срединама општине Баточина
- Реконструкција Дома културе у Градцу
- Реконструкција Дома културе у Црном Калу
- Реконструкција Дома културе у Доброводици
- Реконструкција Дома културе у Брзану
- Изградња капеле на гробљу у Жировници

Одговорни субјект за реализацију: Општина Баточина

Процењена вредност: 717 000 евра

Извори финансирања: екстерни и делом интерни*

Рок за реализацију: дуги, 5 - 7 година

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.4.

Унапређење енергетских система и објеката

Циљ општине Баточина је унапређење енергетске инфраструктуре кроз примену енергетски ефикасних и обновљивих извора енергије. Ово укључује реконструкцију и модернизацију енергетских система у јавним објектима и домаћинствима, као и повећање коришћења соларне, ветро и других обновљивих енергетских технологија. Тај приступ допринеће смањењу енергетске зависности, трошкова и штетних утицаја на животну средину. Овај приоритет ојачаће одрживи развој општине и обезбедити сигурност и стабилност енергетских систем за будућност.

Мера 4.4.1. Изградња комуналних и инфраструктурних постројења и унапређење енергетске ефикасности јавних објеката кроз реализацију пројеката и инвестиција у области електричне енергије, гаса, топловода и изградњу система који користе обновљиве изворе енергије

Циљ ове мере је реализација активности и инвестиција у области електричне енергије, гаса, топловода и обновљивих извора енергије. То укључује изградњу нових комуналних и инфраструктурних постројења, као и унапређење енергетске ефикасности јавних објеката. Ово доприноси смањењу потрошње енергије, промовисању одрживих енергетских решења и смањењу негативног утицаја на животну средину, што је од кључне важности за одрживи развој општине Баточина.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Изградња нове трафо станице за потребе Дома здравља
- Изградња трафо станице за индустријску зону "Брзан"
- Изградња трафо станице за индустријску зону "Жировничко-Бадњевачко поље"

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Унапређење енергетске ефикасности зграде КЦ-а
- Соларис – израда студије оправданости увођења соларног грејања у ПУ "Полетарац"
- Израда студија оправданости за израду соларних електрана на крововима јавних установа
- Изградња трафо станице у насељу Криваја
- Унапређење енергетске ефикасности породичних кућа и станова
- Изградња прикључка за објект Зелена пијаца на електро мрежу-извршена уплата 25% у 2024. години

Одговорни субјект за реализацију: Општина Баточина, ЈП, надлежна министарства, Фонд за развој, страни фондови, национални и међународни конкурси и пројекти

Процењена вредност: 1 000 000 евра

Извори финансирања: екстерни и делом интерни*

Рок за реализацију: дуги, 5 - 7 година

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4.5.

Унапређење заштите животне средине

Унапређење животне средине представља кључни приоритет за одрживи развој општине Баточина. Очување природних ресурса, заштита вода, ваздуха и земљишта, као и управљање отпадом, допринеће здравијем и квалитетнијем животу грађана. Активности у области заштите животне средине имају за циљ смањење негативних утицаја модерног развоја, очување природних лепота и биодиверзитета, те стварање све локалне заједнице отпорније на климатске промене.

Мера 4.5.1. Унапредити комуналне услуге и инфраструктуру реализацијом пројеката у циљу уређења водотокова, повећања капацитета система за прикупљање, пречишћавање отпадних вода и рециклажу отпада

Градско подручје је покривено већим делом канализационом мрежом, при чему је процена да око 10% домаћинстава нема могућност прикључења на мрежу фекалне канализације, будући да у неким деловима општине иста није изграђена. Такође, неизграђеност канализационе мреже је заступљена у свим селима општине.

Мрежом кишне канализације покривен је само ужи центар варошице, тако да постоји објективна потреба за изградњом предметне канализације.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Сакупљање, прерада и транспорт секундарних сировина
- Уређење водотокова другог реда у сливу реке Лепенице у општини Баточина
- Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода општине Баточини
- Реконструкција система атмосферске канализације у улици Краља Петра Првог
- Наставак радова на изградњи фекалне канализације у насељу Стара Лозница

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Завршетак израде пројектно техничке документације у пројекту „Чиста Србија“
- Израда и реконструкција канализационе мреже дужине од око 70км кроз пројекат „Чиста Србија“
- Изградња фекалне канализације у улицама Ловћенска, Пиротска и Лепеничка кроз пројекат Чиста Србија
- Изградња фекалне канализације у насељу Стара Лозница кроз пројекат Чиста Србија

Одговорни субјект за реализацију: Општина Баточина, ЈП, надлежна министарства, Фонд за развој, страни фондови, национални и међународни конкурси и пројекти
Процењена вредност: Оквирно 12 000 000 евра
Извори финансирања: екстерни и делом интерни*
Рок за реализацију: дуги, 5 - 7 година

Мера 4.5.2. Унапредити систем за заштиту животне средине спровођењем континуиране активности на едукацији становника, изградњом мерних станица и санирањем дивљих сметлишта.

Услугу сакупљања, транспорта и одлагања отпада на територији општине Баточина пружа FCC „Vrbak“ d.o.o., као привредни субјект коме је ова делатност поверена. Сав сакупљени комунални отпад из општине Баточина одлаже се на регионалну депонију у Лапову којом управља и одржава је FCC „Еко“ d.o.o. Отпад се у насељима одлаже у одговарајуће контејнере, даље се транспортује специјалним возилима (камионима) до наведене депоније.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Сакупљање, прерада и транспорт секундарних сировина
- Изградња мерне станице за контролу квалитета ваздуха
- Санација дивљих депонија и континуирано чишћење дивљих сметлишта
- Организовање ресурса и опремање за сакупљање отпада на примарном нивоу ради рециклаже
- Унапређење стања животне средине и јачања еколошке свести кроз организовање едукације

Одговорни субјект за реализацију: Општина Баточина, Министарство заштите животне средине, Фонд за развој, страни фондови, национални и међународни конкурси и пројекти
Процењена вредност: 3 500 000 евра
Извори финансирања: екстерни и делом интерни*
Рок за реализацију: дуги, 5 - 7 година

Мера 4.5.3. Уређење зелених површина у циљу заштите животне средине и повећања места за одмор и рекреацију локалног становништва

Јавно зеленило у грађевинском подручју обухвата: паркове и скверове и парк-шуме, док су према урбанистичким плановима као јавно зеленило планирани спортско рекреативни центар и шеталиште поред реке Лепенице.

Паркови у насељеном месту Баточина су: Градски трг - „Карађорђев трг“; мали трг са чесмом; зелени појас у улици Краља Петра I; парк код цркве у Баточини; парк у насељу «Доња мала»; парк у насељу „Криваја“; парк поред Лепенице; парк у потесу «Урвина»; парк у насељу „Лозница“, банкина реке Лепенице (трим стазе), све у укупној површини око 13000 m². Наведени паркови највећим делом су опремљени застарелим и нефункционалним мобилијаром, са неуређеним зеленим површинама.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Израда главног пројекта са идејним решењем за уређење насипа поред реке Лепенице
- Уређење насипа поред реке Лепенице у виду шеталишта са пратећим садржајима
- Изградња парк-шуме "Рогот"
- Подизање дрвореда на карактеристичним местима у граду
- Израда пешачких и бициклистичких стаза на територији општине Баточина

Одговорни субјект за реализацију: Општина Баточина, ЈП, надлежна министарства, Фонд за развој, страни фондови, национални и међународни конкурси и пројекти

Процењена вредност: 820 000 евра

Извори финансирања: екстерни и делом интерни*

Рок за реализацију: дуги, 5 - 7 година

Допринос приоритета остваривању циљева Агенде 2030

Циљ 6: Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитарне услове за све.

6.1 До краја 2030. постићи универзалан и једнак приступ безбедној и јефтиној пијаћој води за све.

6.3 До краја 2030. унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати расипање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео непрочишћених отпадних вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на глобалном нивоу

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

11.6 До 2030. смањити негативан утицај градова на животну средину мерен по глави становника, укључујући посебну пажњу о квалитету ваздуха и управљању отпадом на општинском и другим нивоима

Циљ 15: Очување живота на земљи

15.1 До краја 2020. осигурати очување, обнову и одрживо коришћење копнених слатководних екосистема и њиховог окружења, посебно шума, мочварног земљишта, планина и исушеног земљишта, у складу са обавезама према међународним споразумима

15.4 До краја 2030. Осигурати очување планинских екосистема, укључујући њихов биодиверзитет, како би се њихови капацитети унапредили тако да пружају корист која има суштински значај за одрживи развој

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 5:

Развој здравства, социјалне заштите и квалитета живота

Циљ овог приоритета јесте унапређење здравствене заштите, побољшање услова социјалне заштите и активација активности које доприносе унапређењу квалитета живота свих становника општине Баточина.

У складу са тим, планира се улагање у развој здравствених услуга и инфраструктуре, обезбеђивање приступачности здравственој заштити за све етничке и социјалне групе, као и подршка здравим стиливима живота. Посебан фокус ће бити на развоју превентивних програма, побољшању доступности здравствених услуга и подршци старим и рањивим групама.

Овај приоритет подразумева и унапређење услова у социјалним службама, развој програма социјалне инклузије, као и подршку породицама, особама са посебним потребама и младежи.

Циљ је стварање здраве, безбедне и подршке пуне заједнице која ће утицати на укупни квалитет живота у општини Баточина, подстичући снажне заједнице и одрживи развој.

Индикатори на нивоу развојног правца:

- Формиране нове и ојачане постојеће службе које ће се унапредити систем пружање услуга рањивим групама кроз формирање прихватишта, дневних центара и сервисне службе
- Израђена планска документација и повећани институционални капацитети за подршку старим лицима како би се унапредио квалитет услуга социјалне заштите
- Унапређен рад саветовалишта, превентивних центара, специјалистичких консултативних служби из области здравствене заштите као и медицинске програме едукације постојећих кадрова тако да ниво задовољства корисника пруженим услугама буде повећан за 70%.
- Подигнут ниво техничке опремљености Дома здравља за 40% и инвестирати у модернизацију ХМП, тако да се степен опремљености повећа за 80% у односу на тренутно стање.

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 5.1

Унапредити систем услуга социјалне заштите

Општина Баточина права из области социјалне заштите дефинисала је посебним правним актом односно Одлуком о социјалној заштити општине Баточина, која се са Изменама и допунама примењује од 2014 године и представља једну од основа рада Центра за социјални рад на локалном нивоу.

Број корисника услуга социјалне заштите се повећава из године у годину, број корисника новчане социјалне помоћи је све већи, у порасту су и малолетничка делинквенција, насиље у породици, разводи бракова, раскид ванбрачних заједница и повера малолетне деце, поремећени породични односи, као и потребе трајног смештаја у установе социјалне заштите и отварање нових објеката за смештај.

Нарочиту пажњу локална заједница, посветила је праву на различите врсте материјалне подршке која је имала за циљ обезбеђивање егзистенцијалног минимума и подршке социјалној укључености појединаца и породица.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Проблеми са којима се Центар за социјални рад сусреће у свом пословању су:

- Велики проблем представља интервентни смештај корисника у специјализоване установе социјалне заштите, најчешће код корисника који су и корисници психијатријских услуга а налазе се у стању социјалне потребе.
- Оснаживање младих особа у процесу осамостаљивања по окончаном смештају.
- Неопходност развијања услуга социјалне заштите у погледу пружања психотерапеутских, третманских услуга за осетљиве категорије становноштва

Мера 5.5.1. Формирати нове и ојачати постојеће службе које ће се унапредити систем пружања и квалитет услуга рањивим групама

Анализом стања у претходним годинама, уочава се пораст лица којима је неопходна друштвена брига и заштита као лицима у стању социјалне потребе. Ова примарна делатност Центра у ствари је и законска и друштвена обавеза у пружању одговарајућих облика, мера и услуга социјалне заштите и у наредном периоду, што ће захтевати максимално ангажовање расположиве кадровске структуре у Центру која мора одговорити најсложенијим задацима.

У оквиру генералних циљева рада Центра за социјални рад у наредном периоду, су поред уобичајних и утврђених механизма пружања квалитетних услуга социјалне заштите, јесу и развој иновативних програмских активности, а касније и услуга у виду лиценцираних Дневних боравака, Саветовалишта, Третманских центара а које би омогућиле пружање бесплатних третманских и психотерапеутских услуга за осетљиве категорије становноштва.

Основне тешкоће у раду су недостатак кадра, односно потреба за додатним радним ангажовањем особља, пре свега на позицији радног места правника, јер Центар за социјални рад „Шумадија“ покрива територију три општине (Баточина, Рача и Лапово) а актуелно има запосленог једног правника, а који је између осталог ангажован и на пословима повереним од стране локалне самоуправе као и задужење на одговорима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, те спровођењу јавних набавки, што је преобиман обим послова за једног радно ангажованог правника. Такође, тешкоћу у раду представља и непостојање на републичком новоу, установе за збрињавање деце и младих који су корисници психијатријских услуга, са менталним тешкоћама и сметњама у менталном развоју и израженим манифестним проблемима у понашању а налазе се у породицама са ниским родитељским капацитетима, нарушеним породичним релацијама и у стањима изражене социјалне потребе. Наиме, у таквим ситуацијама, отежана је могућност адекватног збрињавања ове категорије деце и младих, јер најчешће установе за збрињавање их категоришу као ризичне и контраиндиковане за смештај.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Помоћ и нега у кући старим, болесним и инвалидним лицима
- Израда стратегије социјалне заштите општине Баточина
- Развој иновативних програмских активности и услуга: лиценцираних Дневних боравака, Саветовалишта, Третманских центара за пружање бесплатних третманских и психотерапеутских услуга за осетљиве категорије становноштва.
- Реконструкција и обезбеђивање објеката за прихват и становање угрожених лица

Одговорна страна: Општина Баточина
Процењена вредност: 370 000 евра

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, страни донатори/фондови)
Временски рок: до 2031. године

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 5.2

Унапредити систем здравствених услуга и заштите

Дом здравља у Баточини ради по Статуту одобреном од стране Министарства здравља Републике Србије пружајући превентивне дијагностичке и терапеутске здравствене услуге из следећих области здравствене заштите.

Основни проблеми Дома здравља у Баточини се огледају пре свега у недовољној опремљености савременим медицинским апаратима, иако је у протеклом периоду урађено доста на том пољу.

Мера 5.2.1. Подићи ниво техничке опремљености Дома здравља и инвестирати у модернизацију ХМП.

Иако је 2022. године набављено ново санитарско возило са целокупном опремом за реанимацију (реаномобил), због близине великих саобраћајница (Коридор 10, регионални путеви) који пролазе кроз општину Баточину, а на којима долази до саобраћајних незгода, поред становника општине Баточина, у Дом здравља долазе и лица са територија других општина, па због тога постоји потреба за још једним оваквим возилом.

Како број оболелих од канцера константно расте, као и других хроничних обољења (дијабетес, коронарне болести), јавља се потреба за формирањем палијативног тима у саставу лекар, медицински техничар и возач санитарског возила.

Општина Баточина има увек значајан број оболелих грађана, односно пацијената које Дом здравља континуирано транспортује свакодневно на дијализу у Клинички центар Крагујевац, па је из тих разлога потребно набавити адекватно, ново комби возило за превоз пацијената на дијализу.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Формирање Службе хитне помоћи
- Информатичка опрема за Дом здравља Баточина
- Набавка мамографа
- Ултразвучни апарат - колор доплер
- Санитарско возило за потребе услуга патронажне и услуга кућног лечења
- Опрема за лабораториску дијагностику
- Дефибрилатор
- Стоматолошка столица и компресор за стоматолошку службу
- Набавка лежећег теренског санитарског возила
- Набавка новог комби возила 8+1 за превоз пацијената на дијализу у Крагујевац

Одговорна страна: Општина Баточина

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Процењена вредност: 500 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство здравља, Министарство за јавна улагања, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2031. године

Мера 5.2.2. Реконструкцијом унапредити услове за рад свих објеката Дома здравља Баточина

Циљ ове мере је побољшање услова рада и квалитета пружања здравствених услуга кроз свеобухватну реконструкцију и адаптацију објеката Дома здравља Баточина.

Планом је предвиђена потпуна реконструкција свих објеката, што подразумева модернизацију унутрашњих простора и унапређење техничке опремљености. Посебан акценат ће бити на физичко повезивање објеката, чиме ће се олакшати прелазак и унапређена организација рада, као и пројектовање и извођење грађевинских радова на повезивању Диспанзера за децу са матичним објектом.

Такође, потребно је реализовати замену крова и столарије на згради Диспанзера за жене и децу, као и на матичном објекту, што ће допринети бољим условима за рад и бољој тоplotно-изолационој ефикасности. Замена улазних врата и прозорске столарије унутар објеката је такође потребна како би се унапредио безбедносни и хигијенски стандард.

Ове активности су усмерене ка стварању функционалнијег, сигурнијег и модернијег окружења у којем ће здравствени радници моћи ефикасније да пружају услуге, а пацијенти боље услове за здравствену заштиту.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Комплетна реконструкција свих објеката Дома здравља Баточина
- Пројектовање и извођење грађевинских радова везано за физичко повезивање објеката
- Диспанзера за децу и матичног објекта Дома здравља
- Замена крова и столарије на згради Диспанзера за жене и децу
- Замена крова на матичном објекту Дома здравља Баточина
- Замена столарије у згради Диспанзера за децу и улазних врата матичног објекта

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 2 000 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство здравља, Министарство за јавна улагања, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2031. године

ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ

11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

11.3.2 Удео градова који имају директне структуре за учешће цивилног друштва у урбанизму и управљања која функционишу редовно и на демократски начин

11.7 До 2030. омогућити универзални приступ безбедним, инклузивним и приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 6: Унапређење образовања и спорта

Образовање и спорт представљају кључне сегменте развоја општине Баточина. Образовни систем у нашој земљи делегира се на нивоу Републике Србије, али послови у вези са партнерским унапређивањем образовања су у надлежности локалне самоуправе, која тежи стварању подстицајног окружења за развој младих, образовања, науке и спортских активностима.

Образовни систем у Србији обухвата све образовне фазе од предуниверзитетског — укључујући предшколско васпитање, основну и средњу школу — до универзитетског образовања, који обухвата студентске студије, мастер и докторске програме. Ова структура сугестивно наглашава потребу за континуираним улагањима у образовање како би се омогућио развој компетентних и освешћених младих људи који ће доприносити заједници.

Спортски спортски савез општине Баточина игра важну улогу у организовању и развоју спортског живота, посебно у раду са младима и грађанима различитих узраста. Основани 60-их година и сада као активан организатор спортско-рекреативних активности, ова организација подстиче здрави стилови живота, такмичарски дух, и тимски рад код деце, младих и одраслих, кроз различите спортске манифестације у школама, месним заједницама и радним организацијама. Њихове активности доприносе развоју спортске културе и стварању здраве заједнице.

Свеукупно, овај развојни правац фокусира се на изградњу јаких основа за образовање и спорт у циљу стварања здраве, активне и способне заједнице, која ће кроз модерне и иновативне приступе ојачати капацитете младих и грађана у свим сферама живота.

Индикатори на нивоу развојног правца:

- Унапређени инфраструктурни капацитети и услови за рад школских и предшколских установа за најмање 20% у односу на тренутне капацитете.
- Унапређени образовни профили и методе наставе формалног и неформалног образовања опремањем установа, набавком савремених наставних средстава и повећањем броја стручно оспособљених кадрова.
- Модернизовани постојећи и изграђени нови спортски терени и објекта како би се повећао број локалног становништва које је укључено у спортске и рекреативне активности.
- Повећан број спортских клубова и унапређени спортски догађаји кроз покретање различитих спортско - рекреативних садржаја на годишњем нивоу.
- Квантитативно и квалитативно унапређени људски ресурси кроз едуковање стручних кадрова у спортским клубовима, школском и предшколском спорту.

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 6.1

Унапредити и модернизовати систем образовања у складу са потребама привреде

Образовни систем је у надлежности Републике Србије, односно ресорног министарства, а један део послова у надлежности локалне самоуправе.

Мера 6.1.1. Унапредити инфраструктурне капацитете и услове за рад школских и предшколских установа.

Потребе ОШ "Свети Сава" у Баточини у погледу неопходних пројеката на побољшању услова рада.

Средња школа »Никола Тесла« у Баточини располаже једном школском зградом у којој се обавља образовно-васпитни рад и нема издвојена одељења

Школа поседује 33 учионице укључујући и специјализоване кабинете, школске лабораторије и медијатеке. По својој површини, броју просторија и наставним средствима које поседује, укључујући и нову интернет мрежу (АМРЕС) школа има довољан капацитет за школовање свих ученика са територије Општина Баточина. Потребе су реконструкција школе, првенствено фискултурне сале и крова. Школа има урађен пројекат за реконструкцију целог објекта. Уградња пумпе за хидрантну мрежу којом би се повећао притисак воде на другом спрату објекта

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Стварање услова за једносменско одржавање наставе кроз реконструкцију и изградњу учионица и пратећих објеката у ОШ „Свети Сава“ Баточина
- Реконструкција крова на фискултурној сали ОШ "Свети Сава" у Баточини
- Адаптација ограде школског дворишта и поплочавање приступне стазе спортским теренима у ОШ "Свети Сава"
- Уређење трим стазе, травнатог игралишта, кошаркашког и тениског терена
- Доградња свечане сале и библиотеке у матичној школи у Баточини
- Реконструкција објекта - школске куће у оквиру школског дворишта
- Реконструкција ограда у издвојеним одељењима школе у Доброводици, Црном Калу, Прњавору и Милатовцу
- Реконструкција школе у издвојеном одељењу школе у Солилу
- Учионица на отвореном– амбијентална настава
- Замена ПВЦ подова у ОШ "Свети Сава" Баточина у свим школама на територијама
- Израда пројектно-техничке документације за реконструкцију фискултурне сале у средњој школи „Никола Тесла“
- Реконструкција крова на старом делу средње школе „Никола Тесла“
- Реконструкција фискултурне сале у средњој школи „Никола Тесла“

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Уградња пумпе за хидрантну мрежу којом би се повећао притисак воде на другом спрату објекта.
- Реконструкција објекта средње школе „Никола Тесла“
- Играоница на отвореном
- Набавка школског аутобуса
- Реконструкција унутрашње водоводне инсталације и санитарије у ПУ „Полетарац“
- Једна соба – Срећан вртић
- Замена унутрашње столарије и подова у ПУ „Полетарац“
- Доградња трпезарије у ПУ „Полетарац“
- Изградња нових просторија и реконструкција постојећих у ПУ „Полетарац“ за смештај деце

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 4 840 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2031. године

Мера 6.1.2. Унапредити образовне профиле и методе наставе формалног и неформалног образовања опремањем установа, набавком савремених наставних средстава и повећањем броја стручно оспособљених кадрова.

Циљ ове мере је унапређење квалитета образовања кроз модернизацију наставних садржаја, опремање учионица и обуке кадрова, како би се обезбедили што бољи услови за развој и стицање компетенција ученика и наставника. Реализовањем планираних активности настоји се ојачати потенцијале школских установа, подстаћи иновативне приступе настави и повећати стручност наставног кадра.

Ове активности имају за циљ стварање савремених и стимулишућих образовних окружења у којима ће наставници и ученици имати погодне услове за ефикасно стицање знања и развој вештина потребних за будућност.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Информатички кабинети у ОШ "Свети Сава" у Баточини, Брзану и Бадњевцу
- Набавка савремених наставних средстава за ОШ „Свети Сава“
- Унапређење извођења наставног процеса стручним усавршавањем наставника – семинар "Вештине комуникације у васпитно – образовним установама"
- Унапређење образовања кроз рад са даровитом децом по ИОП -3
- Увођење омладинског предузетништва у школски план и програм као изборни предмет

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Стандарди компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја
- Унапређење асертивне комуникације
- У свету књига Опремање медијатеке и радних соба у П.У. "Полетарац"
- Дечије одељење „Вук Караџић” Баточина
- Савремена библиотека у Бадњевцу
- Савремена библиотека у Брзану

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 110.000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2031. године

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 6.2

Унапредити инфраструктурне и институционалне капацитете за развој такмичарског спорта и масовније укључивање становништва у рекреативни спорт

Спортски савез општине Баточина је организатор спортско рекреативног живота омладине и грађана у школама, радним организацијама и месним заједницама. Савез је активни учесник у организовању такмичења по школама на територији општине, чији су победници одлазили на регионална, а неки и на републичка такмичења. Ако се поређења праве по броју чланова и активностима, може се рећи да су доминантни спортови на територији општине Баточина фудбал, кошарка, одбојка, карате и риболов. У општини Баточина регистровано је 6 спортских савеза и удружења, у оквиру којих је активно 15 спортских клубова.

За љубитеље лаганих шетњи потребно је уредити пешачке стазе на обали реке Лепенице, од моста у Баточини, до лаповачког моста као и пешачки мост.

Постојећи терени за спорт и забаву, као што су комплекс у насељу Нова Лозница, теретана на отвореном у близини баточинске цркве и мобилијар на Карађорђевој тргу у центру Баточине, пружају мноштво могућности за бављење спортом и рекреацијом и деце и младих. Потребно је само редовно их одржавати и допуњавати новим садржајима.

Један од значајнијих потенцијала у овој области је формирање рекреациона зоне у селу Градац, око читавог Јерениног брда, уз стазу која би се пело и на сам врх брда. О развоју овог потенцијала би требало радити паралелно са наставком ископавања на археолошком локалитету, уз обнову цркве или пригодне осматрачнице и визиторског центра.

Још увек, као један од основних проблема спорта општине Баточина, поред недовољних финансијских средстава и потребе за изградњом и реконструкцијом спортских објеката, је и тај што млади спортисти, после неког достигнутог играчког нивоа, одлазе у веће и квалитетније клубове како би наставили бављење спортском активношћу. Улагања у инфраструктуру спортских објеката у будућности би довело до знатно квалитетнијих резултата спортских клубова и појединаца. Осим локалне самоуправе, други извори финансирања не постоје

Мера 6.2.1. Модернизовати постојеће и изградити нове спортске терене и објекте како би се повећао број локалног становништва које је укључено у спортске и рекреативне активности.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Израда пројектно техничке документације за игралишта за предшколску и децу млађег школског узраста

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

- Израда пројектне и техничке документације за изградњу спортско – рекреационог центра (балон хале, базена, тениских терена)
- Измештање стадиона Ф.К. „Слоге“ из центра Баточине
- Атлетски полигон – уређивање и надоградња полигона и игралишта
- Адаптација и опремање стадиона фудбалског клуба "Слога" из Баточине
- Израда пројектно-техничке документације за бицикличку и трим стазу кроз шуму Рогот
- Бицикличка и трим стаза кроз шуму Рогот
- Адаптација и опремање службених просторија и свлачионица фудбалског клуба "Слога" из Милатовца
- Реконструкција асфалтне подлоге на терену за мале спортове у селу Кијеву и изградња пратећих објеката
- „Изградња спортско рекреационог комплекса са базеном и балон салом“ у насељу Криваја – Јавно приватно партнерство

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 1 615.385 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство омладине и спорта, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2031.

Мера 6.2.2. Повећати број спортских клубова и унапредити спортске догађаје кроз покретање најмање различитих спортско - рекреативних садржаја на годишњем нивоу.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Формирање женског кошаркашког клуба
- Формирање женског рукометног клуба у Баточини
- Реактивирање мушког рукометног клуба "Слога" Баточина

Одговорна страна: Општина Баточина

Процењена вредност: 110 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство омладине и спорта, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2031.

Мера 6.2.3. Квантитативно и квалитативно унапредити људске ресурсе кроз едуковање стручних кадрова у спортским клубовима, школском и предшколском спорту.

У оквиру мере потребно је реализовати следеће активности:

- Семинар за усавршавање тренера у фудбалу у општини Баточина
- Унапређење наставе физичког васпитања и школског спорта у општини Баточина стручним усавршавањем наставника

Одговорна страна: Општина Баточина

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

Процењена вредност: 20 000 евра

Извори финансирања: интерни и екстерни (Општина Баточина, Министарство омладине и спорта, страни донатори/фондови)

Временски рок: до 2031.

ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ

11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

11.3.2 Удео градова који имају директне структуре за учешће цивилног друштва у урбанизму и управљања која функционишу редовно и на демократски начин

11.7 До 2030. омогућити универзални приступ безбедним, инклузивним и приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом

КВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАЊЕ

4.2 До 2030. обезбедити да све девојчице и дечаци имају приступ квалитетном развоју у раном детињству, бризи и предшколском образовању како би били спремни за основно образовање

4.5 До 2030. елиминисати родну неједнакост у образовању и обезбедити једнак приступ свим нивоима образовања и стручном оспособљавању за рањиве групе, укључујући особе са инвалидитетом, аутохтоно становништво и децу у рањивим ситуацијама

4.а Изградити и побољшати образовне установе које су прилагођене деци, особама са инвалидитетом и припадницима различитог пола, као и обезбедити безбедно, ненасилно, инклузивно и делотворно окружење за учење за све

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПРИОРИТЕТНИХ ЦИЉЕВА, МЕРА И ПРОЈЕКТА

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 1: Унапређење пољопривреде и руралног развоја		
ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ	МЕРЕ	АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКТИ
1.1 Унапредити пољопривредну примарну производњу и конкурентност индивидуалних пољопривредних произвођача	1.1.1. Унапређење примарне пољопривредне производње	1. Заснивање нових засада воћњака 2. Унапређење примарне пољопривредне производње у заштићеним условима 3. Унапређење расног састава и бројности грла оваца 4. Укрупњавање пољопривредног земљишта општине Баточина 5. Набавка сертификованог садног материјала коштичавог воћа 6. Набавка сертификованог садног материјала јабучастог воћа 7. Набавка сертификованог садног материјала јагодастог воћа 8. Побољшање расног састава и бројности грла говеда 9. Побољшање расног састава и бројности грла оваца 10. Набавке механизације, опреме и улагања у физичку инфраструктуру пољопривредних газдинстава 11. Посете сајмовима пољопривреде.
	1.1.2. Изградња инфраструктурних и техничких капацитета за подршку руралном развоју	12. Изграђене откупне станице у сектору сточарства, воћарства и повртарства 13. Изградња зелене пијаце у Баточини – учешће 15 % 14. Технички пријем објекта Зелена пијаца у Баточини
	1.1.3. Едукација пољопривредних произвођача	15. Обуке је потребно спровести и области: ратарства, сточарства, воћарства, удруживања, агроекономије, могућности стварања производа високе додатне вредности, оснаживању жена у агробизнису, производњи у повртарству, органској производњи, заштити производа са географским пореклом и брендирање производа.
	1.1.4. Изградња планских и институционалних капацитета за подршку руралном развоју	16. Доношење програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта 17. Доношење Стратегије руралног развоја општине Баточина 18. Израда базе података производних и људских ресурса у сектору руралног развоја. 19. Формирање удружења воћара 20. Формирање удружења произвођача поврћа у заштићеним условима 21. Формирање удружења произвођача

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

		млека
	1.1.5. Диверсификација економских активности на селу	22. Развој и очување традиционалних заната у руралним срединама 23. Унапређење руралног туризма на територији општине Баточина 24. Промоција сеоског туризма 25.Јачање производних капацитета удружења воћара општине Баточина
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 2: Развој културе и туризма		
ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ	МЕРЕ	АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКТИ
2.1.Унапредити развој културе на територији општине Баточина кроз јачање институционалних капацитета и унапређење програмских садржаја	2.1.1. Реконструкција постојећих и изградња нових инфраструктурних капацитета у области културе	27.Реконструкција кровних површина КЦ Систем бинских механизма и сценских завеса КЦ-а 28.Реконструкција куће Завичајног музеја 29.Унапређење услова у КЦ-у за излагање и одлагање уметничких слика и скулптура 30.Адаптација кино-кабине у режију 31.Опремање конференцијске сале 32.Реконструкција електроинсталације у КЦ 33.Израда нове летње сцене 34.Изградња визиторског центра 35.Климатизација КЦ 36.Изградња споменика ратницима у ратовима од 1991-1999.године
	2.1.2. Унапређење институционалних и садржајних капацитета у области културе	37.Формирање омладинског дејег позоришта кроз школу глуме и сценске уметности 38.Умрежавање културно- образовних установа на територији општине Баточина 39.Промоција манифестација на територији општине Баточина 40.Покретање манифестације „Госпојинска свечаност” у Прњавору 41.Подршка иницијативи формирања Савета за заштиту и валоризацију културно-историјског наслеђа и прикључивање оснивачком телу и оперативном раду. 42.Покретање јаче сарадње са Заводом за заштиту споменика културе у циљу заштите културних добара на територији општине. 43.Учешће у припреми интегралних пројеката у циљу заштите и валоризације културно-историјског наслеђа у складу са препорукама и инструкцијама Завода, и у складу са приоритетима фондова за подршку интегрисаним територијалним инвестицијама.
2.2.Унапредити развој туризма на територији	2.2.1. Унапређење промоције и едукације у	44.Едукација локалних кадрова из области туризма

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

општине Баточина кроз јачање институционалних капацитета и унапређење туристичке понуде	туризму	45. Едукација за туристичке водиче 46. Постављање туристичке сигнализације 47. Промоција манифестација на територији општине Баточина
	2.2.2. Развој планских докумената, туристичких производа и садржаја	48. Уређење комплекса - резервата Брзанско моравиште 49. Стари град „Јеринино брдо“ 50. Програм развоја туризма општине Баточина 51. Постављање туристичке сигнализације 52. Ловни туризам у функцији одрживог развоја 53. Уређење канцеларије ТО Баточина
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 3: Развој економије и предузетништва		
ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ	МЕРЕ	АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКТИ
3.1. Унапређење механизма за подршку и изградњу капацитета за развој МСП и привреде	3.1.1. Развој механизма за подршку МСП сектору	54. Подизање конкурентности општине на тржишту СДИ (страних директних инвестиција) 55. Формирање локалног савета за самозапошљавање 56. Подршка сектору МСП кроз формирање јединственог шалтера 57. Успостављање одељења за административно техничку подршку МСПП 58. Грант шема за самозапошљавање и отварање малих прерадних и складишних капацитета за пољопривредне производе 59. Пројекат подршке развоју МСПП за гајење цвећа 60. Грант шема за самозапошљавање и отварање нових радних места
	3.1.2. Изградња институционалних капацитета и копетентности људских ресурса у сектору МСП	61. Формирање бизнис инкубатор центра Баточина 62. Кластер - удружење произвођача прехранбених производа - производа од воћа, поврћа, млека, меса и меда 63. Кластер МСПП на територији општине Баточина 64. Дуално образовање 65. Организовање сета стручних едукација за отварање нових МСП 66. Организовање сета стручних едукација за постојеће привредне субјекте
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 4: Развој инфраструктуре и заштита животне средине		
ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ	МЕРЕ	АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКТИ
4.1. Унапређење локалне путне инфраструктуре	4.1.1. Израда пројектно техничке документације за унапређење путне инфраструктуре	67. Израда пројектно техничке документације за асфалтирање приступног пута од ул. Цара Душана до бензинске пумпе 68. Израда пројектно техничке документације за реконструкцију -

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

		одржавање пута према Кијеву и Доброводици 69.Израда пројектно техничке документације за асвалтирање пута према Шупљаји у Бадњевицу 70.Израда пројектно техничке документације за асфалтирање пута у Бадњевицу, према селу Градац 71.Израда пројектно техничке документације за асфалтирање пута у 5. рејону – Павлиш, Бадњевац 72.Израда пројектно техничке документације за реконструкцију улице Краља Петра Првог у Баточини 73.Израда пројектне документације за постављање саобраћајних знакова у зонама свих основних и средњих школа на територији општине Баточина 74.Израда пројектне документације за рехабилитацију путева на територији општине 75.Израда пројектне документације за постављање саобраћајних знакова у зонама свих основних и средњих школа на територији општине Баточина
	4.1.2. Реконструкција постојеће и изградња нове локалне путне инфраструктуре	76.Асфалтирање приступног пута од ул. Цара Душана до бензинске пумпе 77.Уређење насипа поред реке Лепенице у виду шеталишта са пратећим садржајима у Баточини 78.Реконструкција и модернизација пута Баточина – Црни Као 79.Реконструкција и модернизација пута Баточина - Горња Баточина 80.Реконструкција и модернизација пута Градац – Бадњевац 81.Реконструкција и модернизација пута Баточина – Доброводица 82.Реконструкција и модернизација пута Баточина Доброводица – Кијево 83.Реконструкција и модернизација пута Милатовац – Цветојевац 84.Реконструкција и модернизација пута Баточина – Лапово (улица Краља Милана Обреновића) 85.Реконструкција и модернизација пута Солило – Шиљеговачка мала (Брзан) 86.Реконструкција и модернизација пута Никшић – Прњавор 87.Реконструкција и модернизација пута Никшић – Милатовац 88.Изградња улице Филипа Вишњића у Баточини 89.Рехабилитација пута до гробља у

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

		Градцу 90.Рехабилитација пута Бадњевац – Ресник 91.Рехабилитација Пиротске улице у Баточини 92.Рехабилитација улице Југ Богданове у Баточини 93.Рехабилитација улице Капетана Коче Анђелковића у Баточини 94.Рехабилитација дела улице Светозара Марковића у Баточини 95.Рехабилитација улице Стражевичке у Баточини 96.Рехабилитација улице Лепеничке у Кијеву 97.Рехабилитација улице Бучинске у Кијеву 98.Рехабилитација дела Карађорђевог улице – Сува јаруга 99.Рехабилитација пута у Бадњевцу - Павлиш, 5. реон 100.Рехабилитација пута Доброводица – Жировница 101.Рехабилитација улице Ловћенске у Баточини 102.Рехабилитација улице Краља Петра у Доброводици 103.Рехабилитација улице Стевана Синђелића у Брзану 104.Рехабилитација пута у Стевановића крају у Жировници 105.Рехабилитација дела улице Цара Душана у Кијеву 106.Рехабилитација локалних путева у Никшићу 107.Рехабилитација локалних путева у Прњавору 108.Реконструкција дела главне улице, Краља Петра Првог у Баточини 109.Изградња приступних саобраћајница у индустријској зони Жировничко поље 110.Рехабилитација Његошеве улице са изградњом нових паркинг места 111.Рехабилитација улице Војводе Путника у Баточини 112.Деоница 3 - Реконструкције тротоара у улици Краља Петра Првог – тротоари деоница у Баточини на кп бр 57 Баточина (Варошица) – деоница од раскрснице са Његошевом до улице Хајдук Вељкове. 113.Деоница 2 - Реконструкција тротоара у улици Краља Петра Првог на кп.бр 57, Баточина (Варошица) - деоница од раскрснице са Његошевом до
--	--	---

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

		Карађорђевог трга у Баточини 114.Израда пешачких стаза у зони основних школа на територији општине Баточина
	4.1.3. Израда планске документације у циљу стварања основа за просторно и урбанистичко планирање и инфраструктурно уређење територије	115.Унапређење и ажурирање географско-информационог система 116.Измена и допуна Плана генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе насељено место Баточина (КО Баточина Варошица, КО Баточина село и део КО Брзан)
4.2. Унапређење система за водоснабдевање и управљање водама	4.2.1. Успостављање и унапређење система водоснабдевања на територији читаве општине	116.Ревитализација бунара Б1 и Б2 на изворишту "Јасик" 117.Изградња бунара Б3 и Б4 на изворишту "Јасик" 118.Пројектовање и изградња постројења за пречишћавање питке воде "Јасик" 119.Израда пројектно техничке документације за изградњу магистралног цевовода Брзан-Кијево-Доброводица 120.ИзградњамагистралногцевоводаБрзан-Кијево-Доброводица 121.Израда пројектно техничке документације за недостајући део примарног цевовода у Баточини са резервоаром 122.Изградња секундарне водоводне мреже у селу Брзан 123.Изградња недостајућег дела примарног цевовода у Баточини са резервоаром 124.Израда пројектно техничке документације за реконструкцију секундарне водоводне мреже у дужини од 8775м у Баточини заменом азбестних цеви полиетиленским цевима 125.Израда пројектно техничке документације за реконструкцију секундарне водоводне мреже у улици Краља Петра Првог 126.Реконструкција секундарне водоводне мреже у дужини од 8775м у Баточини заменом азбестних цеви полиетиленским цевима. 127.Реконструкција секундарне водоводне мреже у улици Краља Петра Првог у Баточини заменом азбестних цеви полиетиленским цевимаудужини од 800м 128.Уградња контролних водомера за смањење губитака у мрежи

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

4.3. Унапређење друштвеног живота у руралним срединама кроз унапређење јавне инфраструктуре	4.3.1. Стварање услова за унапређење друштвеног живота у руралним срединама кроз унапређење јавне инфраструктуре	129. Адаптација и техничко опремање месних канцеларија и других просторија у сеоским срединама општине Баточина 130. Реконструкција Дома културе у Градцу 131. Реконструкција Дома културе у Црном Калу 132. Реконструкција Дома културе у Доброводици 133. Реконструкција Дома културе у Брзану 134. Изградња капеле на гробљу у Жировници
4.4. Унапређење енергетских система и објеката	4.4.1. Изградња комуналних и инфраструктурних постројења и унапређење енергетске ефикасности јавних објеката кроз реализацију пројеката и инвестиција у области електричне енергије, гаса, топловода и изградњу система који користе обновљиве изворе енергије	135. Изградња нове трафо станице за потребе Дома здравља 136. Изградња трафо станице за индустријску зону "Брзан" 137. Изградња трафо станице за индустријску зону "Жировничко-Бадњевачко поље" 138. Унапређење енергетске ефикасности зграде КЦ-а Соларис – израда студије оправданости увођења соларног грејања у ПУ "Полетарац" 139. Израда студија оправданости за израду соларних електрана на крововима јавних установа 140. Изградња трафо станице у насељу Криваја 141. Унапређење енергетске ефикасности породичних кућа и станова 142. Изградња прикључка за објекат Зелена пијаца на електро мрежу-извршена уплата 25% у 2024. Години 143. Унапређење јавне расвете
4.5. Унапређење заштите животне средине	4.5.1. Унапредити комуналне услуге и инфраструктуру реализацијом пројеката у циљу уређења водотокова, повећања капацитета система за прикупљање, пречишћавање отпадних вода и рециклажу отпада	144. Сакупљање, прерада и транспорт секундарних сировина 145. Уређење водотокова другог реда у сливу реке Лепенице у општини Баточина 146. Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода општине Баточине 147. Реконструкција система атмосферске канализације у улици Краља Петра Првог 148. Наставак радова на изградњи фекалне канализације у насељу Стара Лозница 149. Завршетак израде пројектно техничке документације у пројекту „Чиста Србија“ 150. Израда и реконструкција канализационе мреже дужине од око 70км кроз пројекат „Чиста Србија“ 151. Изградња фекалне канализације у улицама Ловћенска, Пиротска и Лепеничка кроз пројекат Чиста Србија 152. Изградња фекалне канализације у

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

		насељу Стара Лозница кроз пројекат Чиста Србија
	4.5.2. Унапредити систем за заштиту животне средине спровођењем континуиране активности на едукацији становника, изградњом мерних станица и санирањем дивљих сметлишта	153.Сакупљање, прерада и транспорт секундарних сировина 154.Изградња мерне станице за контролу квалитета ваздуха 155.Санација дивљих депонија и континуирано чишћење дивљих сметлишта 156.Организовање ресурса и опремање за сакупљање отпада на примарном нивоу ради рециклаже 157.Унапређење стања животне средине и јачања еколошке свести кроз организовање едукације
	4.5.3. Уређење зелених површина у циљу заштите животне средине и повећања места за одмор и рекреацију локалног становништва	158.Израда главног пројекта са идејним решењем за уређење насипа поред реке Лепенице 159.Уређење насипа поред реке Лепенице у виду шеталишта са пратећим садржајима 160.Изградња парк-шуме "Рогот" 161.Подизање дрвореда на карактеристичним местима у граду 162.Израда пешачких и бициклистичких стаза на територији општине Баточина
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 5: Развој здравства, социјалне заштите и квалитета живота		
5.1. Унапредити систем услуга социјалне заштите	5.5.1. Формирати нове и ојачати постојеће службе које ће се унапредити систем пружања и квалитет услуга рањивим групама	163.Помоћ и нега у кући старим, болесним и инвалидним лицима 164.Израда стратегије социјалне заштите општине Баточина 165.Развој иновативних програмских активности услуга: лиценцираних Дневних боравака, Саветовалишта, Третманских центара за пружање бесплатних третманских и психотерапеутских услуга за осетљиве категорије становноштва. 166.Реконструкција и обезбеђивање објеката за прихват и становање угрожених лица
5.2. Унапредити систем здравствених услуга и заштите	5.2.1. Подићи ниво техничке опремљености Дома здравља и инвестирати у модернизацију ХМП	167.Формирање Службе хитне помоћи 168.Информатичка опрема за Дом здравља Баточина 169.Набавка мамографа 170.Ултразвучни апарат - колор доплер 171.Санитетско возило за потребе услуга патронажне и услуга кућног лечења 172.Опрема за лабораториску дијагностику 173.Дефибрилатор 174.Стоматолошка столица и компресор за стоматолошку службу 175.Набавка лежећег теренског

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

		саниитетског возила 176.Набавка новог комби возила 8+1 за превоз пацијената на дијализу у Крагујевац
	5.2.2. Реконструкцијом унапредити услове за рад свих објеката Дома здравља Баточина	177.Комплетна реконструкција свих објеката Дома здравља Баточина 178.Пројектовање и извођење грађевинских радова везано за физичко повезивање објеката Диспанзера за децу и матичног објекта Дома здравља 179.Замена крова и столарије на згради Диспанзера за жене и децу 180.Замена крова на матичном објекту Дома здравља Баточина 181.Замена столарије у згради Диспанзера за децу и улазних врата матичног објекта
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 6: Унапређење образовања и спорта		
6.1. Унапредити и модернизовати систем образовања у складу са потребама привреде	6.1.1. Унапредити инфраструктурне капацитете и услове за рад школских и предшколских установа	182.Стварање услова за једносменско одржавање наставе кроз реконструкцију и изградњу учионица и пратећих објеката у ОШ „Свети Сава“ Баточина 183.Реконструкција крова на фискултурној сали ОШ „Свети Сава“ у Баточини 184.Адаптација оgrade школског дворишта и поплочавање приступне стазе спортским теренима у ОШ“Свети Сава“ 185.Уређење трим стазе, травнатог игралишта, кошаркашког и тениског терена 186.Доградња свечане сале и библиотеке у матичној школи у Баточини 187.Реконструкција објекта - школске куће у оквиру школског дворишта 188.Реконструкција ограда у издвојеним одељењима школе у Доброводици, Црном Калу, Прњавору и Милатовцу 189.Реконструкција школе у издвојеном одељењу школе у Солилу 190.Учионицанаотвореном– амбијентална настава 191.Замена ПВЦ подова у ОШ“Свети Сава“ Баточина у свим школама на територијама 192.Израда пројектно-техничке документације за реконструкцију фискултурне сале у средњој школи „Никола Тесла“ 193.Реконструкција крова на старом делу средње школе „Никола Тесла“ 194.Реконструкција фискултурне сале у средњој школи „Никола Тесла“ 195.Уградња пумпе за хидрантну мрежу којом би се повећао притисак воде на другом спрату објекта. 196.Реконструкција објекта средње школе „Никола Тесла“

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

		197.Играоница на отвореном 198.Набавка школског аутобуса 199.Реконструкција унутрашње водоводне инсталације и санитарије у ПУ„Полетарац“ 200.Једна соба – Срећан вртић 201.Замена унутрашње столарије и подова у ПУ „Полетарац“ 202.Доградња трпезарије у ПУ„Полетарац“ 203.Изградња нових просторија и реконструкција постојећих у ПУ„Полетарац“ за смештај деце
	6.1.2. Унапредити образовне профиле и методе наставе формалног и неформалног образовања опремањем установа, набавком савремених наставних средстава и повећањем броја стручно оспособљених кадрова	204.Информатички кабинети у ОШ„Свети Сава“у Баточини, Брзану и Бадњевцу 205.Набавка савремених наставних средстава за ОШ „Свети Сава“ 206.Унапређење извођења наставног процеса стручним усавршавањем наставника – семинар “Вештине комуникације у васпитно – образовним установама” 207.Унапређење образовања кроз рад са даровитом децом по ИОП -3 208.Увођење омладинског предузетништва у школски план и програм као изборни предмет 209.Стандарди компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја 210.Унапређење асертивне комуникације 211.У свету књигаОпремање медијатеке и радних соба у П.У.“Полетарац“ 212.Дечије одељење „Вук Караџић“ Баточина 213.Савремена библиотека у Бадњевцу 214.Савремена библиотека у Брзану
6.2. Унапредити инфраструктурне и институционалне капацитете и услове за развој такмичарског спорта и масовније укључење становништва у рекреативни спорт	6.2.1. Модернизовати постојеће и изградити нове спортске терене и објекте како би се повећао број локалног становништва које је укључено у спортске и рекреативне активности	215.Израда пројектно техничке документације за игралишта за предшколску и децу млађег школског узраста 216.Израда пројектне и техничке документације за изградњу спортско – рекреационог центра (балон хале, базена, тениских терена), 217.Измештање стадиона Ф.К. „Слоге“ из центра Баточине 218.Атлетски полигон – уређивање и надоградња полигона и игралишта 219.Адаптација и опремање стадиона фудбалског клуба "Слога" из Баточине 220.Израда пројектно-техничке документације за бицикличку и трим стазу кроз шуму Рогот 221.Бицикличка и трим стаза кроз шуму

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

		Рогот 222.Адаптација и опремање службених просторија и свлачионица фудбалског клуба "Слога" из Милатовца 223.Реконструкцијаасфалтне подлоге на терену за мале спортове у селу Кијеву и изградња пратећих објеката 224.„Изградња спортско рекреационог комплекса са базеном и балон салом“ у насељу Криваја – Јавно приватно партнерство
	6.2.2. Повећати број спортских клубова и унапредити спортске догађаје кроз покретање најмање различитих спортско - рекреативних садржаја на годишњем нивоу.	225. Формирање женског кошаркашког клуба 226.Формирање женског рукометног клуба у Баточини 227.Реактивирање мушког рукометног клуба "Слога" Баточина
	6.2.3. Квантитативно и квалитативно унапредити људске ресурсе кроз едуковање стручних кадрова у спортским клубовима, школском и предшколском спорту.	228. Семинар за усавршавање тренера у фудбалу у општини Баточина 229. Унапређење наставе физичког васпитања и школског спорта у општини Баточина стручним усавршавањем наставника

7. Оквир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање Плана развоја општине Баточина

За потребе спровођења Плана развоја, општина ће успоставити одговарајући институционални оквир, који подразумева и праћење спровођења, извештавање и вредновање постигнутих учинака.

Институционални оквир за спровођење и праћење спровођења имаће два нивоа структуре:

- Координационо тело, на челу са координатором и
- Носиоце мера, како је дефинисано Планом развоја

Координационо/управљачко тело управља процесом спровођења, прати напредак на основу достављених извештаја, одлучује о предлозима за решавање установљених проблема у спровођењу Плана, по предлогу доноси корективне мере у случају да је остваривање мера или циљева угрожено, или предлаже евентуалне ревизије Плана и установљавање нових циљева и мера.

Састав Координационог тела чиниће доносиоци одлука унутар Општине (високи функционери општине и руководиоци носилаца мера) који ће обезбедити управљачку подршку за спровођење Плана и ефикасно решавати проблеме, а посебно оне које се односе на сарадњу различитих институција/јединица/носилаца мера и активности. У том смислу улогу Координационог тела имаће Општинско веће у проширеном саставу. Појединици у оквиру Координационог тела добиће задужења и одговорности за имплементацију и праћење појединачних праваца развоја и тако давати подршку локалној администрацији која ће конкретно бити одговорна за спровођење на нивоу циљева и мера. Они ће посебно имати важну улогу у подршци појединим носиоцима мера када је у питању процес буџетирања а поготово аплицирању за екстерне изворе финансирања од чијег прибављања спровођење многих од њаважнијих мера зависи.

Одељење за локални економски развој ће, као Координатор, бити задужено да одржава константну комуникацију са јединицама/организацијама које су носиоци мера и активности, да од њих прибавља извештаје и информације о спровођењу мера и активности, дискутује о оствареним резултатима и идентификованим проблемима, израђује препоруке за решавање установљених проблема у спровођењу мера, проверава да ли су средњорочни планови институција усаглашени са мерама и циљевима у Плану развоја, извештава Координационо тело о напретку, припрема материјале и обавља административно-техничке послове за Координационо тело.

Носиоце мера и активности чине организациони делови управе и други актери под чију надлежност потпадају активности у вези са мерама дефинисаним у Плану развоја, службе општине, јавно комунална предузећа, установе и/или организације чији је оснивач општина. Носиоци мера и активности имају одговорност да у своје планове рада (и финансијске планове) уврсте утврђене мере и активности за чије спровођење су одговорни, да их спроводе, извештавају Координационо о резултатима спровођења тих мера и активности, утврде евентуалне проблеме у спровођењу мера и предложе опције за решавање тих проблема.

7.1. Спровођење плана развоја општине Баточина

План развоја реализоваће се кроз процес планирања, израде, доношења и спровођења докумената јавних политика, осталих планских докумената, и то: средњорочних планова и финансијских планова локалне самоуправе и прописа који се доносе у складу са законом и статутом јединице локалне самоуправе.

Првенствено План развоја општине Баточина биће операционализован кроз израду и доношење средњорочног плана општине. Приликом израде средњорочних планова, општина ће се руководити правилима прописаним Законом о планском систему и Уредбом о методологији за израду средњорочних планова и обрасцима садржаним у овој уредби.

7.2. Праћење спровођења Плана развоја општине Баточина

Праћењем спровођења Плана развоја биће утврђено:

- Да ли се мере и приоритетни циљеви остварују по плану и ефикасно;
- Који ризици се јављају или очекују у остварењу учинака Плана развоја;
- Које одлуке треба донети у случају одступања од планираног, као и
- Да ли су планирани и остварени учинци и даље релевантни за остваривање визије.

Праћење (мониторинг) реализације мера дефинисаних Планом развоја је систем прикупљање и обраде података у вези са реализацијом мера. Сврха прикупљања и обраде података је упоређивање постигнутих резултата у оквиру сваке од мера, у односу на планиране.

Праћење ће се вршити континуирано, а за то ће се користити дефинисани обрасци и базе података које је потребно ажурирати у складу са доступним подацима званичне статистике (секундарни подаци). Поред секундарних података из званичне статистике, прикупљаће се и примарни подаци, а одговорност за наведену активност имају руководиоци одељења, у складу са надлежностима за конкретне податке. Посебно ће се водити рачуна о јасном дефинисању улога и одговорности у делу прикупљања података, где ће овај посао бити дефинисан као системска активност, а не као једнократни задатак.

7.3. Вредновање постигнутих учинака Плана развоја општине Баточина

Вредновање учинка Плана развоја спроводиће се периодично, на начин да се прикупљени подаци и информације добијени током спровођења плана, анализирају и упоређују. Вредновање се спроводи ради:

1. Оцене релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости мера садржаних у плану развоја,
2. Утврђивања степена промене који је настао спровођењем мера из Плана и степена достизања приоритетних циљева, а све у циљу преиспитивања и унапређења Плана развоја, односно утврђивања потребе за његовом ревизијом и бољим планирањем. Ова врста анализе представља заправо накнадну (ex-post) анализу ефеката Плана развоја.

Податке и информације за потребе вредновања достављаће органи и организације одговорни за спровођење мера из Плана развоја, одељењу Локалног економског развоја, као Координатору спровођења, праћења и вредновања учинака Плана развоја. Такође, користиће се у анализама и други подаци и информације, прибављени из осталих извора, који могу бити од користи за бољу процену учинака Плана.

7.4. Извештавање о спровођењу и постигнутим учинцима Плана развоја општине Баточина

У складу са Законом о планском систему, Општина има обавезу израде следећих извештаја у вези са Планом развоја:

- Извештај о спровођењу средњорочног плана који је истовремено и извештај о спровођењу Плана развоја ЈЛС – на годишњем нивоу. Овај извештај представља реални приказ спровођења плана развоја у претходној календарској години.
- Извештај о постигнутим учинцима Плана развоја – на трогодишњем нивоу. Овај извештај представља са друге стране реални приказ учинака плана, који су постигнути током спровођења предвиђених мера у трогодишњем периоду који је протекао.

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА 2025 - 2031

За прикупљање информација о реализацији плана на годишњем нивоу и припреми нацрта годишњег извештаја о спровођењу плана, биће задужено Одељење Локалног економског развоја. Нацрт годишњег извештаја о спровођењу упућује се Општинском већу на усвајање.

Истеком сваке треће календарске године од доношења, Општинско веће биће одговорно да утврди предлог извештаја о учинцима спровођења Плана развоја општине Баточина, који затим подноси на усвајање Скупштини општине, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока.

Извештаји о спровођењу Плана развоја и извештаји о учинцима Плана биће објављивани на званичном интернет сајту Општине, најкасније 15 дана од дана усвајања.

Од момента, када, у складу са Законом буде успостављен Јединствени информациони систем за планирање, праћење спровођења, координацију јавних политика и извештавање (ЈИС), општина Баточина ће бити у обавези да наведене извештаје уноси у овај систем.

7.5. Ревизија плана развоја

Уколико се након усвајања извештаја о учинцима утврди потреба за ревизијом плана, истој ће се приступити у складу са процедурама које прописује Закон о планском систему. Према Закону, Општинско веће иницира ревизију постојећег Плана развоја, уз детаљно образложење разлога за ревизију. Одлуку којом се покреће ревизија постојећег Плана, доноси Скупштина општине, а ток поступка за ревизију реализује се по процедури која је прописана и за усвајање Плана развоја општине Баточина.